

trần đình dũng

tạp bút

Quả của Bờ...

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ

THÔNG TIN EBOOK

Tên sách: Quà Của Bố

Tác giả: Trần Đình Dũng

Thể loại: Tạp bút

Nhà xuất bản Phụ Nữ © 06/2010

The Happiness Project #-16NF

[TVE-4U](#) *Read Freely - Think Freedom*

Thực hiện: Teacher.anh, Lichan, Hanhdb

Hoàn thành: 12/2015

DỰ ÁN HẠNH PHÚC

[The Happiness Project](#) # 16-NF

Hạnh phúc luôn tồn tại xung quanh chúng ta, điều quan trọng ta phải biết nắm bắt, kéo nó về phía mình để đem lại an lành cho bản thân, cho cuộc sống! Cuốn sách này là một niềm vui nhỏ bé chúng tôi muốn dành tặng đến bạn, người đọc ạ!

"Hãy nhớ rằng không có hạnh phúc trong sự sở hữu hay sự thấu nhận, mà chỉ có trong sự trao tặng. Hãy mở rộng vòng tay - Hãy chia sẻ - Hãy ghi ôm. Hạnh phúc là một loại nước hoa, mà khi bạn rưới lên những người khác, thế nào cũng có một vài giọt dính trên người bạn." Og Madino

GÓI LẠI NHỮNG THƯƠNG YÊU

Gấp cuốn tạp bút Quà Của Bố (QCB) lại, tôi chỉ muốn hít thở một hơi thật sâu, cho lồng ngực căng tràn những cảm xúc từ sách dần lắng dịu.. Những dòng chảy nghịch chiều nhau như một bản giao hưởng rộn ràng niềm vui lại có ít nhiều khoảng lặng, những nốt trầm lỗi nhịp...

Không khuôn phép, đạo mạo như các loại sách giáo dục, Trần Đình Dũng đã viết QCB như những lời tự sự cho chính mình, và cho hai con. Từng mẩu chuyện nhỏ đời thường, như những mảnh ghép hình kết thành bức tranh sinh động về mái ấm của ba bố con Trần Đình Dũng. Ngôi nhà chỉ có 3 người, khuyết mất một góc, nên chỉ có thể là một tam giác, một tam giác cân, với bố là đỉnh, cân đều cho hai con - giữa yêu thương và dạy dỗ, giữa chăm sóc và trải nghiệm, giữa chiều chuộng và nghiêm khắc. Anh ví von "Nhà thiếu cha như nhà thiếu nóc. Nhà thiếu mẹ như nhà thiếu vách. Nhà thiếu con như nhà trống không". Trong QCB, Bố Dũng đóng cả hai vai: nóc nhà và vách nhà. Có lẽ vì thế mà bố Dũng được các bạn của con gái nhận xét là "tình cảm". Cái "tình cảm" mà không phải ông bố nào cũng có được, và chính bé Ti, con gái Bố Dũng cũng nhận ra điều đó:

"- *Bố ơi, bạn con nói bố tình cảm*

- *Là sao?*

- *Lúc bố hỏi con có muốn bố ngồi cùng không? Con có cần gì không? Bố ở ngay đây, cần gì gọi bố nhé. Bạn con nói bố của bạn ấy không như thế.*

- *Ừ, ai cũng thương con, nhưng mỗi người có một cách thể hiện. Thế con nói với bạn sao?*

- *Con nói bố bạn là bình thường, bố tớ là bất thường.*

- *Bất thường? Con nói bố khùng hả?*

- *Dạ, nhưng con thích bố khùng vậy hoài."*

Có ai mà không yêu thương con, nhưng có lẽ ở Bố Dũng, tỉ lệ ấy phải nhân gấp đôi. Bố Dũng yêu hai con bằng trái tim ấm áp và nhạy cảm của

mẹ, tinh tế và hóm hỉnh của bố. Anh bảo "*Bố yêu con, vừa đủ để làm mọi điều nhỏ nhặt, và cũng vừa đủ để leo mãi con dốc dài của cuộc đời... Vừa đủ để lo lắng mỗi khi con nóng sốt. Vừa đủ để sợ hãi mỗi khi con đi chơi về muộn. Bố yêu con vừa đủ để đắp chăn cho con hăng đêm, ngồi chơi với con hăng giờ. Bố yêu con, vừa đủ để mỉm cười một mình, vì nhớ con*". Bố cũng yêu con vừa đủ để cùng con đạp xe trong mưa, cùng xì xụp hai tô mì gõ bốc khói. Vừa đủ để cùng con ngồi vỉa hè ăn gói bệt "*Con gái sung sướng trộn trộn, gắp gắp gắp, nhai nhai nhai. Ông bố hướng dẫn con thêm tuyệt chiêu húp húp húp*"

Trong ngôi nhà nóc-vách là một cửa anh, hạnh phúc đến từ những việc rất nhỏ, là cả nhà cùng nhau chế biến và thưởng thức món "*Vetula*" mỗi cuối tuần, là cả ngày hì hụi sơn sơn, phết phết của hai bố con, là khi con gái khum khum đôi bàn tay múp míp đút cho bố miếng bánh tráng me ngào nhỏ xíu xiu... là khi con trai lúc 12 tuổi đã tự thú: "*Con có nói dối bố. Nhưng lúc con ôm bố và nói thương bố là con nói thật đó.*"

Bố Dũng luôn tự nhận mình là một ông già lẩm cẩm, một ông bố bất bình thường, một ông bố nông cạn. Nhưng tôi nghĩ anh là một ông bố cầu toàn, anh chăm chút cho con hơn cả một bà mẹ - từ cắt móng tay, móng chân, đến tắm gội, chải đầu, khám răng, ủ ấm...anh còn là một ông bố luôn dạy dỗ và hướng dẫn hai con - từ vệ sinh thường thức, kỹ năng sống mạnh mẽ năng động, đến những đạo lý sống đẹp ở đời. Anh dạy con trong mọi thời điểm, lúc sơn xong một cánh cửa, khi dựng một cây thông, khi gặp hoài đèn đỏ, hay khi học cùng con. Hay nhất là cách dạy con của anh - không áp đặt, không đặt yêu cầu của bố cho hai con, khuyến khích các con làm điều các con thích, ủng hộ các con sống với giấc mơ của mình, không bao giờ ngăn cấm hoặc chỉ trích chê bai. Bố Dũng như một hướng dẫn viên tận tâm, tận tình luôn đồng hành cùng hai con, trang bị "*tận răng*" cho hai con hành trang vào đời, chỉ mong các con sống trung thực và mạnh mẽ, biết ước mơ, có chính kiến, biết lựa chọn để quyết định.

Tôi đã lặng người xót xa khi đọc đoạn thư bố viết khi bước vào tuổi dậy thì, dạy con cách chăm sóc cơ thể trong chu kỳ kinh nguyệt. Bố Dũng đã

vào vai "mẹ" rất tròn, anh đã không để con gái phải bờ ngõ hay thiệt thòi vì thiếu mẹ.

Thiếu Mẹ, cái vách nhà tường chừng như đã được bố Dũng đóng thay trọn vẹn cho hai con, nhưng với chính mình, tôi đã thấy đau đầu trong anh một nỗi buồn ẩn giấu, buồn vì không thể chia sẻ, buồn vì phải gồng mình làm điểm tựa duy nhất cho hai con, buồn vì cảm thấy hụt hẫng khi con trưởng thành đã trốn khỏi vòng ôm của bố, buồn vì không thể kiềm chế những áp lực của bản thân mà trút vào hai con. Đã có những đêm anh không ngủ được, đi vào phòng hai con nhìn con ngủ, ôm con, hôn con, hít hà mùi con, rồi lặng lẽ chờ trời sáng.

"Kẻ độc hành, tưởng như nương tựa bầy đàn lại ẩn chứa sự tách mình trong đồng loại...Bố chẳng thể nào nói về nỗi buồn của mình, nó được quấn chặt nhiều lớp vải thô, như đồ sơn mài được làm cốt. Mọi người chỉ có thể nhìn thấy hào quang ánh sáng, nước sơn bóng lộn, nhưng không nhìn thấy những tấm vải quấn chặt cốt gỗ, không làm cho nứt nẻ bung tróc với sự thay đổi của thời tiết, thời gian. Bố cho con nửa sự thật, các con chỉ nhìn thấy bố vui cười, nhiều bạn, đi đến đâu cũng gặp người quen, ăn ngon mặc đẹp. Các con chẳng bao giờ biết bố mất ngủ trong đêm, chẳng bao giờ biết bố buồn, chẳng bao giờ biết bố khóc"

Có lẽ tôi đã cùng khóc với bố Dũng, như đã từng cười với ba bố con anh khi đọc QCB. Cảm ơn món quà cho hai con của anh đã trở thành món quà quý cho cộng đồng, bằng lối viết nhẹ nhàng dí dỏm, nhưng sâu sắc và có tính giáo dục cao, anh đã trải lòng mình trên từng con chữ để QCB đi vào lòng bạn đọc, để con cái có thể hiểu và trân trọng hơn những vòng ôm và cả những la rầy của bố mẹ - cũng là để bố mẹ soi lại chính mình trong cách yêu thương và dạy dỗ con.

Hạnh phúc là thương yêu và được thương yêu

Hạnh phúc là có bà, có bố, có hai con.

@Lichan - Happiness Project

*Quy luật của muôn đời, nước mắt chảy xuống
Để rồi khi có con mới thấu hiểu được tình mẹ...
Thương yêu kính tặng Mẹ*

Vô ngôn

Trong muôn vạn thứ tình yêu trên cõi đời, có lẽ tình yêu thương con cái là vô bờ bến nhất. Một thứ tình cảm không gì so sánh được, không lý do và không cần đáp trả. Những ông bố, bà mẹ, khi mang đến cho thế giới này một sinh linh, cũng mang trên vai mình một gánh vác nặng trĩu - gánh nặng "trồng người". Những đứa trẻ lớn lên, không chỉ mang hình hài của bố mẹ cho, mà còn mang cả tinh thần, trí tuệ và tình yêu của hai đấng sinh thành. Chúng sẽ thành người hạnh phúc, thành công hay trở nên thui chột, bất hạnh... tùy thuộc vào "bản sắc" của tình yêu và sự giáo dục của cha và mẹ.

Thật khó để dừng mắt lại trước những câu chữ, những cảm xúc cứ dập dồn như sóng của Trần Đình Dũng. Tôi ngạc nhiên vì Dũng không viết văn, bởi nếu Dũng viết, chúng ta sẽ có thêm một nhà văn viết bằng tâm huyết của mình. Nếu anh yêu nghề viết như yêu con cái, có lẽ nhà văn này cũng trở nên "rồ dại" như chính tình yêu của mình đối với các con!

Không biết bạn đọc sẽ có cảm giác gì? Nhưng "rồ dại, điên cuồng" là những từ tôi có thể nghĩ ra khi đọc những bài Dũng viết cho con. Dưới ngòi bút của Dũng - đúng hơn là dưới cảm xúc của Dũng, bản thân anh hiện ra như một "người tình, người bạn, người anh, người nô lệ" với cách cư xử và tình yêu "độc đáo" mà anh dành cho hai sinh linh bé bỏng của mình. Quả thật, tôi chưa thấy ai yêu con như cách Dũng viết, Dũng suy nghĩ và hành động. Bản thân anh cũng biết điều này và trong một số bài viết, anh có xin lỗi con vì hiểu được mình sẽ làm đứa trẻ mất đi điều gì trong cuộc sống sau này (*Bố có lỗi với con*).

Với trái tim một người mẹ, tôi cứ ước rằng những hình ảnh "người tình, người bạn, người anh, người nô lệ" của Dũng sẽ bớt đi một chút, để hình ảnh "người cha" được lớn hơn. Người cha với ý nghĩa che chở, giáo dục và răn đe con mình với rất nhiều nghiêm khắc. Để mai này, anh không phải hối hận rằng sau khi ngập chìm trong tình yêu của cha, các con anh sẽ hững hờ

khi bước vào một thế giới muôn mặt - nơi tình yêu có thể phải đánh đổi bằng nỗi đau của cả đời người.

Tôi thật xót xa khi đọc bài *Bố có lỗi với con* và bài *Gửi người yêu con tôi*. Không hiểu sao tôi cứ lo rằng, liệu với tình yêu ấy, Dũng có chen vào cuộc đời của các con khi chúng lớn sau này để lựa chọn, góp ý, cấm cản... khi chúng bắt đầu yêu? và với tình yêu của bố vĩ đại như thế, liệu hai đứa trẻ có bằng lòng chấp nhận một thứ tình yêu khác hẳn hẳn có rất nhiều "biến cố" xảy ra hay sẽ so sánh và thụt lùi, co cụm và trở thành người cô đơn ngăm nhìn thế giới tình yêu của đại đồng trước mặt?

Nhưng đó chỉ là chút lo xa của tôi "một người mẹ - khi thấy một ông bố "lấn sân" cả trong những tình huống hai đứa trẻ cần sự giáo dục, sự vỗ về của người mẹ. Vẫn còn những bài khác mà Dũng dạy dỗ, khuyên bảo các con một cách... "tinh táo" (có phần quá tinh táo, có lẽ do công việc của anh là CEO chẳng?). Nhưng tôi không thích những bài này lắm vì nó mang quá nhiều cảm xúc, suy tư của "một người từng trải" khi luận giải vấn đề với một đứa trẻ con.

Tôi đặc biệt thích bài *Cây thông Noel* nó nói lên hình ảnh người cha rõ nhất. Tôi xót xa, đồng cảm với Dũng khi đọc *Xin lỗi con* và ứa nước mắt khi đọc *Bố yêu con vừa đủ*, bởi vì qua đó, tôi thấy lại được hình ảnh yêu thương của cha mình.

Viết lời giới thiệu cho một cuốn sách mà bản thân nó đã thể hiện được hết tâm tư, tình cảm của tác giả, đã chuyên chở, trao đến tận tay bạn đọc những thương yêu, lo lắng của một đấng sinh thành dành cho con cái của mình, như thế có thừa lắm không?

Vì thế, tôi chỉ viết lên những dòng này như cảm nhận của một người đọc, một người mẹ, với sự thấu hiểu lý do "rồ dại" trong yêu thương con cái của Dũng. Tôi ước rằng hai đứa trẻ hạnh phúc trong tình yêu của bố Dũng ngày hôm nay sẽ mãi luôn hạnh phúc như bố các cháu mong muốn khi đã trưởng thành.

Và trên tất cả mọi điều, tôi chúc cho Dũng nhận được tình yêu của hai đứa trẻ - vĩnh viễn trên cõi đời này, qua tất cả tháng năm.

PHẠM THỊ NGỌC LIÊN

14-12-2009

Lời tác giả

Tôi xuất bản quyển tạp bút "Quà của Bố" lần đầu với sự động viên giúp đỡ của bạn bè và học trò, nhưng trong thâm tâm, tôi không nghĩ là quyển sách sẽ nhận được sự đón nhận nồng nhiệt như thế.

Chỉ sau mười sáu ngày sách đã hết. Cùng lúc với những thư cảm ơn và lời khen ngợi, là sự hối thúc của nhiều người muốn tôi tái bản sách.

Và tôi đã mạnh dạn tái bản quyển tạp bút này, với niềm hy vọng sẽ tiếp tục lan tỏa tình yêu thương đến các gia đình, để từng người con biết cha mẹ mình đã thương yêu mình như thế nào, để từng người cha người mẹ biết cách nói chuyện và chia sẻ tâm tình với con mình, để chúng ta luôn được sống trong lòng bác ái vị tha.

Tôi cảm ơn bạn đọc, bạn bè, học trò, đồng nghiệp, gia đình... những người nổi bật và lặng thầm, những người tôi biết và biết tôi, đã thương yêu và quý mến quyển tạp bút đơn sơ này.

Trần Đình Dũng

YÊU THƯƠNG

*Bố yêu các con nhiều như hơi thở;
như những lần bố chớp mắt trong đời...*

"Bồ nhí"

Từ ngày có bồ nhí, ta nói, thiệt là cực trần thân.

Mưa, bồ nhí nhắn tin hỏi đang làm gì ở đâu với ai, lại còn: "Làm sao cân đong được mưa để biết ở đây nhiều hơn ở kia hén?". Bó tay, hỏi tui tui biết hỏi ai?

Nhưng nàng có quyền hỏi, vì nàng là bồ nhí.

Nói về chuyện nhắn tin, mình phải luôn là người nhắn cuối cùng, sau khi nàng tám sạch bách chuyện, nàng chịu im lặng thì xong, coi như thoát. Nàng còn tám, còn phải trả lời.

Nhưng nàng có quyền tám, vì nàng là bồ nhí.

Đại gia chọn một em bồ nhí chân dài đến vai. Mình còn nghèo hèn học đòi đeo bám, chọn ngay một em bồ nhí chân mỗi tuần một dài ra. Đã thế em lại còn giở chứng xưng tên - gọi bạn với mình. Lúc nào cũng thỏ thẻ: "B làm cho T cái này nha, muoah muoah". Căng đấy, từ chối được với những cú "muoah muoah" ép phê như thế này có mà thánh.

Nhưng nàng có quyền muoah muoah, vì nàng là bồ nhí.

Kề tai hỏi nhỏ nàng: "Có biết tui thương mấy người lắm lắm không?". Nàng hất tóc quay ngoắt đi, ban phát một tiếng "hứ" rõ to, vài phút sau ỏn

ên ôm cô: "Dạ biết". "Có biết tui thích mấy người lắm không?". "Dạ biết". "Biết rồi có khoái không?", "Dạ hông, quê, hề hề hề".

Nhưng nàng có quyền chọc quê, vì nàng là bồ nhí.

Cuộc đời này, thiệt là hồng có cái đại nào giống cái đại nào. Tự nhiên có con bồ nhí, mà lại rất nhí nữa mới tinh quái chứ. Chắc hiếm người có được con bồ nhí giống mình, cách tuần lại thò bàn tay ngọc ngà ra: "B cắt móng tay cho T", với một chất giọng chẳng thềm làm nũng, chẳng thềm nhõng nhẽo, xem như đó là chuyện đương nhiên, là đặc ân nàng ban phát cho kẻ nô lệ tôi đòi.

Nhưng nàng có quyền ban phát đặc ân đó, vì nàng là bồ nhí.

45.000 phút

Tuần sau con nghỉ hè rồi. Thế là đã hết năm năm tiểu học, chuẩn bị qua trung học. Thời gian trôi nhanh quá con nhỉ. Mới ngày nào bố đưa con đến trường buổi đầu tiên, con còn bỡ ngỡ với trường, với lớp, với những khuôn mặt mới. Bố còn lo lắng cho chuyện ăn, chuyện ngủ, chuyện bạn, chuyện thầy cô...

Năm năm con đi học, bố chọt nhăm tính những con số vô hồn, để vui đến giật mình vì có một hằng số vĩnh cửu và tuyệt đối.

Năm năm con đi học, chín tháng mỗi năm, vậy là bốn mươi lăm tháng học.

Mỗi tháng con học hai mươi ngày, vậy là chín trăm ngày học.

Mỗi ngày hai lần đưa đón, vậy là một ngàn tám trăm lần đi về.

Mỗi lần đi về, mình mất hai mươi lăm phút, vậy là bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa.

Bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa con, bố luôn hân hoan, vui sướng. Dù cho mưa nắng, kẹt xe, khói bụi ngập đường, lô cốt tắc nghẽn. Dù cho bố có những buổi thức khuya làm việc, sáng thức dậy với đôi mắt đỏ kè, dắt xe ra khỏi nhà quên trước quên sau. Nhưng bố vẫn luôn vui và ngập tràn hạnh phúc với việc đưa đón con.

Bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa, con đường chúng ta đi đã trở nên quá quen thuộc. Những hẻm nhỏ ngõ tắt tránh kẹt xe chúng ta đã quá rành rồi. Những ngã tư đèn đỏ, dừng lại, bố vẫn thường len lén cầm bàn tay nhỏ xinh của con. Những tiếng còi chói tai của xe bus và các loại xe điên rồ khác cũng chỉ làm vòng tay con thắt chặt hơn qua eo bụng bố.

Bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa, bao câu chuyện nhí nhố cười đùa. Bao lần mình im lặng đi suốt đoạn đường để rồi chỉ nghe vồn vện hai từ: "Chào bố/ Chào con", và bố chạy tiếp vào vòng đua cuộc đời.

Bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa, con gái bố lớn lên, cao hơn, tóc dài thêm. Mình bắt đầu chuyển đề tài đường phố sang người lạ, để tám chuyện, để cười vui. Đã có những lúc con hỏi: "Chở con đi học hoài thế này bố có chán không". Câu trả lời bố đã nói một lần với con, và sẵn lòng lặp lại hàng triệu lần: "Bố chưa bao giờ, dù chỉ là một khoảnh khắc rất nhỏ, chán con hoặc chán việc đưa đón con đi học".

Bốn mươi lăm ngàn phút đón đưa, bố ngạc nhiên vì bố vẫn chưa tìm ra điều thứ hai trong đời mình. Có một tỉ lệ thương yêu tuyệt đối như thế, nếu

ta viết thành phân số, ta sẽ có tử số bằng không và mẫu số là bốn mươi lăm ngàn.

Con ạ, bố không biết chán con, dù cho mẫu số là số tí ti ti...

Bố yêu thương con tuyệt đối, con gái cưng ạ!

Con gái của bố

Năm nay con gái khác rồi, con gái sẽ làm người lớn.

Con gái hết thích màu hồng rồi, con gái bắt đầu thích màu tím lavender.

Con gái đọc sách và xem phim *Chạng vạng*, rồi con gái ngồi thẩn thờ, nhìn mông lung.

Con gái không thích bố len lén cầm tay con gái mỗi khi xe dừng đèn đỏ.

Con gái bắt đầu đeo nhẫn ở ngón cái, không thích đeo ở ngón giữa.

Con gái nổi mụn lấm tấm trên trán, tóc con gái tỏa mùi thơm thơm.

Con gái vẫn để bố cắt móng tay, móng chân cho con gái, nhưng con gái không thích nằm cùng phòng bố buổi tối.

Con gái không thích ngồi trong lòng bố khi coi ti vi nữa, con gái thích ở riêng một mình trong phòng con gái.

Con gái không biết là bố đã để dành tiền cho con gái rồi đó, vừa đủ để mua cho con gái một bó hoa màu tím lavender, vừa đủ để mời con gái một bữa ăn tối dưới ánh nến lung linh, để con gái chia tay tuổi thơ và bước vào thế giới người lớn.

Ngoái nhìn

Mỗi sáng, từ nhiều năm qua, bố luôn là người đưa con đến lớp. Hết lớp tiểu học của con trai, đến lớp con gái.

Phần thưởng của mỗi lần đưa con đi học là khoảnh khắc con ngoái lại nhìn bố trước khi nháy chân sáo khuất sau cổng trường.

Có đôi khi con quên ngoái nhìn, bố tự nhủ, ngày mai sẽ nhớ.

Có nhiều khi con ngoái nhìn, bố luôn nghĩ, đây có thể là hình ảnh cuối cùng bố nhìn thấy con.

Bố yêu khoảnh khắc con ngoái nhìn bố, nhoẻn miệng cười, xong tiếp tục bước.

Bố luôn chăm chút cho từng khoảnh khắc với tên gọi Đầu Tiên và Cuối Cùng.

Phút đầu tiên trong ngày con cười với bố, giờ cuối cùng trong ngày con nắm tay bố cùng đọc kinh sau khi bố chải tóc cho con. Ngày đầu tiên đến lớp, con là người cuối cùng tan trường khi bố đón con muộn, mắt con đỏ hoe không khóc. Lá thư đầu tiên con viết cho bố, lần cuối cùng ngủ gật trước tivi làm bố phải bế con lên phòng. Ngày đầu tiên con đi xe đạp, bố chạy lúp xúp phía sau giữ xe. Buổi cuối cùng mình đi chiếc ô-tô quen thuộc trước khi bố bán xe cho người xa lạ...

Có đôi khi, bố tự quan trọng hóa chuyện ngoái nhìn, vì đó là khoảnh khắc của quyến luyến, trân trọng, tiếc nuối, thiết tha.

Có đôi khi, thiếu sự ngoái nhìn, bố xót xa vì một chút buồn, trống rỗng, có cảm giác như bị phụ bạc, thờ ơ, bỏ rơi, chấm hết.

Cái ngoái nhìn của con, với nụ cười và ánh mắt long lanh, sáng rực nổi bật trong hàng chục khuôn mặt trẻ thơ trước cổng trường, luôn là hình ảnh yêu thương và ngập tràn một ngày làm việc của bố.

Có lúc, bố biết con ngoái nhìn bố, nhưng bố đã xoay lưng đi, trông có vẻ nhẫn tâm. Nhưng thực chất, đó là khoảnh khắc bố con mình không cùng tần số. Con nên biết rằng bố luôn nhìn con, từng ngày, mỗi ngày, suốt đời bố.

Có lúc tiễn một người đi xa, chỉ một cái ngoái nhìn làm đọng lại một dáng hình bất diệt. Có khi đưa một người đến gần, chỉ thiếu một lần ngoái lại, bóng hình dễ phai.

Có những cái ngoái nhìn không đồng điệu, gây nổi hoang mang nghi ngại, chỉ vì thiếu cơ duyên may mắn của sự trùng hợp, làm người ta xa nhau vĩnh viễn.

Có những cái ngoái nhìn toàn thân, chỉ để lưu lại trong ký ức một bóng hình mà mình biết mãi mãi không còn nữa.

Có những cái ngoái nhìn khép nép, e lệ, giấu kín.

Có những cái ngoái nhìn dò xét, nghi ngờ, phòng thủ, quan sát, giữ miếng.

Và cũng có những cái ngoái nhìn đẹp vĩnh cửu.

Gấp áo quần con

Bưng bê thau quần áo lấy từ máy giặt ra, leo lên sân thượng phơi, mang quần áo đã khô vào phòng, ngồi gấp, vuốt, thẳng thớm, để theo từng chồng riêng biệt, mang cất vào tủ riêng mỗi đứa.

Dường như đã lâu rồi không làm việc đơn giản này. Dành thời gian đọc sách, nghe nhạc, ngồi quán tám chuyện vĩ mô chiến lược, kế hoạch quản lý, giáo trình giảng dạy... toàn là chuyện vớ vẩn, ngớ ngẩn, đao to búa lớn, giải quyết khâu oai. Bỗng dừng lại bỡ ngỡ, lạ lẫm với những việc đã từng làm từ nhiều năm trước.

Quần áo con khô cong, thơm mùi nắng. Những cái áo quần lộn trái cho khô bạc màu, vôi vãi, ống quần còn vón cục tím tròn, ẩm ẩm, phơi lại.

Gấp từng cái, sẫm soi, mồn đít, bung chỉ, đứt nút, vớ mồn, áo học, áo ngủ, áo nhà, áo phố... Đã có những lúc bố la lối om xòm vì con mặc đồ đi học trong nhà, mặc đồ ngủ ra đường và mặc short đi ngủ. Đã có lúc bố bực bội hét toáng lên vì con thay quần ống trong ống ngoài, vút nửa trên nửa dưới cạnh giường, ném nửa trong nửa ngoài sọt giặt... Ừ bố vô lý, ừ bố có lý, ừ bố mang tính kỷ luật thời nội trú trường dòng về nhà mình. Ừ thì các con ngộp thở với ông bố phát xít... Nhưng bố biết các con yêu thương bố.

Tỉ mẩn tần mần gấp áo quần con, đo chiều dài của áo quần bằng bàn tay, cảm giác băng khuâng, con mau lớn quá. Mới ngày nào còn bé tí, bố phơi đồ của con tung bay chấp chới những tã trắng hình tam giác, những bao tay bao chân bé xíu xiu, những áo thun trắng mỏng, những băng rốn dài ngoẵng, những nón mũ giữ ấm đầu... Bây giờ, quần áo con đã dài rộng thế này, chỉ riêng cái quần lót của con trai đã to bằng bốn cái quần đùi con mặc ngày xưa!

Thời gian trôi nhanh quá, quần áo con lớn dần theo con. Bố nhớ bàn chân hồng hồng bé xíu hươ hươ khi con khóc vì ướt đít. Nhớ bàn tay con bé

tí cầm chặt ngón tay bố khi bú bình, nhớ khuôn mặt con khi no sữa ngủ say. Bố nhớ lúc cô hộ lý tắm cho con, bố đã xem kỹ từng ngón tay ngón chân, từng phần trên cơ thể bé bỏng của con, để an tâm biết rõ con bình thường khỏe mạnh, để trút bỏ nỗi lo này, để ôm vào nỗi lo khác.

Cảm ơn mẹ con đã mang nặng đẻ đau, sinh ra con mạnh khỏe, lành lặn. Cảm ơn mẹ con đã thức đêm ngủ ít, đau lưng, lo toan, vất vả, dứt ăn, cho bú, dỗ con, lau dít, thay tã, từng ngày từng giờ trong suốt thời ấu thơ của con. Cảm ơn mẹ con đã chảy xệ người, bù xù tóc, quên trang điểm, không nước hoa... đã dành trọn vẹn thời gian, suy nghĩ, tình cảm cho con.

Bố yêu con vừa đủ

"Ta yêu em như yêu tuổi ngây thơ..."

(Ngô Thụy Miên)

Bố yêu con, vừa đủ để nhớ con khi bố vừa đi xa, phone cho con khi bố đến miền đất lạ, để dành con là người cuối cùng bố chào, vì khi đó bố được ôm con lâu nhất.

Bố yêu con, vừa đủ để làm mọi điều nhỏ nhặt, và cũng vừa đủ để leo mãi con dốc dài của cuộc đời.

Bố yêu con, vừa đủ để sống tốt cho con và mong mình sống ít lại để con sống nhiều hơn. Luôn tìm tòi điều hay nghĩa đẹp trong cuộc sống, để gom góp làm hành trang giá trị cho con vào đời.

Bố yêu con, vừa đủ để mỗi khi con đi toilet công cộng, bố luôn là người kín đáo đưa vào tay con tờ giấy, đi theo con đến cửa, đứng ngoài chờ con, thỉnh thoảng gọi vọng vào, để con yên tâm, con luôn có bố. Cuộc sống vốn dĩ quá nhiều những kẻ tà ma quỷ quái. Bố sợ nhờ có điều gì xảy ra, dù là bé nhất, sẽ làm tổn thương tâm lý suốt đời con.

Bố yêu con, vừa đủ để tạo thành thói quen đưa mắt nhìn qua con mỗi mười phút, để yên tâm rằng con vẫn còn đó, vui tươi, hạnh phúc, an toàn, mạnh khỏe, hòa đồng, bình an.

Bố yêu con, vừa đủ để gọi "Con yêu" mà không cần lý do, không cần nhờ vả, sai bảo, không cần khuyên nhủ, can gián. Không cần bất cứ điều kiện gì, chỉ thích gọi tên con, kèm theo hai từ "con yêu".

Bố yêu con, vừa đủ để đặt con ngồi ngoan trên yên xe, quần áo mưa kín kẽ, bố đi bộ bì bõm trong mưa trong nước ngập, để chân con không lấm nước đen, để con cười khoe răng sún mỗi khi bố gọi con là công chúa và bố đang làm công việc của phò mã. Con hiểu rằng chiếc xe đang là con mã của bố con mình.

Bố yêu con, vừa đủ để bối rối mỗi khi con ngân ngấn nước mắt. Vừa đủ để bồn chồn mỗi khi con buồn buồn ít nói. Vừa đủ để lo lắng mỗi khi con nóng sốt. Vừa đủ để sợ hãi mỗi khi con đi chơi về muộn.

Bố yêu con, vừa đủ để đắp chăn cho con hàng đêm, ngồi chơi với con hàng giờ, những trò chơi bố không có chút kiến thức. Bố nào có biết gì về Barbie, Teddy, đồ hàng, may vá thêu thùa...

Bố yêu con, vừa đủ để gửi cho con post card với dòng chữ ghi vội, mà không cần phải đi xa, không cần phải có lý do để gửi. Chỉ là một buổi chiều lang thang nhà sách, bỗng nhiên nhớ con, gửi con một tấm thiệp. Hai ngày sau thiệp đến, lại chính bố nhận, mang để dưới gối con.

Bố yêu con, vừa đủ để cố gắng sắp xếp những ngón tay thô kệch vụng về làm thủ công cắt dán, vì con muốn có hình ảnh Hanah Montana.

Bố yêu con, vừa đủ để cười mỉm một mình, vì nhớ con.

Vetula

Vetula là món ăn độc nhất vô nhị, người sành ăn nhất cũng khó có thể tìm được. Nó mang một mùi vị đặc trưng khó tả và biến tấu vô cùng rộng. Chỉ có thể so sánh món Vetula với món nấm truffle của Pháp, Ý.

Tôi và hai nhóc may mắn được ăn món Vetula dường như định kỳ hàng tuần.

Vetula là món thường dùng vào buổi trưa, được chế biến bởi hai con, bếp trưởng là con trai và phụ bếp là con gái. Hai nhóc cũng đeo tạp dề (trông hết sức chuyên nghiệp). Tạp dề của con trai ngắn cũn cỡn, tạp dề của con gái dài tới mắt cá chân (có lẽ vì đứa thì quá cao, đứa còn quá thấp). Thông thường khi thực hiện món này sẽ luôn có cần nhẵn, cần vĩa và một chút hờn dỗi của cả hai nhóc (đặc biệt là phụ bếp). Lý do chính là công thức pha chế đặc biệt linh hoạt, không lần nào giống lần nào.

Thời gian chuẩn bị món ăn mất khoảng 30 phút, chi phí cho ba người ăn (theo thời giá hiện nay, khoảng 20.000 đồng).

Nguyên liệu chính:

- Rau cải, rau muống, bắp cải, đậu đũa, đậu cô ve, khổ qua... nói chung là loại rau củ quả nào cũng được.

- Đậu hủ kho (hoặc chiên), cá chiên (hoặc kho) lóc bỏ xương, thịt heo kho, thịt gà ram... nói chung là các loại đậm, đậm gì cũng được.

- Cơm, mì, hủ tiếu, bún... nói chung là tinh bột, bột gì cũng được.

Cách làm: Nồi lửa lớn, bỏ nồi không dính lên, cho chút dầu ăn vào, cho tất cả những nguyên liệu trên vào, trộn đều, nêm thêm nước tương Maggi cho vừa ăn.

Trình bày: Xới vào đĩa, rắc ít tiêu, dùng nóng với tương ớt.

Khuyến cáo: Món sẽ ngon hơn khi dùng với trà đá đặc biệt, loại xuất khẩu.

Ghi chú: Món Vetula, theo định nghĩa của hai nhóc, là chữ viết tắt của Vét Tủ Lạnh.

Chạy show trong mưa

Ngày Chủ nhật bình yên, tắt điện thoại, dành trọn thời gian cho con. Đưa con gái đi chơi Sở Thú. Con gái muốn thể với lý do: "Lớn lên, con sẽ không đi Sở Thú nữa. Con nghe nói Sở Thú sắp dời đi, bố đưa con đi nhé!".

Bố không muốn và không thể từ chối con, đặc biệt trong ngày 1-6.

Đến nơi, có event của công ty sữa, người đông, cơ man nào là người. Nắm tay con tung tẩy: "Ti à, nếu lỡ đi lạc, con sẽ làm gì?". "Dạ con đi ra cổng, đón taxi về nhà rồi gọi điện thoại cho bố. Con sẽ không khóc và không đi với người lạ".

Bố luôn luôn chuẩn bị cho con những tình huống xấu nhất.

Con gái hỏi: "Bố ơi, sao bà cố chết mà con không buồn? Có gì sai không hả bố?". "Không sai con ạ, vì con không có kỷ niệm với bà cố. Người ta chỉ có thể yêu thương hoặc ghét nhau khi có ký ức để hoài niệm, để người ra đi nhận được nỗi buồn vui của người ở lại. Có lẽ nếu bố chết, con sẽ buồn nhiều, vì con có nhiều kỷ niệm với bố. Con sẽ nhớ bố tập con chạy xe đạp,

lúc bố chải tóc cho con, cắt móng tay, móng chân cho con. Con sẽ nhớ tiếng gọi "Dừng sĩ ời!" và bố sẽ vào chùi đít cho con, xong rồi bố vỗ mông con bép bép". Con gái không nói gì, chỉ nắm tay bố chặt hơn.

Ngày Chủ nhật bình yên, chụp cho con gần trăm tấm ảnh chân dung. Con đang chậm rãi chia tay tuổi thơ, bắt đầu có dáng vẻ của thiếu nữ. Từng ánh mắt, nụ cười, từng sợi lông măng trên má con lấp lánh dưới ánh nắng mặt trời.

Hai bố con ăn trưa ở Rex. Đưa con về, mưa bay bay nhẹ nhẹ, hỏi con gái: "Mặc áo mưa hay tắm mưa hả con?", biết trước câu trả lời: "Tắm mưa bố nhé!", chạy xe chậm lại, để mưa vỗ vào mặt, vào mắt, để mưa vuốt mềm tóc con.

"Vui quá bố ời, con thích lắm, cảm ơn bố nhen!", con gái ôm cánh tay bố, áp nhẹ má vào.

Mưa nhẹ, mưa trở nặng hạt, con ướt, con lạnh, con thích. Vui.

Về đến nhà, lệnh cho con gái: "Tắm ngay nhé, gội đầu nhé, đừng sấy tóc nhé, lau khô tóc nhé, ngủ đi nhé...".

Con trai đang dán mắt vào HBO. "Nhóc, tắm mưa không?", nhóc hí hửng: "Dạ, có!".

Thế là hai bố con, hai xe đạp, chạy trong mưa.

Nặng hạt, vỗ đập.

Từng guồng đạp, thư thái, ung dung, nhàn hạ, dọc bờ kênh Nhiêu Lộc, vào trung tâm Sài Gòn, ra sân bay, nước rê theo vệt xe, đường vắng, rất vắng. Choàng tay khoác vai con trai, chuyển xích líp sang chế độ nhẹ, thông dong dầm mình trong mưa. Con trai nhe răng cười ướt sũng.

Hai bố con dừng lại ở một hàng mì gõ, hai tô bốc khói xì xụp vài nghìn đồng. Người ướt đẫm, tiền ướt đẫm, nước nhỏ giọt giọt theo từng nhịp đĩa. Đứng lên nhìn ghé sũng nước, lại lao mình ra mưa.

Ngọt hạt, tạnh mưa, về đến nhà, no căng. Cũng may là chỉ có hai con, nếu sáu đứa có lẽ ông bố vỡ bụng vì ăn, buồn ngủ díu mắt, vì mưa.

Con gái ngủ say.

Ngày Chúa nhật yên bình.

Hai đỉnh cao, một vực sâu

Một ngày thứ Bảy khó quên, đối diện hai đỉnh cao và một vực sâu. Ừ, thì chưa chắc đã là cao là sâu với nhiều người. Nhưng đối với gã đàn ông nhạy cảm có nhiều vết xước trong quá khứ thì chỉ cần nhu nhú đã là cao, chỉ cần hõm hõm đã là sâu.

Đỉnh: Một giấc ngủ sâu thăm thẳm. Lâu thật lâu rồi, từ nhiều năm rồi mới có một giấc ngủ quên đời như thế. Ngủ say sưa, ngủ chảy nước miếng, ngủ không vẫy tay, ngủ không trở mình, ngủ không nói mơ, ngủ mê ly mê tơi, ngủ trôi thời gian, ngủ không kiểm chế... Lại còn được khuyến mãi một giấc mơ... tuyệt đẹp. Ngủ mà vẫn đắm chìm trong âm nhạc, trôi từ *Without You* (Ayo), sang *Do That To Me One More Time* (Jheena Lodwik). Giấc mơ đưa mình đi trên cung đường vô định xuyên giữa rừng nguyên sinh ngập nắng chiều.

Đỉnh: Nhận lời làm bản kế hoạch chiến lược phát triển thương hiệu cho một doanh nghiệp sắp-sửa-thành-blue chip. Gửi phác thảo outline và proposal thì nhận được điện thoại của sếp-siêu-bự: "OK em, anh chuyển hết tiền một lần cho nó máu nhé". Tài khoản nhảy một phát thêm tám con số không.

Vực: Cho con gái đi chơi xa lần đầu, đi một mình với mấy cô bé cùng học. Không có bố đi kèm, không có bố ngồi chờ chờ về, sau khi phone hỏi chủ nhà điểm đến, số lượng người cùng đi, thành phần, khu vực đến, tình hình xe cộ, an toàn, an ninh, lo đủ thứ chuyện nhưng chẳng ai biết mình lo. Con bé hờn hờ đến suýt mất ngủ đêm hôm trước.

Hai bố con ăn sáng ở Bánh cuốn Tây Hồ, qua cafe Manga cho con đọc truyện tranh, tám linh tinh đồng thời ôn lại mấy "bài võ" cho con.

- Con à, nếu có ai ôm con mà con không thích, con sẽ làm gì?
- Dạ con sẽ nói con khát nước, con xin đi uống nước. Con không nói là con cần đi nhà vệ sinh.
- Nếu có ai rủ con đi ra chỗ vắng góc tối nơi ít người, con sẽ làm gì?
- Dạ, con sẽ từ chối hoặc con sẽ rủ mấy đứa bạn con theo.

- Nếu có ai ôm con quá chặt, sờ soạng người con thì con sẽ làm gì?

- Dạ con sẽ không vùng vẫy, không la hét, không chống cự, vì như thế sẽ đánh động thú tính nơi con người. Con sẽ thả lỏng người, hít thở thật sâu, nhìn thẳng vào mắt người đó và nói thật chậm, thật rõ: "Bố cháu sẽ cắt chú ra từng lát mỏng".

Con gái hứa 16 giờ về, 18 giờ vẫn chưa thấy. Gọi điện các nơi không có ai trả lời, chỉ biết chờ đợi một cách thụ động. Nỗi lo sợ vô hình tăng lũy tiến với thời gian, nghĩ đến tất cả các khả năng và những giải pháp. 18 giờ 20 phút, điện thoại số lạ: "Alô, bố ơi, con đây, con xin lỗi bố, con đang về". Cố gắng giữ giọng bình thường để hỏi thăm linh tinh cho con vui.

Khi mình còn bé, chắc bà cụ ở nhà cũng nhiều lần lo thất ruột như thế, nước mắt luôn chảy xuống. Tội nghiệp "nàng" của mình ghê.

Lavender ơi Lavender!

Tím nội tâm tím buồn tím thương nhớ

Tím lớn rồi không còn hồng tuổi thơ

Màu xanh cốm đã trở về kỷ niệm

Tím thần thờ vương vấn chút mộng mơ

Ta đã buồn, một nỗi buồn xuyên thời gian. Ta thấm thấu nỗi buồn từ đất, từ mây, từ trời, từ gió. Ta biết buồn khi chưa biết nói yêu, ta vẫn buồn khi tuổi đã về chiều.

Ta mong như bọt biển, hút trọn nỗi buồn, để lại khoảng không yên bình, thanh thản, tươi sáng cho con, vì con là cuộc sống của ta, con là niềm vui và hạnh phúc vỡ òa.

Một buổi chiều cuối tháng Ba, Lavender dịu dàng đứng cúi chào trước sân khấu rộng. Mái tóc buông xõa cùng nụ cười e ấp, màu đen tuyền óng ả của tóc hòa quyện cùng màu đen thẫm của đại dương cầm, nổi bật lên màu tím lavender.

Lavender ơi, từng ngón tay thơm từng búp măng tròn, trôi dạt nốt nhạc réo rắt cung trầm bổng. Đôi hài búp bê như kim hãm sự thăng hoa của tình

thương hạnh phúc.

Lavender ơi Lavender, ta yêu con nhiều như hơi thở, nhiều như những lần ta chớp mắt trong đời.

Nói nhảm trong lúc buồn

Lại mất ngủ. Gần như đã là thói quen, với tay cho đĩa nhạc vào máy, trông chờ những giọng ca của màn đêm Emi Fujita, Jean Frye Sidwell, Dina Blade Linginston Taylor... Bỏ nhảm đĩa. Trỗi lên *Tạ từ trong đêm, Chiều mưa biên giới, Lẻ bóng, Kiếp nghèo...* với giọng ca Thanh Tuyền.

Một thoáng chênh vênh, mất cân bằng. Rồi bỗng từ từ, chậm chậm, từng chút một, từng lời nhạc đưa ký ức về khu trại gia binh đầy bụi đất những năm còn chiến tranh. Buồn. Tuổi thơ đầy ắp những chuyện buồn.

Lại hoài niệm về tuổi thơ, thế là dấu hiệu của tuổi già rồi. Tự bảo mình già thì nghe chối tai quá, mới tí tuổi đầu, tóc chúm chím ít muối, râu lắc rắc ít bột mì. Chưa già, chưa già, nhất định chưa già.

Mình tự nhận mình là một lão khó tính. Khó tính đến cay độc gắt gỏng, khó theo kiểu chả ai chịu nổi. Mình thường bảo bọn trẻ con: "Ăn cơm không được khua đũa, nhai hết rồi nói, không thể vừa nhai vừa nói vừa cười như thế. Nhấc ghế lên, không kéo âm ỉ. Nhấc dép lên, không nhấc được dép làm sao nhấc được cuộc đời... ". Có hôm còn cay cú hơn: "Hai cụ có thể vui lòng không làm vãi cơm ra bàn được không ạ!". "Các cụ" tròn xoe mắt, cười toe.

Cũng may là cả nhà vẫn thương nhau, vẫn ngêu ngao hát: "Mẹ đi vắng, bố sang chơi nhà dì í a... bố làm cái gì không biết... bố làm cái gì ai biết... thấy bố về nhà rất vui... thấy bố về nhà rất tươi... ".

Tuần trước, trong bữa cơm, tự nhiên con bé nhìn quanh quất, có phần ngạc nhiên bối rối, sau đó nhẹ nhàng đưa bàn tay lên nhặt hạt cơm đang dính trên má bố. Ôi chao, tôi già thật rồi, cơm dính vào mép cũng chả hay, đến nỗi con gái phải xấu hổ giúp.

Tuần trước nữa, ăn xong cơm rồi húp vôi bát canh, canh trào ra cả khóe miệng, rơi vãi đầy trên áo. Già thật rồi, không thể chối cãi. Con bé đứng phắt lên lấy khăn cho bố, ngồi xuống, im lặng, chẳng bình luận gì. Từ hôm ấy, mỗi bữa cơm đều có khăn ăn nơi bố ngồi.

Chiều hôm kia, cậu bạn đến nhà chơi, mở cửa ra "Chào em... ", Và tịt, hoàn toàn tịt, không thể nhớ được tên cậu ấy, đầu óc bắt đầu đóng băng như bã đậu. Chịu thua, không thể nhớ tên, hèn, chả dám hỏi em tên gì. Con bé kéo tay nói nhỏ: "Hưng". "Ồ... chào Hưng, em khỏe không?".

Ừ, thì cái gì đến sẽ đến, sớm hay muộn gì cũng đến. Nhờ nó đến mà mình đọc được những dấu hiệu thương yêu chăm sóc của một người phụ nữ chín tuổi bốn tháng.

Bánh trắng me ngào

Đón con ở trường tiểu học. Con gái chạy ra xe, đôi tay múp míp khum khum bẽn lẽn đưa cho bố: "Con để dành cho bố nè". Mở ra, một phần tư cái bánh trắng màu đỏ, bé tí như lá chùm ruột, bên trên có chút me ngào nâu thẫm.

Con bé đút vào mồm bố: "Ngon không bố?", "Ừm, ngon thật, lâu lắm rồi bố không ăn món này. Phải đến ba mươi năm, ồ, hơn thế, hơn ba mươi năm".

Cái bánh trắng màu đỏ, bên trên có me ngào, gần như trường tiểu học nào cũng có, gần như đứa học trò nào cũng biết. Hơn ba mươi năm rồi mới ném lại, ném với tâm hồn tinh khôi của con gái, ném với ký ức tuổi thơ, ném với những đại khờ của tuổi người lớn.

Bố ăn cái món này khi bố bé hơn con. Ngày ấy thỉnh thoảng bà nội cho bố năm đồng, đồng tiền kẽm có khía viền ngoài như hoa mai. Năm đồng mua được năm cái, nhưng bố chỉ mua hai, còn ba đồng uống xi rô đá nhận. Một cái ly xanh ve có những bong bóng li ti dưới đáy, mấy sợi mít vàng ươm nằm dưới cùng, đá bào nhuyễn nhận chặt, rưới xi rô đỏ lòm lên, ăn xong toét miệng ra cười, miệng cũng đỏ theo luôn...

- Bố kể chuyện hồi xưa dễ thương quá.
- Không, con dễ thương hơn, vì con để dành bánh cho bố.
- Không, bố dễ thương hơn, bố dễ thương như là...
- Không bằng con, con dễ thương như là...

- Bố dễ thương như là...
- Con dễ thương như là...

Suốt quãng đường về, hai bố con tranh nhau đưa ra hiện tượng, sự kiện để chứng minh người kia dễ thương hơn. Mây, lá, nước, gió, mưa, biển, trời, xe, đường, người... tất cả đều được vận dụng.

- Con dễ thương như là con dễ thương.
- Bố tự nói bố khùng đi.

(Con bé không được nói người lớn khùng, như thế là hỗn, vì thế, khi nó có cảm giác người lớn khùng, nó luôn bảo người lớn tự nói).

- Ủ, bố khùng.
- Nhưng bố khùng dễ thương.
- Khùng mà dễ thương? Vậy là con khùng dễ thương hơn.

Lại tiếp tục so sánh coi ai khùng dễ thương hơn. Suốt đoạn đường về nhà, bất chấp kẹt xe, tiếng còi.

Tám với con gái

Nghĩ hoài không ra một cái gì làm quà tặng sinh nhật con gái: Barbie, đồng hồ đeo tay, giày dép, quần áo, cặp sách, đồ chơi... Vào nhà sách Xuân Thu mua cho con quyển *Những người phụ nữ lừng danh giới*. Ngồi bệt trước cửa Nhà hát Thành phố, viết lời đề tặng cho con gái trong nắng chiều xiên khoai:

*"Con gái thương của bố!
Tặng con quyển sách này nhân sinh nhật lần thứ 9 của con.
Có vài điều hiếm hoi trên đời miễn phí.
Một trong số đó là tình yêu thương của bố dành cho con.
Một trong những điều còn lại là ước mơ.
Hãy ước mơ, con nhé!"*
Bố.

Tiệc tan, bạn con gái về. Lui cui dọn dẹp xong vào phòng con, nằm bên cạnh, tám với con bé.

- Con mời mời bạn, chỉ đến có bốn, con có buồn không?
- Dạ, có. Bố ơi, bạn con nói bố tình cảm.
- Là sao?
- Lúc bố hỏi con có muốn bố ngồi cùng không? Con cần gì không? Bố ở ngay đây, cần gì gọi bố nhé... Bạn con nói bố của bạn ấy không như thế.
- Ừ, ai cũng thương con, nhưng mỗi người có một cách thể hiện. Thế con nói với bạn sao?
- Con nói bố bạn là bình thường, bố tớ là bất thường.
- Bất thường? Con nói bố khùng hả?
- Dạ, nhưng con thích bố khùng vậy hoài.
- Bố ơi!
- Hửm?
- Con thích gọi vậy thôi, không có gì. Con ngủ đây!
- Trời ơi, chắc tui cắn con nhỏ này thiệt quá!
- (Đưa tay ra cầm tay bố) Bố đang biến thành người khổng lồ xanh hay thành samurai Jack?
- Ngủ đi cưng!

Chủ nhật tươi hồng

Sáng, đoạn đường đầy công an, dân phòng giăng giăng từ Nguyễn Thị Minh Khai qua đến nhà thờ Đức Bà. Chạy loanh quanh mãi không tìm được chỗ gửi xe, đến khi nhét được đồng chí Vespa già nua vào cổng trường Hòa Bình thì đã quá 9 giờ 30. Hai bố con lại có lý do để bỏ lễ. Bố dẫn nhóc đi dọc theo vỉa hè, ngược về hướng lãnh sự quán Trung Quốc. Hướng dẫn nhóc cách tránh những trò chơi tụ tập của người lớn, những hậu quả của hành vi xốc nổi. Cho nhóc xem mấy anh mấy chú đang tận tình quay phim chụp ảnh, cận cảnh lia vào mặt những kẻ hiếu kỳ và lý do của những việc làm đó... Giải thích đội hình chống bạo động, an ninh đang tác nghiệp, chuyện gì đang xảy ra, nguyên nhân và hậu quả... Hai bố con, một cao một

lùn, đi lách xuyên qua nhóm trật tự, vào được Diamond Plaza để window shopping.

Hai bố con khoác vai đi dung dẻ dọc Đồng Khởi huyền thuyên đủ chuyện trời ơi đất hời trong một buổi sáng Chủ nhật tươi hồng.

- Bố à, GL 550 có cái mặt hầm hố và duyên hơn 450.
- Ủ công nhận, nếu có tiền mình mang về ngay trong hôm nay, con nhỉ.
- Bố nhìn kìa, Porche Cayenne kìa, được quá hả bố!
- Sao bố thấy nó nhỏ quá.
- Tại vì đồng tử của bố to ra rồi. Bố, con thấy có mấy chiếc Segway, đẹp lắm.
- Ủ mình đi ra trước chợ Bến Thành coi, ở đó có cửa hàng trưng bày.
- Ti vẫn còn tin là có ông già Noel đó bố. Sáng nay thức dậy Ti bảo ông già chưa đến lấy thư.

- Con xem như ông già Noel có thật, đừng làm em buồn nhé...

Hai bố con dừng lại mua hai bịch nước, vừa đi vừa hút, lại tám chuyện Tag Heuer (nhãn hiệu của nhóc) và Jaeger le Coultre (nhãn hiệu của bố), chuyện bài thi học kỳ một, chuyện băng nhóm trong trường, chuyện tình cảm học đường, chuyện Lambogini màu vàng chạy ngang trường nhóc học chiều hôm qua... Tìm mua cho nhóc một sợi dây nịt làm quà Giáng sinh, tìm không ra. Nhóc khó tính quá, gout vừa già vừa cổ điển vừa tinh vi... Ghé cửa hàng này coi một tí, cửa hàng kia sờ mó một chút, nhóc thơm mồ hôi đầy áo, cao nổi bật giữa đám đông lú nhú...

Xem Segway, nhóc leo lên chạy thử, khoái chí9.600USD, nhìn nhau cười:

- Khi nào mình có tiền bố hén!
- Ủ sau khi bố mua nhà nè, để dành tiền cho con và em học đại học nè, rồi mình muốn mua gì mình mua, không cần phải suy nghĩ.

Hai bố con dừng lại ở hẻm bé tí đường Nguyễn Thái Bình, gọi hai đĩa cơm bình dân, hai ly trà đá. Nhường cho con miếng thịt to, bố ăn đậu hũ dồn thịt.

Một buổi sáng đẹp, đi bên cạnh người thanh niên của mình, nói chuyện cười đùa với cậu trai trẻ của mình, khoác vai, vỗ mông, cụng đít, cười khoe

răng, tung tăng băng qua đường không nhìn đèn đỏ...

Vui lắm.

Lời con trẻ

◆ Nếu sau này bố chết, con sẽ đi thăm bố mỗi trưa Chủ nhật, sau khi con chơi điện tử xong nha bố (con trai, lúc 10 tuổi).

◆ Nếu bố chết, con sẽ mua thêm một miếng đất bên cạnh, sau này con chôn con bên cạnh bố. (con gái, lúc 6 tuổi).

◆ Người lớn hay ép suy nghĩ của mình cho con nít, và không biết tha thứ (con trai, 10 tuổi, không nói, tìm trong sách và gạch dưới dòng chữ này, để trong phòng bố).

◆ Ước gì bố trẻ bằng anh Hai, nhưng khôn như bố bây giờ, để nói chuyện với con, chơi với con và sống với con lâu, thật lâu (con gái, lúc 8 tuổi).

◆ Ước gì cái kính con đeo có tráng một lớp giống như lá bạc hà, không đọng nước (con trai, lúc 11 tuổi).

◆ Ước gì có cái máy ghi lại suy nghĩ, nhỏ bằng bàn tay, có màn hình, xem như xem phim, con gửi cho bố một ngày một cuộn phim, để bố biết con nhớ về bố nhiều như thế nào (con gái, lúc 9 tuổi).

◆ Hôm nay con đang ngồi học, tự nhiên nhớ bố nước mắt chảy ra, mà không phải con khóc (con gái lúc 8 tuổi).

◆ Con ghét người lớn quá, người lớn bỏ con đi hoài, tại sao bố phải đi công tác hả bố? (con trai, lúc 7 tuổi).

◆ Con có nói dối bố. Nhưng lúc con ôm bố và nói thương bố là con nói thật đó (con trai, lúc 12 tuổi).

◆ Con thích bố cười, lúc đó nhìn bố hiền (con gái, lúc 8 tuổi, con trai gặt gù).

◆ Hôm nay con được tuyên dương người tốt việc tốt trước toàn trường đó bố. Thầy hiệu phó đọc tên con, và thông báo con trả lại 500 đồng bạn nào đánh rơi (con trai, lúc 6 tuổi).

◆ Bố ơi con nhớ mẹ lắm, con muốn mẹ về (con gái, mới tuần trước).

Chiếc hộp kỳ diệu

Hôm nay, lúc các con đi vắng, bố lại mở chiếc HỘP KỲ DIỆU ra xem, lại cười một mình.

Lúc nào mở chiếc HỘP KỲ DIỆU ra, bố cũng bồi hồi, xúc động, cười, cân bằng và bình an.

Lúc nào bố cũng có cảm giác các con đứng sau lưng, rình rập bố, và cười nhạo bố mỗi khi bố ngắm nghía chiếc HỘP KỶ DIỆU.

Ừ, HỘP KỶ DIỆU chỉ là cái hộp phim Kodak cũ, màu đen, nắp xám. Hộp đựng loại film ảnh mà bây giờ ít người dùng vì ai cũng sử dụng máy kỹ thuật số.

Trong chiếc HỘP KỶ DIỆU đó chứa đựng niềm vui và sự cân bằng của bố, bí mật của bố con mình.

Trong chiếc HỘP KỶ DIỆU đó chứa hai cái cuống rốn khô và bốn cái răng sữa của hai con.

Hai cái cuống rốn đen thui, khô quắt, không biết được cái nào anh cái nào em. Bố vẫn nói đây là gia tài của bố. Bố đã kể các con nghe bao câu chuyện về cái rốn, những câu dân ca, những chuyện cười hả hê, những thành tựu khoa học chung quanh cái rốn. Bố đã từng biểu diễn rốn cười rốn khóc bằng cách dùng ngón tay túm phần da rốn kéo lên kéo xuống. Rồi ba bố con mình thỉnh thoảng lại cụng rốn với nhau...

Ngày con trai rụng răng sữa, đưa cái cửa sổ ra xấu hổ mỗi khi nói cười, phụng phịu bảo: "Bố ơi, bạn con nói con sún". Ông bố nâng mặt con lên trên đôi bàn tay, thì thầm: "Bạn con không bao giờ biết được điều này... ". Vừa nói, ông bố vừa thổi vào khe răng của con tiếng gió vi vi vo vo vù vù. Con trai cười sung sướng vì biết được mình đang sở hữu một nhạc cụ tuyệt diệu của tạo hóa. Thế là mỗi khi đón con từ trường học về, bố luôn luôn phải "thổi nhạc vào răng". Đến bây giờ bố vẫn chưa tìm được từ hay hơn để diễn tả. Bố nhớ hoài "thổi nhạc vào răng", đó là cách con yêu cầu bố làm.

Ngày con gái cười khoe răng sún, hai cái răng cửa vội vã chia tay bay về trời làm mây. Bố kể với con thế đấy. Con đã khóc khi anh Hai chọc phá, bảo con là cô bé ham ăn, ăn mất cả răng mình. Con còn nhớ bố đã mở cuộc thi ăn spaghetti không được há miệng không? Con gái của bố là người thắng cuộc. Bố đã nói nhỏ với con, chỉ con cách cho sợi mì vào "cửa sổ", hút một hơi, sốt cà chua dính vào mũi con, làm anh Hai cười sặc sụa.

Chiếc HỘP KỶ DIỆU chứa đựng kỷ niệm về các con, về chúng ta.

Mỗi khi mở ra, bố mỉm cười an nhiên.

Sợi tóc

Sáng, chải tóc cho con gái, tóc con rụng nhiều.

Xót.

Bác sĩ bảo tóc rụng là bình thường, rụng rồi sẽ mọc lại. Lúc mọc không thấy, chỉ thấy sáng nào, tối nào cũng vài mươi sợi.

Xót.

Bác sĩ bảo ngày con làm thiếu nữ, tóc con sẽ nhiều hơn, dày hơn, đẹp hơn.

Biết thế, nhưng vẫn...

Xót.

Ngày ngày nhìn tóc con rơi rụng, bất lực nhìn, mân mê sợi tóc trên tay, thương lắm bé ơi!

Tóc màu gì?

Vàng, nâu, đen, hoe, hồng, đỏ, ửng?

Sai.

Tóc màu cầu vồng.

Mỗi sáng lóe bảy sắc màu trên tóc con, óng ánh ngay tầm mắt, trên đường đưa con đi học.

Mỗi sáng, tóc con đều khoe bảy sắc màu, lung linh, sóng sánh.

Thuở mới biết yêu, tôi đã từng giữ lại một sợi tóc người ta rơi, dính vào trang giấy trắng, ghi lại ngày tháng vô tình.

Tôi vẫn ghét cùng cực sợi tóc vướng vào thức ăn. Ghét lắm, ghét lắm, nói hoài với chị giúp việc: Hết sức cẩn thận, đừng để tóc lẫn vào rau.

Vậy mà có lúc, vướng sợi tóc dài thật dài, đen thật đen.

Không bực, không giận.

Vì biết đó là tóc con.

Thương lắm bé ơi!

Đến rồi hả con?

Con gái thương yêu!

Bố có ba câu nói quan trọng dành cho ba thời điểm quan trọng của cuộc đời chúng ta.

Ngày hôm qua bố đã sử dụng một câu rồi.

"Đến rồi hả con?", bố đã hỏi khi nhìn thấy con lúng túng, bối rối. Con vội vàng "Dạ" rồi bẽn lễn khép cửa phòng riêng.

"Đến rồi hả con?", bố đã hỏi lúc 14 giờ 10 phút ngày 11 tháng 9 năm 2009. Có lẽ con là người phụ nữ hiếm hoi sẽ nhớ được chính xác thời điểm mình bước qua ngưỡng cửa của thế giới người lớn.

"Đến rồi hả con?", điều đơn giản bình thường ai ai cũng trải qua, ấy thế mà nó cũng là nguyên nhân để bố lâng lâng vui và lâng lâng buồn. Bố vui vì con lớn và có chút buồn vì con không còn bé thơ. Bố đã từng ôm ghì con

vào lòng và năn nỉ con đừng lớn nhé, cứ mãi thế này để bố được ôm con. Bố đúng là dở hơi, con nhỉ!

Bố đã đưa con đi cắt tóc, khoảnh khắc con chờ đợi bấy lâu nay. Đích thân chú Lữ tiệm Đông Kinh cắt cho con. Bố muốn con có kỷ niệm đẹp trong đời. Bố muốn con hạnh phúc khi nghĩ về tuổi thơ của mình. Bố muốn con vui với những gì con có. Con đã là thiếu nữ rồi đấy. Cậu thanh niên sấy tóc cho con vừa bắt đầu mở lời vo ve đã đóng sập mồm khi nhìn ánh mắt bố.

Bố tặng con một tấm thiệp với lời chúc thân thương, một bó hoa lavender tím man mác, ôm nhẹ vai con và thì thầm: "Bố luôn hạnh diện vì con".

"Đến rồi hả con?" là ngày con gái bước vào ngưỡng cửa của thế giới người lớn.

"Con đi an vui nhé!" là ngày con bước vào cổng trường đại học ở một nơi rất xa.

"Con về hạnh phúc nhé!" là ngày con từ già bố để về nhà chồng, sống cuộc đời của riêng mình.

Mỗi lần nói ra một câu như thế, tuổi bố càng nhiều hơn, quỹ thời gian càng ngắn lại, tình yêu của bố dành cho con càng cao ngất, sự trống trải bên trong bố càng sâu thêm.

Yêu thương con, luôn luôn và mãi mãi.

Thư gửi người sắp lớn

Thư được viết tay, bằng bút mực, bỏ vào phong bì dán kín, bên ngoài có dòng chữ: Con sẽ mở ra khi nghĩ mình muốn làm người lớn nhé!

Ngày... tháng... năm...

Con gái thương của bố,

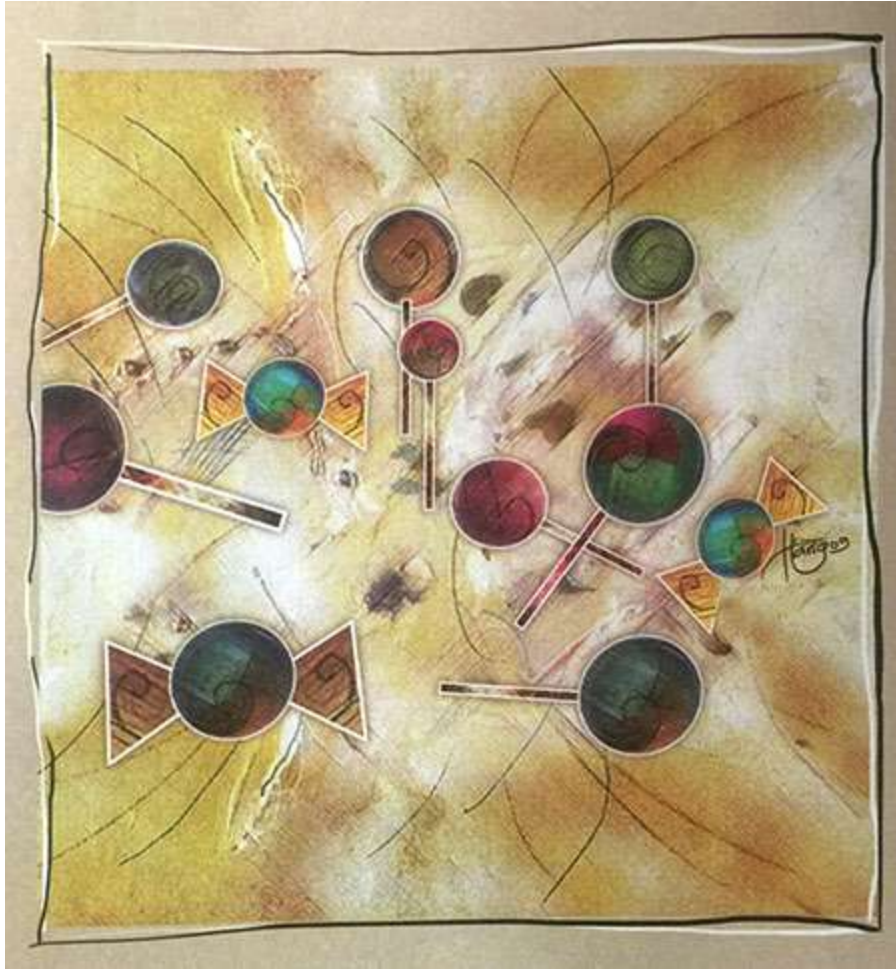
Bố nghĩ rằng con sắp làm người lớn. Làm người lớn sẽ có nhiều vui buồn, bâng khuâng, lo toan, vất vả, nhưng cũng thú vị và không thể tránh được. Con sẽ có những thay đổi tâm lý, sẽ suy tư hơn. Sẽ tự hỏi về mình và về mọi việc quanh mình, sẽ mất dần sự hồn nhiên trẻ thơ. Sẽ thích điều trước đây chưa bao giờ thích và sẽ ghét điều trước đây chưa bao giờ ghét. Barbie sẽ trở thành kỷ niệm và Teddy sẽ trở thành vật trang trí. Nghe kỳ cục nhưng nó là vậy đó.

Bố muốn kể con nghe câu chuyện về đóa hoa hướng dương, loại hoa mà con rất thích.

Trước khi đóa hoa hướng dương nở tươi đón nhận ánh sáng mặt trời và rực rỡ khoe cánh lung linh, đóa hoa đã phải trải qua giai đoạn chồi-nụ-nút-bung. Mỗi một giai đoạn như thế, có lẽ đóa hoa cũng ngỡ ngàng, bối rối và có chút lo lắng.

Con cũng thế, con gái cưng của bố ạ. Một đêm thức dậy, con sẽ thấy ngực mình nhức nhức, mùi mồ hôi mình khang khác. Bên ngoài cửa sổ

phòng con năng sẽ lung linh hơn. Con nhạy cảm hơn với tiếng động, ánh sáng và có thể con sẽ khó chịu với tiếng nước róc rách.

Khi điều đó đến, hãy vui con nhé, vì con đang bước một bước đầu tiên vào thế giới người lớn.

Con sẽ xinh hơn, tóc con sẽ mượt mà hơn, sẽ lớn nhanh hơn, quần áo sẽ chật và ngắn nhanh hơn. Con sẽ thích thích, ghét ghét, nhớ nhớ, vui vui... chợt đến chợt đi... Hãy tiếp tục viết nhật ký, ghi lại suy nghĩ, tình cảm của mình như con vẫn làm nhiều năm nay, bé cưng nhé.

Rồi con sẽ gặp một tình huống mà bất cứ những phụ nữ nào cũng phải gặp. Đừng sợ, đừng e ngại, đừng bối rối, đừng lo lắng con nhé. Nó sẽ đến mà không báo trước, trong lúc con ngủ, trong khi con học, trong lúc con chơi, trong khi con cười...

Con có nhớ quảng cáo của "Xì Tin" không. Đó là lúc con sẽ sử dụng rồi đấy. Chuẩn bị sẵn một cái trong cặp, hoặc trong phòng tắm của con, hoặc trong ngăn tủ bí mật của con. Sẽ cần đến nó, bố nghĩ rằng con biết cách sử dụng, nếu không biết, hãy mạnh dạn hỏi, con nhé!

Trường hợp đó, y học gọi là chu kỳ kinh nguyệt, mỗi tháng xảy ra một lần, kéo dài khoảng bốn ngày. Trong thời gian đầu của con, sẽ không đều đặn, tháng có tháng không, khi nhiều khi ít. Tất cả những điều đó là bình thường, con ạ.

Con sẽ thấy một ít (hoặc nhiều hơn một ít) máu khác ở đáy quần lót. Bố tin rằng không phải vì con té ngã hoặc vì con sâu chui vào, đó chỉ là dấu hiệu cho thấy bé cưng của bố đang bắt đầu làm thiếu nữ. Khi điều đó xảy ra, con chỉ cần vào phòng vệ sinh, thay quần lót, rửa cái hoa, lắp băng vệ sinh loại mỏng vào đáy quần, mặc lại vào, thế thôi, đơn giản. Khi con bước ra khỏi phòng vệ sinh, hít một hơi dài, ngẩng mặt lên, ưỡn vai ra và mỉm cười: "Mình đã là người lớn"

Tất cả những điều đó là bình thường, con đừng quá sợ và quá lo lắng nhé. Bố chỉ có thể nói với con là: "Chào mừng con vào thế giới người lớn".

Bố yêu thương con thật nhiều, bây giờ và mãi mãi về sau.

E-mail cho con gái

- Bố ơi, một ngày bố có bao nhiêu cái e-mail hả bố?
- Công việc thì chừng 60, trực tiếp bố giải quyết chừng 25, còn lại chỉ là thông báo để biết. Mail cá nhân thì khi có khi không. Có chi không con?
- Thiệt hả bố? Sao nhiều vậy bố?
- Ừ, bố phải đi làm mà, sao con lại hỏi thế?
- Vì từ lúc tạo địa chỉ e-mail tới giờ, con chưa nhận được cái e-mail nào hết, cả năm rồi đó bố. Nếu đăng ký vào trang web của Hanah Montana hoặc Barbie, con chỉ nhận được một cái mail chào mừng.
- Con có muốn bố gửi mail cho con không?
- Dạ có, con thích lắm đó bố!

- Con có muốn bố thông báo cho các cô chú bạn bố gửi mail cho con không? Bố không biết các cô chú sẽ nói gì với con, nhưng con sẽ phải trả lời mail khi nhận được.

- Dạ, con thích lắm. Có hộp thư mà không nhận được cái thư nào, thấy nó buồn buồn sao đó bố...

Từ hôm nay, ông bố bắt đầu viết thư cho con gái, một tuần hai lần.

Chăn tinh

Xem hình em bé, rồi lại được đi thăm đầy tháng Gia Hân, bế em bé trên tay, bỗng nhận ra mình là một con chăn tinh già nua, mập ú, xấu xí.

Mình thích bông bế, vuốt ve làn da đỏ hồng mịn màng của em bé. Bên dưới lớp da mỏng tang như giấy quyến đó là những bông sữa trắng trắng, tròn tròn, đôi bàn tay bé tí quơ quơ, đôi bàn chân bé xíu chao chao. Mình thích ngấm ngấm nghiên sự yếu ớt phập phồng của sinh linh bé nhỏ, cảm nhận cái bụng căng tròn, cái rốn đen đen, cái cổ ngập ngừng gật gù, đôi mắt tinh anh đen sẫm nhìn không chớp.

Thích cả cái mùi thơm ấu nhi, chắc mình là chăn tinh thiệt rồi. Nghe mùi thơm con trẻ, tự nhiên nuốt nước miếng, thèm cắn một cái, cắn không ngập răng, cắn vừa đủ độ bập vào, dây dây cù cưa cù nhày. Sợ em bé đau nên chỉ dám bập bằng môi, dùng môi làm vật đệm che bớt hàm răng thô bạo sắc cạnh lúc nào cũng chực chờ ngấu nghiên thịt trẻ thơ.

Mình thích đôi bàn chân bé tí, những ngón chân ngoe nguẩy vung vẩy theo một trình tự bất kỳ. Mình cũng thích đôi bàn tay, những ngón thon dài vụng dại. Thích đưa ngón tay khổng lồ đen đúa lông lá của mình vào lòng bàn tay em bé. Em bé nắm chặt lại, ngón tay em bé bao quanh ngón tay mình như những sợi dây tơ hồng mũm mĩm.

Vì là chăn tinh nên mình chẳng quan trọng chuyện giới tính của con mồi, trai gái đều dùng được. Mình thích dúi cái mũi vào nách bọn trẻ để chúng cười ngật nghêo, thích cù vào mông để chúng ưỡn người cau có, thích vuốt

vuốt những sợi tóc lơ thơ để chúng nằm qua một bên, đưa cái thóp phập phồng hồi hộp.

Vì là chần tinh nên mình có thể bế trẻ con bằng một tay. Tay kia làm được nhiều việc cần thiết còn lại: lau chùi, đút bú, vuốt ve, đánh đập, ngắt nhéo, vỗ về...

Nghĩ đến chuyện cắn trẻ con, tội nghiệp bé Ti nhà mình quá. Ông bố lúc nào cũng sẵn sàng cắn con bé, chơi đùa với con một chút sau là "Ui da, bố cắn con đau quá bố!", "Sao bố không thấy đau?", "Bố cắn mà bố đau sao được". Mắt lại rơm rớm đỏ hoe, đau ít nhõng nhẽo nhiều... "Nếu bố cắn mà con nói đau, bố sẽ cắn nữa. Nếu con muốn bố không cắn tiếp, con hãy nói: Ôi sung sướng quá!", "Không chịu, bố ăn gian...".

Một lúc sau, và những lần sau đó, giọng con gái cất lên, đau đớn, bực bội, khó chịu, gắt gỏng, cau có: "Ôi... sung... sướng... quá!".

Ta là chần tinh, chuyên ăn thịt trẻ con đây...

Xin lỗi con

Bữa cơm tối lạnh tanh.

Bố xin lỗi hai con vì thái độ của bố hôm nay im lặng, hẩn học, nóng nảy, cáu gắt, găm gừ... Hai con như bị khủng bố tinh thần, im lặng ăn, im lặng học, im lặng ngủ, im lặng đi... Một dòng không khí đặc quánh trĩu nặng, đông cứng trong nhà mình, tưởng chừng có thể xăn ra được từng khối.

Bố thương hai con quá, lại phải chịu đựng tính khí bất thường của bố, lại phải gánh vác sự mệt mỏi của bố.

Bố vào phòng hai con, buồn quá. Hai khuôn mặt ngủ bình yên như một sự tha thứ. Bố ngồi vôn vê từng ngón tay con gái, vuốt má con, luồn tay vào mớ tóc dày cứng của con trai. Bố muốn nói lên bằng lời, xin lỗi con, bố sẽ điều chỉnh. Bố biết các con sẽ cười và nhẹ nhàng cho qua, nhưng trong bố, chẳng thể nào nhẹ nhàng cho qua.

Chưa bao giờ con gái bị đánh đòn thực sự. Một lần duy nhất bị phát vào mông bằng tờ báo cuộn lại, tiếng kêu to làm con gái giật mình khóc sừng cả

mắt. Con trai vẫn bị bố bắt nằm sấp, quất roi vào mông. Chưa bao giờ bố đánh đòn con vì sự tức giận của bố. Bố phải đánh đòn con bằng lỗi của con. Bố vẫn nhớ cảm giác vừa buồn vừa xấu hổ khi vào chợ mua roi mây để đánh đòn con!

Có hai điều bố tuyệt đối không làm, không bao giờ làm. Đó là đánh con trong lúc con ăn và trong khi con ngủ.

Bố xin lỗi con, cả ngày hai đứa đi học, chỉ có bữa cơm tối bên nhau, bố đã để cảm xúc cuộc đời len vào hai con, để hai con sợ hãi, xa lánh, né tránh, bố càng thêm đau.

Đêm, lại mất ngủ, lại phải uống thuốc, lại phải kiềm chế những cơn điên chợt đến chợt đi, đè nén những cơn đau chợt ẩn chợt hiện.

Sự ngu xuẩn của người lớn là đặt nỗi buồn không đúng chỗ.

Con ơi, bố có thể là con thú đối với cuộc đời, nhưng bố luôn luôn và mãi mãi là bố của các con, luôn yêu thương và chăm sóc con vô điều kiện, không cần lý do, không cần suy nghĩ.

Xin lỗi hai thiên thần của bố!

Một nửa sự thật

*Một nửa mẫu bánh mì là bánh mì,
một nửa sự thật không là sự thật*

Con ạ, bố gần như luôn luôn nói với con và bà nội một nửa sự thật, đối với tất cả những gì liên quan đến bố.

Khi bố thất nghiệp, bố không dám nói với con, với bà nội, vì bố sợ mang lại gánh nặng vô hình cho người thân. Bố nói rằng bố bận rộn lắm, vẫn ra khỏi nhà buổi sáng và về lại buổi chiều, bố ngồi đâu đó, một mình, nghĩ và nghĩ.

Có lẽ con sẽ ngạc nhiên khi biết sau mỗi lần bố đánh đòn anh Hai, bố ngần ngại mất vài ngày. Bố buồn vì nhìn anh Hai đau đớn dưới ngọn roi, nhìn vết tím trên đùi anh Hai, miếng cơm trong miệng đắng nghét. Bố không hung dữ và mạnh mẽ như hình ảnh con nhìn thấy.

Bố chẳng thể nào nói về nỗi buồn của mình, nó được quấn chặt nhiều lớp vải thô, như đồ sơn mài được làm cốt. Mọi người chỉ có thể nhìn thấy hào quang ánh sáng, nước sơn bóng lộn, nhưng không nhìn thấy những tấm vải quấn chặt cốt gỗ, không làm cho nứt nẻ bung tróc với sự thay đổi của thời tiết, thời gian.

Hôm vừa rồi, bố trình bày thành công một đề tài có các quan to sắp bự, ai cũng vỗ tay, hồ hởi, phấn khởi. Bố vui và hãnh diện lắm, bố ao ước có một ai đó trong số người thân của mình bên cạnh, để cùng vui, để chia sẻ, để bố được khoe cái trẻ thơ của mình. Bố đã ra hành lang, hút một hơi thuốc, im lặng.

Ngày xưa, khi bà nội đi buôn hàng chuyến, lúc bố chín-mười tuổi, bố ở nhà một mình, tự chăm sóc, tự học, tự lo, tự làm người lớn và làm con nít, tự làm con trai và làm con gái... Bố ít được gặp bà nội, bà về khi bố đã ngủ, đi khi bố chưa thức dậy. Bố nhớ bà nội dùng giấy khai sinh của bố để chen lẫn mua vé xe, vì thế bố mang giấy khai sinh vào trường bị nhà trường trách mắng. Bố phải đi xin giấy phép đi đường và khai báo tạm vắng cho bà nội. Bố đi chợ, nấu ăn, chăm nom nhà cửa, lại còn nuôi được bầy gà vịt và trồng một vườn chuối. Lúc bố thái chuối cho vịt ăn, ngón tay cái bên trái đã bị con dao thái chuối cắt vào, sâu hoắm, máu đỏ cả một khoảng sân, lem lên cả thành giếng...

Bố ở nhà một mình, làm mọi chuyện một mình, và nói với bà nội một nửa sự thật. Khi bà nội hỏi: "Con có sợ không?", bố đã trả lời đồng dục: "Dạ, không". Thật ra, bố có sợ, bố sợ ma con ạ, hình như đứa nhỏ nào ở tuổi bố, hoàn cảnh bố cũng thế. Nhà là những miếng ván bóc ra từ thùng đạn đại liên ghép lại, mái tole thiếc tole nhựa chen lẫn thấp lè tè, chống nóng bằng bao cát may lại căng bên dưới mái tole. Thời đó cúp điện hàng đêm, chỉ có điện vào chiều đến chập tối, tạo ra một thứ ánh sáng vàng vọt của bóng đèn tròn không đủ điện thế. Bố sợ ma. Bà nội bảo để ngọn đèn dầu hạt vịt giữa nhà vắn tim nhỏ để thấy đường đi tè buổi tối, không bị cháy nhà. Ánh sáng leo lét của ngọn đèn dầu tim nhỏ hắt bóng mờ ảo lên vách gỗ, tạo ra những hình ảnh chuyển động theo trí tưởng tượng tuổi thơ. Bố sợ ma, sợ những hình ảnh mình nghĩ ra sau khi đọc say mê ngẫu nhiên những

trang sách *Một trăm ngôi mộ giả của Tần Thủy Hoàng, Truy tìm mộ Tào Tháo, Pharaon và những lời nguyện, Ông Bảy thầy pháp, Con quỷ một giò, Thuyết Đường...* Những Triệu Cao, Lý Tư, Tôn Tân, Bàn Quyên về cùng bố trong đêm. Bố sợ ma nhưng bà nội không bao giờ biết điều đó.

Bố cho con nửa sự thật, các con chỉ nhìn thấy bố vui cười, nhiều bạn, đi đến đâu cũng gặp người quen, ăn ngon mặc đẹp. Các con chẳng bao giờ biết bố mất ngủ trong đêm, chẳng bao giờ biết bố buồn, chẳng bao giờ biết bố khóc. (Có chủ quan không nhỉ? Hình như con biết, và con giỏi giấu sự biết của mình).

Những khi mưa đêm, bố thường không ngủ được. Tiếng mưa đêm âm ì, xa vắng, buồn và cô độc. Bố nhớ khi còn bé, mưa đêm nhà dột, bố phải dậy, hứng nước. Nếu mưa to hơn, bố phải đội nón ra dời mấy ổ gà vì sợ nước trôi, dời củi vì sợ ướt, dời thau chậu vì sợ nước cuốn đi. Bố đã ngồi co ro nghe mưa và chờ mưa qua. Bố đã khóc vì sợ và đã ngủ say trong sự co ro tuổi thơ của mình. Bây giờ nhà mình không nghe được tiếng mưa đêm gõ nhịp dồn dập khoan thai lên mái tôn, các con ngủ say bình yên, bố lại mất ngủ vì thói quen vô thức của mình.

Hạnh phúc

Hạnh phúc là duỗi chân, vươn tay cầm ly rượu sóng sánh ánh nâu sẫm, xoay xoay trong tay, nếm nếm từng ngụm nhỏ.

Hạnh phúc là ngồi quán khuya không còn khách, mình ta tận hưởng sự tĩnh lặng trong đêm.

Hạnh phúc là nằm co ro ngủ dưới chân con, vươn tay ra có thể chạm vào đôi chân chắc nịch to đùng của con trai, ngủ lịm trong tiếng rì rầm mưa đêm.

Hạnh phúc là thức giấc trong chăn ấm, con trai đi học sớm, choàng chăn qua đắp cho bố trước khi ra khỏi phòng. Im lặng cuộn mình hít hà hơi con, nồng nồng đượm đượm mùi thẳng đàn ông sắp lớn.

Hạnh phúc là thả hồn thơ thẩn trong phòng con trai. Lãng đãng nhìn quần áo giày vớ treo giăng khắp phòng, sách tập, bút viết, tạp chí ngổn ngang, hỗn độn như trận động đất vừa tràn qua. Khuất sau chõng đĩa nhạc là lá thư mình đã viết cho con trai từ lâu rất lâu.

Hạnh phúc là khoảnh khắc đi công tác xa về, con gái ôm chầm, choàng tay qua cổ. Tóc con quăn vào mặt, vào tay, tiếng con rưng rưng nấc nghẹn: "Con nhớ bố quá bố ơi". Lặng người như trĩu, cảm giác mắc nợ con một tấm lòng.

Hạnh phúc là giữ lời hứa với con gái, năm ngày để râu không cạo, cho con làm cô tiên hóa phép biến bố từ ông già lang thang thành hoàng tử chói lòa.

Hạnh phúc là tài khoản trống rỗng, lo lắng với các khoản chi đầy ắp đầu năm học của hai con. Bỗng tin nhắn 997 thông báo tiền đã chuyển về, thở phào nhẹ nhõm.

Hạnh phúc là học trò thì thầm với nhau khi viết bản đánh giá sau khóa học: "Thoáng tay vào chúng mày, để thầy còn có chút sữa về nuôi con".

Hạnh phúc là được sống hòa lẫn nhưng không hòa tan với đa vùng miền.

Hạnh phúc là thương yêu và được yêu thương.

Hạnh phúc là khoảnh khắc sợ mất điều mình đang giữ, để cố giữ nó tinh khôi như vốn có.

Gỏi bệt

Chiều qua, đón con gái, rẽ qua Hai Bà Trưng góc Võ Thị Sáu, dừng lại vỉa hè, chống xe, khóa cổ, hai bố con ngồi bệt ăn gỏi đu đủ.

Quán không bàn ghế, không bảng hiệu, không đồng phục, không tiếp thị. Cũng không gọi là quán, chỉ đơn giản là "Gỏi khô bò công viên Lê Văn Tám".

Người ta lót sẵn bìa simili lên bậc thềm, không cần gọi, tự nhiên xuất hiện hai đĩa khô bò trên tay.

Con gái sung sướng trộn trộn trộn, gắp gắp gắp, nhai nhai nhai.

Ông bố hướng dẫn con thêm tuyệt chiêu húp húp húp.

Xì xụp hai bố con đánh chén, giành nhau đôi nhau từng mẫu khô bò đen đen, từng mảnh đậu rang vàng vàng, từng cọng rau thơm xanh xanh.

Lại còn cụng đĩa, cụng đũa, cụng môi.

Ngắm người, ngắm xe, ngắm cây, ngắm lá.

Nghe con, nghe khách, nghe chiều, nghe tiếng còi xe.

Con gái muốn xin thêm chút tương ớt, bố lười gọi, trút phần của mình cho con. Đổi lại, bố xin con miếng bánh phồng giòn ruộm.

Hai bố con xuýt xoa: thơm ngon, chua ngọt, cay mặn, toe lười, toe môi...

Bố gọi: "Em ơi, tính tiền!".

Cô bán hàng nói vọng lại: "Thầy ơi, có mấy cô chú học trò trả tiền cho thầy rồi".

Chết rồi. Thầy giáo ngồi vỉa hè, mặc quần shorts, tranh ăn với con, cười hô hố, húp xì xoạp. Thầy giáo bị soi mà không biết.

Con gái cười tủm tỉm: "Bố oai ghê, đi đâu cũng gặp người quen, ngồi vỉa hè mặc quần đùi cũng có người trả tiền ăn".

Quê ơi là quê!

Lặng

Hai giờ sáng, đi vào phòng con gái, nhìn con ngủ, kéo chăn lên đắp, vén tóc xõa vào mặt, hôn con thật nhẹ, sợ con thức giấc, khe khẽ vôn vê từng ngón tay con.

Ngồi nhìn con ngủ say.

Lên lầu, vào phòng con trai, nắm gối đầu lên tay con, hít cái mùi chua chua của mồ hôi, ôi ôi của giày vớ bẩn.

Lại xuống phòng con gái, ôm con thật chặt, Ti ơi, bố thương con nhiều lắm, nhiều lắm!

Con gái trở mình.

Nhích người ra, chỉ để lại bàn tay chạm vào vai con. Đêm yên lặng.
Không internet.
Không nhạc.
Không sách.
Không ti vi.
Không đèn.
Ngồi trong bóng đêm.

Chờ sáng.

Trẻ con

Cuối năm, người bạn béo rủ đi xem bói: "Ngốc ơi, con gái tớ bảo chỗ này hay lắm, đi không?" Mình nhận lời trong trạng thái vô thức, có chút hồ hởi.

Hai đứa béo như hai con tê giác lồm cồm bò lên tầng gác vừa tối vừa hôi vừa dốc ngược vừa bé tí, để chiêm ngưỡng và lắng nghe lời phán của thầy bói.

Thầy bói là một người đàn bà trạc ngoài ngũ tuần, béo, bản, móng tay dài đen kìn kịt, quần tà lỏn cháo lòng, áo may ô ngả màu theo năm tháng không kèm giảm sóc, hàng họ ngổn nghện tuôn trào.

Buồn cười người bạn béo, một người lừng lẫy Bắc-Nam, xuyên suốt Đông-Tây, thế mà ngời thành kính nuốt từng lời phán dạy. Chuyện tình duyên gia đạo, chuyện xưa chuyện nay...

Đến phần mình, nghe trong sự uể oải. Cuộc đời, sự nghiệp của một con người lại thể hiện trên những lá bài sờn rách cũ mèm thế này ư?

Nghe trong sự thờ ơ, vài điều trong quá khứ, vài điều về tương lai...

Có vài chi tiết gây chú ý: "Sắp có người trả tiền cho cậu, số tiền cậu nghĩ là đã mất, tôi cam đoan với cậu như thế. Lá bài này nói như vậy, nếu không có cậu đến đây gặp tôi"... Chuyện này cần chú ý. Có người trả mình tiền.

"Nhưng cậu phải chú ý cẩn thận chuyện trong nhà. Năm nay cậu xui lắm, con gái cậu có thể bị phỏng. Nặng nhẹ tui chưa biết, nhưng có phỏng".

Thầy bói nói mà, chờ đó! Nhưng sắp có tiền, sắp có tiền!

"Cậu có một tình yêu lớn, nhưng nó làm cậu tan nát".

Chuyện xem bói mau chóng đi vào quên lãng, vì đổi job, vì cổ phần cổ phiếu, vì Tết, vì ham ăn ham chơi...

Đột nhiên có cuộc điện thoại lúc 10 giờ đêm: "Chào anh, em là H. Anh khỏe không? Chắc anh quên em rồi, đã bốn năm rồi còn gì. Mai anh em mình café ở Terrace nhé".

Hàn huyền câu chuyện, và cuối cùng, tin nổi không: "Anh cho phép em trả lại. anh số tiền... Em tính toán rồi anh ạ, em xin lỗi anh, xin lỗi anh nhiều và cảm ơn anh cũng rất nhiều. Em quá khó khăn và anh lại quá tốt với em".

Hey, một dây số có sáu số không phía sau! Được đấy!

Vui, cả ngày liên hoan âm ã, trả nợ chút này, mua thêm chút kia, còn dư chút đỉnh...

Chợt lạnh người.

Bà ấy đã nói đúng một phần.

Còn chuyện con bé bị phỏng thì sao?

Trời ạ, tôi ghét phải biết trước tương lai. Ước đừng có cuộc điện thoại xin trả tiền. Ước gì tiền có thể mua được sự bình an...

Suốt năm ngày liên tục, hì hục các chương trình huấn luyện phòng cháy chữa cháy, phòng phỏng - không chữa phỏng cho hai nhóc. Nào là tập cho hai nhóc thoát hiểm khi nghe mùi khói, bấm giờ khi hai nhóc chạy ra. Thăng anh phải cầm tay và đưa em ra, hai đứa không được chạy một mình. Nào là chìa khóa nhà luôn đặt đúng vị trí để có thể với tay ra lấy mà không phải đi tìm. Nào là hệ thống báo khói, nào là chỉ dẫn in ra dán vào bếp gas, microwave. Nào là dặn dò cách nấu ăn, cách phòng ngừa những khả năng bị phỏng...

Hai đứa nhỏ choáng với ông bố tâm thần, hoang tưởng, sợ hãi. Ông bố miệng thì giải thích, chân chạy thử, tay chỉ trỏ. Hai nhóc làm theo. Buồn cười vì đây lại là trò chơi thú vị bố mới sáng tác.

- Chạy thoát hiểm, cúi đầu thấp nếu có khói, bỏ hết tất cả lại không mang gì theo, chỉ cần thoát ra ngoài...

Lần chạy thử đầu tiên, 13 phút, lần thứ nhì 7 phút, lần thứ ba 4 phút.

- Thế là được rồi, cố nhanh lên con nhé... Cái gì thế này? Bố đã bảo là không mang gì ra, cố mà chạy thoát thân. Nhiều người chết ngu ngốc vì mớ tài sản vớ vẩn. Lo cứu mạng người thôi. Nhớ không? Sao con không nghe lời bố?

Thằng anh trầm giọng xuống:

- Bố à, con gấu mềm này mẹ mua cho Ti hồi sinh nhật.

Con bé mắt đỏ hoe.

Bố bối rối.

Im lặng...

Im lặng...

Ông trời, hai đứa nhỏ là cả cuộc đời tôi. Nếu có xảy ra chuyện gì, xin hãy xảy ra cho tôi, với tôi, chính tôi. Xin đừng xảy ra với con tôi, xin hãy trừng phạt tôi với những gì tôi đáng phải chịu. Nếu hai đứa nhỏ nhà tôi có chuyện gì, tôi biết tôi sẽ sụp nát, đổ vụn.

Phát tâm nguyện ăn chay, không bỏ lễ, làm điều thiện trong ba mươi ngày, với một niềm hy vọng - điều bình an cho con.

Chả biết bao giờ mình mới làm người lớn nữa.

Nhà

Nhà thiếu cha như nhà thiếu nóc, chưa gọi là hoàn chỉnh, nắng mưa đều đưa đầu chịu báng, thiếu sự che chở, nép kín, bảo bọc.

Nhà thiếu mẹ như nhà thiếu vách, chỉ có được cái mái che, còn lại là trống hoác tứ bề, một cơn gió cũng lao xao, trống trải, mênh mông.

Nhà thiếu con là nhà rỗng không. Một căn nhà có nguy nga lộng lẫy, vườn tược cắt tỉa, cổng cao rào kín, vật liệu đắt tiền, nhưng thiếu con, căn nhà rỗng, không bàn ghế, giường tủ, bếp núc.

Thiếu nóc, người ta không gọi là nhà.

Thiếu vách, người ta gọi là chỗ trú tạm.

Thiếu vật dụng, người ta gọi là hoang vắng.

Nóc ngói không thể phủ vách lá.

Tường đất, mái lá không thể chứa đựng sập gụ, trường kỷ.

Điều kỳ diệu là khi túng quẫn, người ta bán nhà, nhưng người ta thường mang vật dụng theo mình.

Điều kỳ diệu là tất cả những căn nhà bỏ hoang, nóc nhà thường rệu rã xuống cấp nhão nát trước vách nhà.

Điều kỳ diệu là người ta có thể quét vôi sơn phết vách nhà, chẳng ai tô điểm nóc nhà.

Đố

Thằng anh đố cô em gái:

- Anh Hai đố Ti, bà Âu Cơ khác những người phụ nữ thời nay ở chỗ nào?

Ti thiệt thà:

- Bà ấy có quá nhiều con.

- Sai, biết sao không?

- Sao hỏi anh Hai?

- Cái tí của bà bự khổng lồ, và có 100 cái vôi.

Mấy hôm sau:

- Ti đố anh Hai, bà Eva có cái gì khác mình? Thằng anh vò đầu bứt tai, nghĩ không ra.

- Bà mọc ra từ xương sườn ông Adam, đúng không?

- Sai, ừ mà cũng đúng, nhưng không phải ý của Ti. Thằng anh gặt giọng:

- Đúng rồi thì thôi, còn ý gì nữa!

Con em mặt xù liu, giọng hờn dỗi:

- Ti định nói là bà không có cái rốn.

Nếu có 2012

(Viết sau khi cùng xem phim 2012 với các con)

Nếu có 2012, bố sẽ không bắt tội con dầm mình trong tuyết, nhúng mình trong nước, trải mình qua những cơn sợ hãi tột cùng.

Nếu có 2012, bố sẽ đưa tội con lên đỉnh Yellow Stone, để cùng ngắm khoảnh khắc khai thiên lập địa, để cùng chạm vào nhau lần cuối và tan ra mãi mãi.

Nếu có 2012, chúng ta sẽ hưởng thụ được cảm giác sống cùng người thân và chết cùng người thương. Chúng ta luôn ở bên nhau, từ giây đầu tiên đến phút cuối cùng của cuộc đời.

Nếu có 2012, bố sẽ không phí hoài một cuộc điện thoại chỉ để nói với con rằng bố yêu thương con, vì tụi con đã được tắm mát vùng vẫy thỏa thuê từng ngày trong tình yêu thương của bố từ ngày con vừa chào đời.

Nếu có 2012, bố sẽ không lãng phí tiền để mua một suất tồn tại, bố không đưa tụi con trở về thuở hồng hoang sống như bộ lạc. Số tiền đó sẽ dùng làm chuỗi ngày tươi vui hạnh phúc cho tụi con và tất cả những ai có thời gian muốn tận hưởng cùng con cái của mình.

Nếu có 2012, bố sẽ không khóc, bố sẽ ung dung điềm tĩnh và vui đùa cùng tụi con. Bố sẽ kể con nghe vài nghìn năm sau nhân loại sẽ tìm thấy ba bộ xương hóa thạch của bố con mình dính chặt lấy nhau, tay cầm tay, miệng vẫn cười, yêu thương, gắn bó. Khi ấy loài người sẽ đưa mình vào viện bảo tàng và gọi mình là nhân chứng tình thương.

Nếu có 2012, bố vẫn chải tóc, cắt móng tay chân con, vẫn ngoáy rốn con, vẫn cụng bụng với con, vẫn hôn con và cắn con.

Nếu có 2012, hình ảnh cuối cùng đọng lại trong võng mạc của bố là bóng dáng của con, vật thể bố chạm vào cuối cũng là bàn tay con, mùi thơm cuối cùng bố cảm nhận được là mùi mồ hôi của con.

Nếu có 2012, chúng ta không phải nói lời từ biệt nhau. Lời cuối cùng bố sẽ nói, vẫn như mọi ngày: "Bố yêu thương con, nhiều, hoài, mãi!".

Cánh cửa cuộc đời

Trước Tết, hai bố con cùng sơn lại cánh cửa ra vào.

Chuẩn bị sơn, cọ, giấy lót, hai bố con, mỗi người phụ trách một cánh cửa.

Hai chú béo cùng nhể nhại mồ hôi, cùng tám chuyện trên trời dưới đất. Với thằng nhóc thì dường như cả thế giới đều lồm một lỗ to đùng, đó là ô-tô. Xe nào, công suất bao nhiêu, ai mua, giá thế nào, thuế má ra sao... Đã

thế nhóc còn khoe con là thành viên của Ô-tô Sài Gòn. Em Ti cũng là thành viên, khi nhóc anh post bài vở hình ảnh, nhường máy lại cho em gái vào khen tặng bừa. Thằng anh hướng dẫn con em cách khen cho nó có mùi Ô-tô Sài Gòn. Em Ti vừa tiếp nước uống vừa tham gia công nghệ... tám: "Con cũng là thành viên, có nick đảng hoàng, mà con chỉ khen anh Hai thôi". Thiệt là bó tay với con tui.

Gần ba giờ sau, hai cánh cửa sơn hoàn tất. Bố dọn dẹp rồi bảo con ngắm nghĩa tác phẩm của mình. Vết cọ không đều, loang lỗ chỗ đậm chỗ nhạt. Nhóc có biểu hiện chán nản, muốn bỏ cuộc nửa chừng. Sơn rơi vãi tùm lum, văng tung tóe... Nói chung là tác phẩm của con xấu hơn tác phẩm của bố.

Và đây là phần chính câu chuyện:

- Con trai nhìn nhé, cánh cửa như cuộc đời con, mỗi nhát cọ là một ngày sống, con chỉ có thể có một cuộc đời/tác phẩm hoàn chỉnh nếu từng ngày/từng nhát cọ của con được chăm chút. Chẳng ai làm Thánh Gióng và chẳng ai làm tiến sĩ sau một đêm. Cánh cửa của bố đẹp hơn, chỉ vì bố có kinh nghiệm sống hơn con. Bằng tuổi con, có lẽ bố sơn cánh cửa còn xấu hơn con bây giờ. Người ta chỉ có thể chán nản và thất vọng với chính mình khi họ không cố gắng và luôn so sánh với người bên cạnh. Con nhìn vào cánh cửa bố sơn, con nói là phần của con xấu, nhưng bố lại muốn con nhìn cách khác.

Con chỉ có một cánh cửa để sơn, một cuộc đời để sống. Nếu nó loang lổ xấu xí, không ai chịu thay con, không có cơ hội để làm lại. Nếu con cố tình làm lại từ đầu, cũng được, nhưng những người cùng sơn cửa với con đã đi làm việc khác, cao hơn, xa hơn, đẹp hơn.

Con có thể học cách tính số lượng sơn, tính số thời gian cần sơn, cách pha sơn... Nhưng điều quan trọng là cách con sơn cánh cửa, cẩn thận, chăm

chút, kiểm soát... Tất cả những điều đó như cuộc đời mình. Con biết ăn gì, ở đâu, bao nhiêu tiền, với ai, nhưng cách con ăn thể hiện chính con người con. Con biết cách làm ra tiền, nhưng cách con sống với đồng tiền làm ra nói lên giá trị của con.

- Nhưng mình có thể thuê người khác sơn cửa cho mình mà bố.

- Đúng, nhưng mình không thể thuê người khác sống cuộc đời của mình.

- Bây giờ con sơn lại hay sao bố?

- Không con, cứ để vậy. Với con, đó là bài học suốt năm nay. Với bố, đó là tác phẩm của con trai mình, dù vụng về ngây ngô, đó cũng là của con. Bố thích để vậy, ngày nào bố con mình cũng nhìn thấy. Cuối năm mình cùng sơn lại nhé, lần sau bố biết là con sẽ làm đẹp hơn.

Nhóc cười và hích vào miệng bố:

- Bố khôn vậy mà sao bố không giàu?

- Ai nói với con bố không giàu? Có nhiều người ở nhà triệu đô, đi xe tiền tỉ, chắc gì họ có hai đứa con giống con và Ti, chắc gì họ có thời gian để sơn cửa cùng con trai mình.

Tối, lên phòng con trai, hai bố con nằm dài cùng nghe Beatles. Vui ghê.

KỶ VỌNG

Bất cứ điều gì con có, một ai đó sẽ vượt qua.

Nhưng nếu con trung thực, chẳng bao giờ có ai trung thực hơn, vì bản chất sự trung thực là trung thực.

Bước chân đầu đời

Ngày con lẫm chẫm tập đi, bước chân con vụng về, ngón chân cái cong lên, lòng bàn chân úp xuống, con đứng chựng, con bước chập chững, từng bước chân nhỏ bé là niềm vui vỡ òa trong cuộc đời bố.

Ngày con tập tễnh bước những bước chân đầu tiên, vất vả, khó nhọc, liêu xiêu, ngăn ngủi, từng bước một, đơn giản, nhỏ bé.

Ngày con lóng ngóng tập đi, con không thể nào có những bước dài vững chãi, không thể nào có những bước đẹp khoan thai, nhưng bố biết và mọi người đều biết, điều đó sẽ đến với thời gian.

Ngày con lẫm chẫm tập đi, con bước một vài bước rồi lại ngồi bệt xuống khóc nhe. Đôi lúc con hơn hờ cười toe khoe bốn cái răng sữa bé tí.

Ngày con lon ton tập đi, bố mang vào chân con đôi giày chít chít, để mỗi bước chân con đều phát ra tiếng động vui tai, để con hào hứng với những thành quả đầu tiên trong đời mình.

Bước chân đầu tiên của con vĩ đại như bước chân đầu tiên của nhân loại đặt lên nền đất xộp cung hăng.

Bước chân đầu tiên của con đủ để bố sung sướng phát rồ. Bố nhúng chân con vào mực, ấn vào giấy, để lưu giữ hình ảnh bàn chân con, bước đi đầu tiên của con.

Con đã ngã, vấp, đau, khóc, nản, chán... nhưng con không bỏ cuộc, con vẫn đứng lên, đi tiếp, đi tiếp... để rồi vài tuần sau, vài tháng sau, con là đứa bé chạy nhảy tung tăng chân sáo khắp nơi.

Đó là bài học đầu đời mà tạo hóa vô tình làm hành trang cho con vào cuộc sống.

Bước đi, vấp ngã, vụng về, đau đớn, chao đảo... nhưng hãy bước tiếp, bước tiếp, từng bước một... và đừng bỏ cuộc, đừng bao giờ bỏ cuộc.

Chuỗi ngày phía trước của đời con luôn luôn là chuỗi ngày tập đi. Con sẽ phân vân, bối rối, vụng về. Con sẽ lúng túng, hoang mang, sợ hãi. Và có thể bố sẽ không có ở bên con để đưa tay ra nâng đỡ, bố không đi thụt lùi để con bước tới. Dưới chân con có thể là chông gai mà không phải là đôi giày chít chít. Hãy bước tiếp, từng bước một, bước đi bằng đôi chân của mình. Rồi đôi chân ấy sẽ cứng cáp, chai sạn, mạnh mẽ... Và kết quả là con có thể đi vững, đi giỏi, đi đẹp.

Bước chân đầu đời của con là bài học suốt đời của con, con yêu ạ.

Nguyên tắc trừ hai (-2)

Con thương yêu!

Từ cảm nhận và trải nghiệm của riêng bố về cuộc sống và sự giao thoa trong cộng đồng, bố rút gọn dễ nhớ là nguyên tắc Trừ hai. Khi hiểu và vận dụng nguyên tắc Trừ hai này, hy vọng con sẽ có cuộc sống nhẹ nhàng, thanh thản.

Tất cả những gì con đang có, tại thời điểm con đang có, nếu con nhận biết được và hưởng thụ được, thế giới gọi đó là Hạnh Phúc.

Với tất cả những gì con đang có: vật chất, tinh thần, tình cảm, sức khỏe, điểm mạnh, thế yếu, những mối quan hệ xã hội... và con biết cách gìn giữ, hưởng thụ, bày tỏ, bộc lộ đúng với giá trị thật của nó, bố gọi là trừ không (-0), sẽ là sự TRUNG THỰC.

Đã nhiều lần bố nói với con, nếu con giàu sẽ có người giàu hơn, nếu con giỏi sẽ có người giỏi hơn, nhưng nếu con trung thực, sẽ chẳng bao giờ có ai trung thực hơn con. Sự trung thực là giá trị sống của con người và là bản lĩnh sống của chính con, dám đối diện với nó là sức mạnh của bản ngã, không phải ai cũng làm được.

Nếu con thể hiện và hưởng thụ những gì con đang có, trừ đi hai đơn vị (-2), bố sẽ gọi đó là KHIÊM TỐN. Tức là mình sử dụng 80% những gì mình đang có, mình bày tỏ, bộc lộ và chia sẻ nguồn lực có kiểm soát. Điều đó tạo một vị thế tiềm ẩn, một sức mạnh chưa khai phá, một thế lực ngầm che giấu, một đường rút lui an toàn, một quỹ dự phòng kín đáo. Đó là phong cách sống của mỗi người, điều đó tạo một vùng đệm để mình không bỗng chốc trở thành kẻ khoe khoang, bốc đồng, không để lại những lỗ hổng trên con đường mình đi... Đây là một nghệ thuật sống đẹp và sống đầy.

Nếu con bày tỏ những gì con đang có, trừ thêm hai đơn vị (-2-2), bố sẽ gọi đó là KHÔN NGOAN. Tức là mình sử dụng 60% những gì mình đang có, mình biết mình sẽ làm gì với 40% còn lại, có định hướng, có mục đích, có phương pháp, có tính kỷ luật bản thân. Không phải tất cả đều sống với định hướng 60-40 thế này suốt đời, tùy từng giai đoạn của cuộc sống, tùy từng thời điểm của cuộc đời, tùy thời cuộc, thế thời phải thời thế. Vì thế, nó được gọi là khôn ngoan.

Nếu con lại tiếp tục trừ thêm hai đơn vị, (-2-2-2), bố sẽ gọi đó là TINH QUÁI. Điều này bố không khuyến khích con làm, nhưng khuyến khích con nhận biết để sống và dè chừng những kẻ tinh quái khác. Người ta có mười nhưng người ta chỉ sử dụng bốn, số còn lại là mượn lực của những người xung quanh. Những kẻ tinh quái thường là những kẻ cơ hội, xu thời, láu lỉnh, tiểu xảo... Ta không gọi tốt hay xấu, ta chỉ cần biết để sống phù hợp. Vậy đó con ạ. Cuộc sống muôn màu muôn mặt, khôn cũng chết dại cũng chết, biết thì sống.

Nếu con biết ai đó tiếp tục trừ thêm hai đơn vị (-2-2-2-2), tức là họ có mười phần nhưng chỉ sử dụng có hai phần, tám phần còn lại không nhận ra, giấu kín hoặc lãng phí, bố sẽ gọi đó là những kẻ NGU ĐẦN. Phàm những kẻ ngu đần, thế giới quan sẽ hạn hẹp, cảm ràm xét đoán với hiện tượng mà không đoái hoài đến bản chất, rên rỉ khóc lóc với những điều vụn vặt chợt đến chợt đi...

Kẻ ngu đần nói về con người.

Kẻ tinh quái nói về sự việc.

Kẻ khôn ngoan nói về cơ hội.

Kẻ khiêm tốn nghe cả ba kẻ kia.

Kẻ trung thực được cả bốn nhóm người trên chọn làm chỗ dựa.

Chọn lựa và quyết định là do con.

Amateur pianist

Cô giáo dạy piano cho con gái thông báo, con được chọn biểu diễn ở khán phòng A, Nhạc viện Thành phố, song tấu cùng violin.

Con gái hớn hở khoe bố trong ánh mắt long lanh, mồ hôi lấm tấm trên trán, giọng xúc động: "Bố ơi, con được chơi trên cây đàn grand, Steinway and Sons".

Nhận được thông báo của cô, con mừng và run đến nổi mấy ngón tay lạnh lạnh, co co, run run, tươm tươm mồ hôi.

Nâng bàn tay con trong lòng bàn tay thô ráp của bố, thương quá bé cưng ơi.

Niềm vui của con và niềm tự hào của bố.

Con gái cần mẫn luyện ngón, tập bài, sau khi thuần thục mới bắt đầu học cách thả hồn vào và đuổi người ra.

Ông bố ngồi nghe, nhắm mắt, nói với con: "Bố cảm nhận đoạn này hơi ráp, đoạn này hơi vội, đoạn này tình cảm, đoạn này có chút bối rối...".

Ông bố, với bản tính luôn nhìn đời bằng đôi mắt nghi kỵ, dặn dò con gái, để con bé không hụt hẫng, thất vọng: "Nếu, giả sử nếu, có một lý do gì đó xảy ra, làm cho buổi diễn không thực hiện được, hoặc thay người, hoặc đàn hỏng, hoặc khán phòng có chương trình khác, hoặc vì bất cứ điều gì, con cũng không nên buồn, không nên thất vọng nhé. Bố hy vọng buổi biểu diễn của con sẽ thực hiện được và thành công, bận gì thì bận, bố cũng đi dự".

Trong cái sống đã mang mầm cái chết. Trong cái có đã hàm chứa cái không. Trong cái được đã ẩn mình cái mất. Con sẽ học cách đương đầu với sự thay đổi đột ngột, để ít đau, để đừng sụp ngã.

Lúc con gái tập đàn, ông bố nhắc nhở: Con gái, có một số chi tiết con cần làm chủ từng bước một. Làm chủ bài nhạc bằng cách thuộc lòng từng

nốt, từng khung, từng dấu nhấn nhá. Làm chủ cảm xúc mình, nhúng mình vào bài nhạc bằng cách cảm âm và tưởng tượng. Làm chủ cây đàn mới với phím ghê, pedal, màu sắc, vị trí bằng cách ngồi vào đàn, im lặng, quan sát, cảm nhận. Làm chủ không gian biểu diễn bằng cách bước đến, bao nhiêu bậc thang, độ cao, góc nhìn của khán phòng, dàn đèn trên cao, hướng đi vào cánh gà, từ đàn đến vị trí nhận hoa là bao nhiêu bước chân, mỉm cười, cúi chào...

Bố hy vọng con sẽ có buổi biểu diễn đầu đời đẹp lung linh với sự hướng dẫn của ông bầu khó tính dễ thương là bố.

Đường tương lai của con rộng mở, hàng nghìn cánh cửa luôn chực chờ bàn tay con xoay nắm cửa, con có sự chọn lựa cho cuộc đời mình. Ngày nào còn có bố, con còn một người bạn hướng dẫn tận tình, chăm sóc chu đáo, một chỗ dựa vững chắc.

Hãy khóc, hãy cười, hãy hân hoan tột đỉnh, hãy đau khổ cùng cực với người thân yêu của con. Vì với cuộc đời, có lẽ, con sẽ tìm cách giấu kín chính mình.

Cây thông Noel

Giáng sinh năm nào nhà mình cũng có cây thông Noel, cây thông mà cách đây nhiều năm chú Hưng mang đến biểu khi bố nhận chú vào làm việc.

Giáng sinh nào mấy bố con mình cũng lắp đặt và trang trí cây thông, từ chân đế vững chãi, cành to bên dưới, cành nhỏ bên trên, tận cùng là một ngôi sao lấp lánh.

Rồi mình treo lủng lẳng trái châu, kim tuyến, những gói quà nho nhỏ.

Rồi mình giăng đèn nhấp nháy lập lòe.

Rồi mình để những gói quà đầy màu sắc dưới gốc thông.

Rồi, gần như năm nào cũng thế, mình nghe CNN đưa tin cây thông cao nhất thế giới luôn luôn nằm ở Time Square.

Rồi các con lại tranh nhau chí chóc về việc khi nào đón Giáng sinh ở đâu. Đứa chọn Paris, đứa chọn New York, lại đổi sang London, Viena, Rome, Prague, Moscow, kể cả một bộ lạc châu Phi nào đó... rồi cùng cười khì để biết rằng đó vẫn là sự tưởng tượng, mơ ước.

Bố đã từng kể cho các con nghe lịch sử hình thành của tập tục trang trí cây thông, hang đá, và ngôi sao trên ngọn thông, năm nào bố cũng kể lại chuyện này.

Thế nhưng, năm nay, các con đã bắt đầu lớn, bố chợt nhớ hình như bố chưa diễn dịch cho các con nghe ẩn ý của cây thông Giáng sinh, theo kiểu riêng của mình.

Con vẫn luôn nhìn thấy một quy tắc là Gốc thông vững chãi - cành to bên dưới - cành bé bên trên - ngôi sao trên ngọn.

Con có biết bố nhìn thấy gì không? Bố nhìn thấy cách bố dạy dỗ các con, yêu thương các con và hy vọng vào tương lai các con qua hình tượng cây thông nhà mình.

Gốc thông luôn vững chãi, cũng giống như giá trị sống của gia đình, như tình yêu thương trân trọng, như nền tảng xây dựng tính cách, tình cảm của người làm cha làm mẹ dành cho con mình. Mọi nhánh, cành, hoa, lá đều đâm chồi nảy lộc trên nguồn gốc vững chãi này.

Nếu thiếu nó, sự còi cọc, đổ ngã gần như là điều tất yếu. Gốc phải luôn luôn vững, như nếp nhà, như thói quen đã thiết lập từ khi con còn chập chững những bước đầu tiên trong đời.

Cành to bên dưới cành bé bên trên, với tuổi thơ lớn lên từng ngày, các con sẽ có hàng nghìn ước mơ - sở thích - trải nghiệm - vươn lên trong quá trình phát triển tính cách. Bố đã khuyến khích các con làm điều các con thích, bất cứ điều gì. Bố ủng hộ các con sống với giấc mơ của mình, bất cứ giấc mơ gì. Có thể hôm nay con muốn làm nhà thiết kế thời trang, ngày mai bỗng mơ làm bác sĩ, ngày kia bỗng chăm chú tìm hiểu về máy ảnh... Không bao giờ bố ngăn cấm hoặc chỉ trích chê bai, vì các con đang lớn, đang vươn cao. Những tán lá rậm rạp của ước mơ quá khứ sẽ làm con mạnh mẽ, tự tin trong tương lai. Càng lớn lên, thú vui, sở thích, ước mơ sẽ tự động rơi rụng dần để con vươn lên cao với một hoặc vài đam mê. Cũng giống như tán lá

bé dần trên cao, nhưng vẫn cùng chủng loại, cùng tính chất, cùng định hướng của đời mình.

Nhiều người vẫn thích tỉa cành, cắt lá khi cây còn non. Bố nghĩ điều đó có thể đúng vài mươi năm trước, khi sự chọn lựa và lượng thông tin còn ít ỏi. Bây giờ cần nêu định hướng, cung cấp đủ không gian, thời gian, điều kiện ánh sáng, dinh dưỡng và chăm chỉ bắt sâu bệnh trên tán lá. Cây sẽ lớn mạnh theo cách riêng của mình, vươn cao, tự chọn lọc, tự đào thải, tự cắt bỏ và những gì còn lại là tinh túy.

Ngôi sao trên cùng, sự tỏa sáng của tính cách của nhân cách và của sự thành đạt, nếu may mắn, và đó là điểm cuối cùng cao nhất của cây thông Noel, cũng là điểm vươn đến đích ngắm của một đời người, không nhất thiết phải được đo đạc bằng giá trị vật chất hoặc bằng cấp mà có thể là phẩm chất của con Người. Mẹ Teresa không giàu, đức Ghandi không quyền lực, Phạm Xuân Ẩn không nhiều bằng cấp... nhưng nhân cách của những con người đó là ngôi sao tỏa sáng.

Bố linh tinh lung tung lang tang, từ chuyện cây thông Noel lại diễn dịch sang hàng loạt chuyện không tưởng khác. Đừng để ý nhé, bố luôn luôn và mãi là lão già lẩm cẩm.

Bạn gái đầu đời

Con trai đưa cô bạn gái về nhà, lên phòng chào bố và có vẻ hiên ngang: "Dạ, đây là M., bạn con". Cô bạn nhỏ cũng e lệ cúi đầu chào. Ông bố, theo phản ứng tự nhiên, tia một phát, scan từ đầu đến chân, tóc, mắt, trang phục, tay chân, trang sức...

14 tuổi, còn quá sớm để có bạn gái, nhưng không cấm cản được. Xã hội văn minh, con người trưởng thành sớm hơn. Cấm cản thì chúng nó sẽ dẫn nhau ra công viên và kết thúc ở nhà nghỉ. Quan niệm trai - gái của mình có thể khác với bọn trẻ con bây giờ. Không thể áp dụng cái chủ quan xưa cũ, mình thay đổi mình để làm bạn với con, thầm mong con vẫn là con mình.

Sau phần thủ tục chào hỏi, con trai và "cô bạn gái" lên sân thượng tám chuyện.

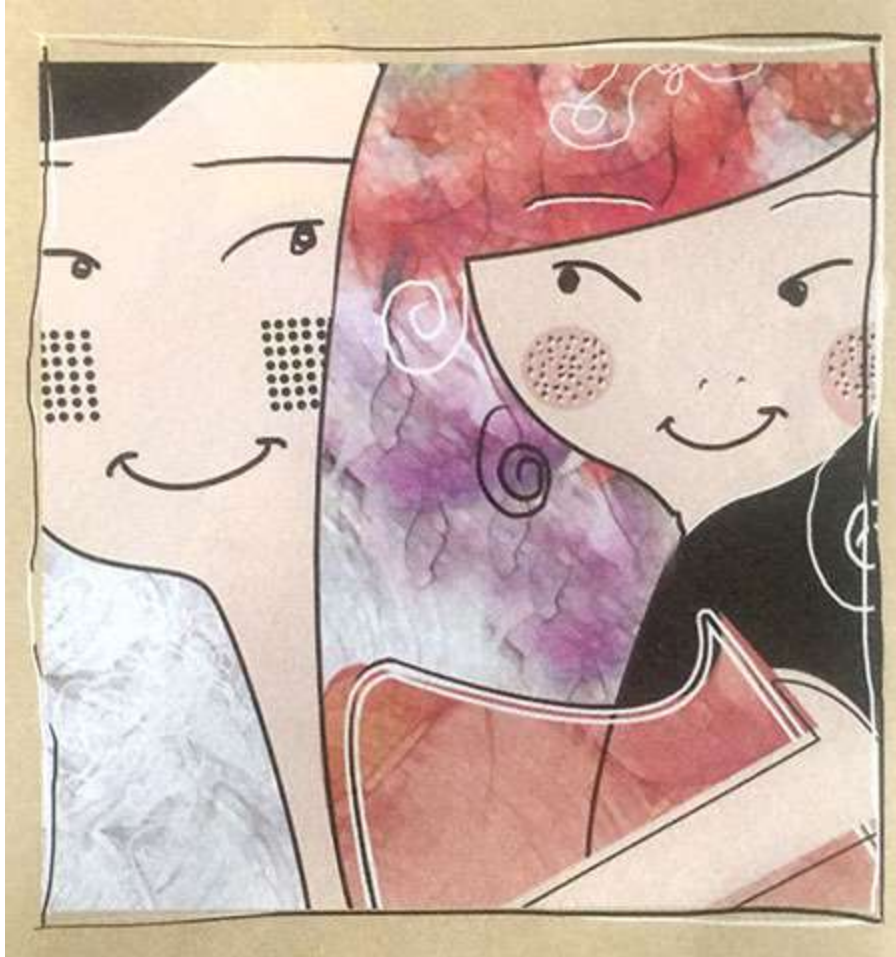
Ông bố tự pha cho mình một ly capuccino, đi lên đi xuống "canh chừng", chỉ sợ thằng con nông nổi vào phòng riêng đóng cửa.

Hai đứa vẫn hồn nhiên tám chuyện trên trời dưới đất, thế mới thấy ông bố lo bò trắng răng. Khi cô bạn nhỏ đi về, ông bố bảo con trai:

Con trai ơi, bố gặp chút được không?

Nhóc vào phòng bố, cười cười, có chút bẽn lễn.

Con trai nè, cô bé M. này được xem như là người bạn gái đầu tiên của con nhĩ? Vì từ trước đến giờ con chưa mời cô bạn gái nào về nhà mình. Bố nói chuyện với con về việc này được không, như là chia sẻ kinh nghiệm thôi.

Nhóc ngồi lên cạnh bàn, mặt có phần vui và rạng rỡ (công nhận thằng nhóc mình đẹp giai).

Từ bây giờ đến lúc con lấy vợ, bố nghĩ con sẽ có rất nhiều bạn gái, ừm... sẽ rất nhiều. Có người con thích và có người thích con. Người bạn gái đầu tiên bao giờ cũng là kỷ niệm ngọt ngào nhất, giữ cho nó đẹp nhất con nhé.

Nhóc vẫn giữ nụ cười thật tươi, hàm răng trắng bóng, đều tăm tắp.

Chơi với bạn, dù trai hay gái, thẳng thắn và trung thực là điều cần thiết nhất, đừng bao giờ nói dối, dù cho bất cứ lý do gì, điều kiện gì. Khi chia tay

một người bạn, con sẽ buồn nhiều, rất buồn, nhưng con cần biết là người bạn của con buồn nhiều hơn con...

Thời thanh niên, bố có nhiều bạn gái, người bố thích và người thích bố, nhiều...

"Cùng lúc hả bố?", nhóc nhướn mắt lên, cười khoái chí: "Bố xấu".

Ừ, bố cũng công nhận lúc đó bố xấu. Có lúc mọi việc ò ạt đến cùng một lúc, trở tay không kịp. Nhiều người thích mình, thế là... mình thích hết...

"Vậy là bố dờ...".

Khà khà, con trai giỏi, lúc bố bằng tuổi con, bố không nghĩ được như con, bố không biết chuẩn bị và phản ứng với cuộc sống. Bố thật sự khoái cách nghĩ của con, trưởng thành lắm.

Tóm lại, con trai nè, chơi biết điểm dừng, chơi biết giới hạn. Biết sai mà vẫn cố tình làm sai hoặc không biết kiểm soát, không tự kỷ luật bản thân, để hối tiếc, con sẽ hối tiếc cả một cuộc đời.

Bố luôn luôn làm người bạn của con nhé. Mình là hai thằng đàn ông, vừa người lớn vừa con nít, như thế dzui hơn.

Nhóc xoa đầu bố và phán: "Công nhận bố dễ thương. Bố kể con nghe về người bạn gái đầu tiên của bố đi, lúc đó bố bao nhiêu tuổi, bố nói chuyện gì, bà nội có la bố không...".

Ai cha, chủ đề khó đây... Để xem... mình thích người ta mà người ta không thích mình, và ngược lại, như thế thì không thể gọi là bạn gái. Đúng nghĩa là bạn gái phải là cả hai bên cùng thích nhau, có cảm tình với nhau và có thời gian dành cho nhau, đúng không? Nếu thế thì....

Điện thoại bàn làm việc reo. Con trai cười cười: "Con tha cho bố lần này..." rồi đi ra khỏi phòng, khép cửa lại.

Ông bố rút tay ra khỏi túi quần, ngón tay vẫn còn để trên phím tắt của điện thoại di động. Số 2, gọi nhà, những lúc cần ngắt cuộc trao đổi một cách nhẹ nhàng...

Ngồi lại, cảm giác lâng lâng thật dễ chịu.

Nguyên tắc Bốn - Một

Con trai!

Lại viết cho con, một điều vừa cũ vừa mới vừa lạ vừa quen, tạm gọi là nguyên tắc Bốn — Một, có khác với nguyên tắc Trừ hai bố đã nói, con nhé!

Hôm vừa rồi thi đấu tennis, được giải nhì đơn nam, con có chút buồn bực vì "Cái thằng thắng con nó ăn may". Ừ thì thi đấu cũng có phần may rủi, sự thiên vị chút chút của trọng tài, sức ép tâm lý từ cổ động viên, độ nảy của bóng, quen lạ của sân và hàng tỉ tỉ lý do khác.

Điều bố muốn con quan sát là:

Tỉ lệ con giao bóng ăn điểm trực tiếp trong thi đấu chỉ đạt 20%.

Tỉ lệ con giao bóng ăn điểm trực tiếp trong đối kháng là 40%.

Tỉ lệ con giao bóng ăn điểm trực tiếp trong giao hữu là 60%.

Tỉ lệ giao bóng ăn điểm trực tiếp trong tập luyện là 80%.

Nguyên tắc vàng: 20-40-60-80.

Như thế, để tăng tỉ lệ thành công giao bóng ăn điểm trực tiếp trong thi đấu lên 80% (gấp bốn lần) thì khi tập luyện, con sẽ phải cố gắng ít nhất gấp bốn lần.

Không phải ngẫu nhiên mà những tên tuổi lớn như Nadal, Federer, Agasi, Sampras... trở nên vô địch đầu bảng. Bố tin rằng họ đã dành thời gian tập luyện gấp bốn lần so với những nhà thể thao bình thường khác.

Nguyên tắc này áp dụng tuyệt đối đúng trong cuộc sống. Bố gọi là nguyên tắc Bốn — Một.

Mỗi ngày, mọi ngày, mọi việc, mọi việc, con đều cố gắng gấp bốn lần chỉ để đạt được một phần. Nếu chỉ lảng nhàng làm cho có, làm lấy lệ, chỉ cố gắng một phần, con chỉ đạt được 1/4 kết quả.

Con làm bài tập toán, lý, hóa ở nhà nhiều gấp bốn lần, hy vọng được một lần thành công khi con đi thi. Mà trùng hợp là, những kỳ thi chính thức cùng chỉ diễn ra có một lần, nếu không tính đến thi lại.

Con sẽ phải nỗ lực gấp bốn lần bình thường, để chinh phục được người con gái con thực sự yêu, nếu con không muốn người con gái đó yêu thằng con trai khác.

Con phải nỗ lực 400% mới có thể hy vọng có được 100% học bổng vào trường đại học danh tiếng.

Con phải giỏi gấp bốn lần mức lương con chờ đợi, khi ấy, con mới có thể nhận được một công việc con mong muốn. Cuộc sống cạnh tranh, người ta không trả lương cao cho người bình thường.

Đội Việt Nam chinh phục Everest thành công, bố tin rằng họ đã cố gắng gấp bốn lần, bằng nghị lực, tinh thần, ý chí... chỉ để được một lần ghi tên vào lịch sử chinh phục nóc nhà thế giới.

Học, làm, chơi, yêu, chinh phục, giải trí... mọi hoạt động trong cuộc sống cuộc đời, đều như thế.

Đơn giản phải không con, gieo bốn gặt một, gieo gì gặt đó.

Cố gắng nhé, con trai!

Hồn - Vía

Con gái thỏ thẻ hỏi:

- Bố ơi, vía là gì hả bố?

Giải thích cho con gái, cố dùng ngôn từ dễ hiểu, bỏ qua những khái niệm triết học tâm linh bá láp bá xàm rã, thì, là, mà...

Nói thế này cho gọn con nhé: Ngày con còn bé, mỗi khi khen con điều gì đó như ăn ngoan, chóng lớn, béo tốt, ị đùn nhiều... bố thường bắt đầu bằng chữ trộm vía. Anh Hai con khôn lanh đối đáp người ngoài, tinh ma quý quái với bạn bè nhưng luôn cứng đờ đặng họng khi đứng trước bố, như thế gọi là bị át vía.

Thế nhưng bố vẫn thường khen hai con là người có tâm hồn.

Vậy Hồn là gì và Vía là gì?

Hồn là tính thương yêu, giận hờn, ghét bỏ, buồn vui, cảm nhận cuộc sống, là những suy nghĩ, tình cảm bên trong của mình.

Vía là cách thể hiện vô thức bên ngoài tạo ra tầm ảnh hưởng của mình đối với thái độ, hành vi người khác.

Hồn có thể bổ túc cho Vía, nhưng không chắc Vía đã bổ sung cho Hồn.

Con gái bố có cả Hồn và Vía, vừa đủ để chinh phục bố, vừa đủ để bố thay đổi trong khoảnh khắc vì con. Con có nhớ lần bố nóng giận khủng

khiếp, chuẩn bị đánh đòn anh Hai. Khi bố quay qua nhìn con, con đang ngồi trên salon, ngược nhìn bố, ánh mắt trong veo, không sợ hãi, không oán trách. Sự tinh khôi trong vắt đã hoàn toàn khuất phục bố. Bố đã nguội ngay và không nói được lời nào. Anh Hai thoát đòn. Bố nhớ mãi ánh mắt của con. Đó gọi là vía đẩy con ạ, bố vẫn thường nói bố phải vía con rồi.

Có những người át vía người khác, gặp nhau là nín thin, im re, lúng túng chẳng biết nói gì, cư xử sao cho phải phép. Có những người phải lòng người khác vì tâm hồn cao quý, độ lượng, bao dung, vị tha.

Sự tinh tế, độ nhạy cảm, mức rung động, chiều sâu của trí tuệ... tạo ra Hồn thâm sâu cao ngất.

Sự tinh anh thần thái, bộ dạng bên ngoài, hành vi, thái độ, cách thể hiện... tạo ra Vía lấn át uy dũng.

Hồn và Vía không phụ thuộc (hoặc nếu có, rất ít) vào tiền tài, danh vọng, tuổi tác, kinh nghiệm.

Có những người sang trọng giàu có, bước xuống xe đắt tiền nhưng mình chỉ mỉm cười vô nghĩa. Họ không toát lên Hồn và Vía, họ chỉ có cái vỏ đầy tiền. Nhưng cũng có những người mà thoát nhìn, mình đã cảm thấy quý mến, tôn trọng một cách vô thức, không gọi tên, không định nghĩa. Đó là mình bị cái hồn hoặc cái vía của họ chinh phục.

Mình có thể tạo ra Hồn cho mình bằng sự rèn luyện tu dưỡng, trau dồi tâm đức. Nhưng mình không thể tạo ra vía cho mình, trừ trường hợp mình cố làm cho ra vẻ để lấn áp người khác. Nhưng, phần lớn đó là "tránh voi chẳng xấu mặt nào" chứ hoàn toàn không phải người khác bị mình át vía.

Hồn và Vía có thể chỉ là cảm nhận chủ quan của mình, tùy thuộc vào tấm lòng của chính mình để hấp thụ sự lan tỏa từ người đối diện.

Ông già Noel

Giáng sinh 2007, khách sạn Caravelle có sáng kiến mời ông bà Santa Clause từ Thụy Điển sang gặp gỡ trẻ em Việt Nam. Nghe nói hai người này có tên trong hiệp hội ông già Noel thế giới.

Với con gái, đây là ông già Noel thật, từ vùng cực Bắc giá tuyết mang quà đến cho trẻ em Việt Nam. Vì thế, con gái nô nức nóng lòng đến ngày Giáng sinh để đi gặp ông già Noel nhận quà.

Với con trai, đã vài năm nay con tự biết ông già Noel chỉ là sản phẩm của trí tưởng tượng. Người lấy thư trong đêm và mang quà để dưới gốc cây thông đêm Giáng sinh đều là bố. Con trai vẫn im lặng cười, ngấm ngấm thỏa hiệp với bố cho em gái hưởng thụ thêm tuổi thơ ngây.

Bố có hứa đưa con gái đến Caravelle vui chơi cùng các bạn và chờ đón ông già Noel. Bố đi công tác về muộn, chuyến bay bị delay từ nước ngoài. Con chờ bố trong tâm trạng im lặng và nhẫn nại.

Bố quên mất câu chuyện về ông bà Santa Clause đang ở Caravelle, cho đến khi con gái nhắc "Hôm nay hết rồi bố ạ". Bố vội vã chở con đi ngay lập tức, hai bố con mình đã chạy rất nhanh, luồn lách các loại. Vừa chạy xe bố vừa gọi điện thoại cho toàn bộ những mối quan hệ từ quan đến lính đang làm việc ở khách sạn để sắp xếp cho con gặp ông bà Santa.

Mình đã được thu xếp để gặp ông bà Santa ở lầu 3, không phải ở lobby vì đã muộn. Con gái đứng chờ trong sự nô nức, hồi hộp, hớn hờ, vui sướng, hạnh phúc... "Con phải nói gì hả bố, con nên làm gì hả bố?". Con gái bồn chồn đi tới đi lui, thỉnh thoảng quay qua ôm chầm lấy bố "Con cảm ơn bố nhiều lắm nhé". Hai lần cửa thang máy mở ra, hai lần đều là khách trọ, hai lần con gái rịn mồ hôi tay. Đến lần thứ ba: "Hô hô hô... Merry Christmas...". Hai áo choàng màu đỏ cùng bước ra, tóc trắng như mây, râu trắng như cước, kính lão tuột trễ trên sống mũi đỏ au. Ông đi trước, bà đi sau trong tiếng chuông leng keng leng keng. Con gái mừng rỡ chạy ào tới: Con chào ông già Noel, Merry Christmas, chúc ông bà mạnh khỏe. Con gái ôm chầm lấy ông già, mừng lú lười... Ông già Noel lấy trong túi ra hai cây kẹo mút, trao cho con gái. Ông bố chụp vài tấm hình cho con, để ông bà về phòng nghỉ vì đã muộn rồi.

Suốt quãng đường về nhà, con gái mừng vui nói cười: Thế là ông già Noel có thật bố nhỉ. Con đã được cầm tay, sờ râu và nói chuyện với ông già Noel. Ông già Noel hiền và đẹp quá hả bố, thế mà các bạn con nói là không

có, chỉ là mấy chú sinh viên đi làm thêm... Sao ông biết con thích kẹo mút mà cho con hả bố...

Đêm đó con đã thao thức rất khuya, giấc ngủ đến với con nhẹ nhàng cùng nụ cười. Khi đắp chăn cho con trước khi rời phòng con, bố nhìn con ngủ rạng rỡ và mãn nguyện. Tóc con dài và dày che nửa khuôn mặt bầu bĩnh, tay con vẫn cầm hai cây kẹo mút.

Con gái không dám ăn hai cái kẹo mút, để trong hộp giấy, cất cẩn thận, ngày nào cũng chăm chút mở ra, thì thầm với cái kẹo, sống với giấc mơ của mình.

Cho đến một buổi tối, con gái lặng người chết điếng khi phát hiện hộp rỗng không. Con mách bố trong sự uất ức thất thần: "Bố ơi, anh Hai ăn hết hai cây kẹo ông già Noel cho con rồi". Và con òa lên khóc nức nở...

Con trai của bố, khoảnh khắc đó bố nóng giận khủng khiếp. Con còn nhớ những gì bố đã nói với con đêm đó không, trong lúc bố ôm em vào lòng, dỗ em. Bố đã cố nén mình để giữ bình tĩnh, vì bố biết con trai vẫn còn là một đứa trẻ. Con lại chủ quan chuyện ông già Noel là không thật.

Vấn đề không còn là hai cái kẹo. Con đã tước mất giấc mơ của em con. Con đã gieo vào ký ức em con một kỷ niệm xấu không bao giờ tẩy xóa được. Con đã vô tình lấy đi điều không thể bù đắp. Bố có thể dỗ em, con có thể mua trả lại hai cái kẹo. Nhưng mãi mãi chúng ta không bao giờ có được hai cái kẹo mút của ông già Noel cho Ti. Không bao giờ quên được tiếng khóc của Ti, giọng nói của Ti, ánh mắt của Ti và mãi mãi hai cái kẹo của ông già Noel đã bị con ăn mất.

Bố biết con trai hối lỗi, ăn năn, ước gì, phải chi... Thế đấy, những gì bố thường nói với con không bao giờ sai và không bao giờ thừa. Hãy để lại ký ức đẹp cho người thân của mình, hãy kiểm soát thái độ, hành vi để đừng bao giờ nói lời hối tiếc.

Con gái cưng của bố, sau này lớn lên, khi con biết ông già Noel chỉ là một câu chuyện tuổi thơ, bố mong con nhìn phần vui của câu chuyện. Hai bố con mình đã chạy rất nhanh, đón ông già ở lầu 3 khách sạn Caravelle và con đã được ông già Noel ôm vào lòng. Lúc đó đã gần nửa đêm.

Cảm ơn chỉ trích

Con ơi!

Nững nịu, nhõng nhẽo với bố, bố chỉ hơi cao giọng là con đã nước mắt lưng tròng. Con có biết rằng cuộc đời sòng phẳng và cay nghiệt không bao giờ có chỗ cho những người như thế không?

Bố đã thường tự nói với mình rằng, người quản lý giỏi là người có thể làm việc hiệu quả với người mình không thích. Người lãnh đạo giỏi là người đứng vững trước mọi chỉ trích.

Và bây giờ, bố muốn tâm sự với con là nếu có ai đó khen con đẹp, ngoan, hiền, giỏi, xinh, khéo, con sẽ vui và hớn hở vì những mỹ từ vô hình tổng quát. Con sẽ hài lòng khoan khoái vì những khái niệm mơ hồ tạo cảm giác dịu ngọt. Nhưng con không biết có khả năng điều đó không thật, có khả năng là điều đả bôi, có khả năng là bẫy rập của những toan tính.

Nếu có ai đó la mắng, chửi bới, chê bai, trách móc, con sẽ muộn phiến, cau có vì những hắc từ châm chích, cụ thể rõ ràng không tránh được. Nhưng con cần biết rằng có khả năng đó là những lời thật, những bài học không mất học phí. Con sẽ biết điều chỉnh và vươn lên từ những sai lầm (nếu có) và/hoặc những lời chỉ trích sống sượng của người khác. Những lời chỉ trích là những bài học bổ ích, vô giá và miễn phí, ai đó đang thể hiện chính họ cho con đọc và cảm nhận. Nếu họ đúng, con sai, con biết mình phải điều chỉnh, sửa chữa những gì. Nếu họ sai, con đúng, con biết con phải ngẩng cao đầu, bước tiếp.

Hãy cẩn thận với những lời khen tặng và mở lòng với những lời chỉ trích, chê bai của cuộc đời, con nhé.

Yêu thương con thật nhiều, rất nhiều.

Lần đầu

Con trai ạ, làm đàn ông, chúng ta sẽ có lúc đến thăm nhà bạn gái lần đầu.

Lần đầu bao giờ cũng bỡ ngỡ, bối rối, lúng túng... Nếu chúng ta biết cách cư xử đúng mực, hy vọng lần đầu sẽ dễ thương và có được kỷ niệm đẹp. Nếu không biết cách làm như thế nào, chúng ta có thể sẽ để lại vết hằn khó phai trong ký ức, có thể có những tổn thương tâm lý khó hàn gắn, có thể có những vết rách thương đau.

Bố nghĩ một cách chủ quan, đến thăm nhà bạn gái lần đầu, con nên biết và chuẩn bị tâm lý tốt để trải qua bốn giai đoạn như sau:

Làm quen: Nói như thơ Nguyễn Bính, chỉ nên đứng lại ở rìa dậu mồng tơi xanh rờn mà trao đổi câu chuyện, không âm ỉ sấn sổ đòi vào nhà người ta, ai biết mình là ai mà tiếp đón. Cái cảm giác làm quen bao gồm nhiều chiều sâu tinh tế, không chỉ đơn giản biết tên tuổi, nhà cửa, việc làm là đã có thể gọi là quen biết.

Quen biết còn nhiều hơn như thế. Mỗi một cuộc tiếp xúc đều là một lần khám phá để quen thêm, biết thêm những gì tưởng chừng đã quen, đã biết. Đó có thể là thông tin, đó cũng có thể là cảm nhận, để tìm sự phù hợp giữa người và người.

Cúi chào: Đến nhà người ta, không vào vội, dừng lại ngay bậc thềm, đừng vội bước qua ngạch cửa ngay cả khi được mời. Đây là phần thăm viếng để biết nhau, bạn con có lẽ chưa tiếp khách tại gia, nên bạn ấy cũng cần phải học cư xử phù hợp. Đến cửa nhà, dợm bước một chân vào, ngưng lại, chào hỏi làm quen và cảm nhận. Chẳng có gì phải vội vã, chẳng có gì phải hấp tấp, cứ từ từ nhẹ nhàng. Đã làm bạn thân quen với nhau đủ để mời nhau về thăm nhà thì con cũng cần phải biết cách thăm. Không thể vừa nhận được lời mời là lao vào nhà người ta như bão lốc, cười nói âm ỉ, nầm lẩn lờ bò toài, chạy sục sạo khắp nhà...

Thoái lui: Sau phần cúi chào, cần phải rút lui có trật tự. Vì gia đình người ta, sau khi đã hờm hờm biết mặt mũi vóc dáng, phần nào đoán được tính cách khách, sẽ tự điều chỉnh nhịp sống để chuẩn bị đón tiếp cẩn thận, không hụt hẫng, không bối rối, không xảy ra những điều đáng tiếc. Với bước thoái lui hợp lý, con để lại một ấn tượng điềm tĩnh, trân trọng,

Án binh: Khi đã vào nhà người ta rồi, nhất là lần đầu, nên ngồi im, đừng táy máy đi lung tung. Đừng ra vẻ ông chủ nhỏ ban ơn ra lệnh với nô lệ bằng

cách hùng hù hỏ hỏ phỏ diễn kiến thức, kỹ thuật, bằng cấp. Gia đình nhà người ta cần có thời gian làm quen với sự hiện diện của con, mặc dù biết rõ mười mười từ người lạ sẽ thành người quen. Kể cả gặp trường hợp gia chủ khó ở tự nhiên nổi tam bành đuổi cổ khách ra, con hãy ung dung nhẹ nhàng bước ra, vẫn mỉm cười và cảm ơn gia chủ đã cho thăm nhà, tỏ bày thiện ý kết thân giao. Nếu không bao giờ vào thăm nhau nữa cũng đã biết nhau, gìn giữ cẩn trọng hình ảnh đẹp về nhau. Yên tâm, chẳng có chủ nhà nào đuổi khách sau khi đã giao lưu thăm viếng chân tình. Phải biết chờ đợi và chờ đợi.

Tất nhiên, trong suốt cả bốn giai đoạn, điều cần phải có là nói chuyện, giao tiếp, thông tin, cảm nhận. Cười nhưng không đùa, vui nhưng không cợt, ý nhị không sỗ sàng... Lắng nghe không còn là khái niệm của tai. Con hãy hình dung ai đó bước vào nhà, không nói không rằng, không một lời hỏi thăm, không một lời cảm nhận, sẽ chán biết chừng nào.

Sau khi từ giã, phải biết nói lời cảm ơn, đừng sợ bị đánh giá là khách sáo. Đó là điều cần thiết. Hãy cảm ơn bằng lời nói, bằng ánh mắt, bằng ngữ điệu chân tình. Con thử nghĩ coi, người ta chăm chút làm cơm lên cỗ mời mình, mình ngồi xuống nhồm nhoàm nhai nhai gắp gắp, ngậm một miếng thức ăn vừa cười vừa nói, ra chừng phàm phu tục tử, người ta sẽ không cho ăn nữa, hoặc nếu có, chỉ là bổn phận trách nhiệm mà không phải niềm vui dâng tặng.

Thế nhé con trai, thăm nhà bạn là một sự dâng tặng và cách hưởng thụ cuộc sống đấy con ạ!

Đền đỏ

Đón con trai từ Phú Mỹ Hưng về nhà, đi qua cơ man nào là ngã tư. Điều đặc biệt hôm nay là tất cả các ngã tư đều đỏ đèn.

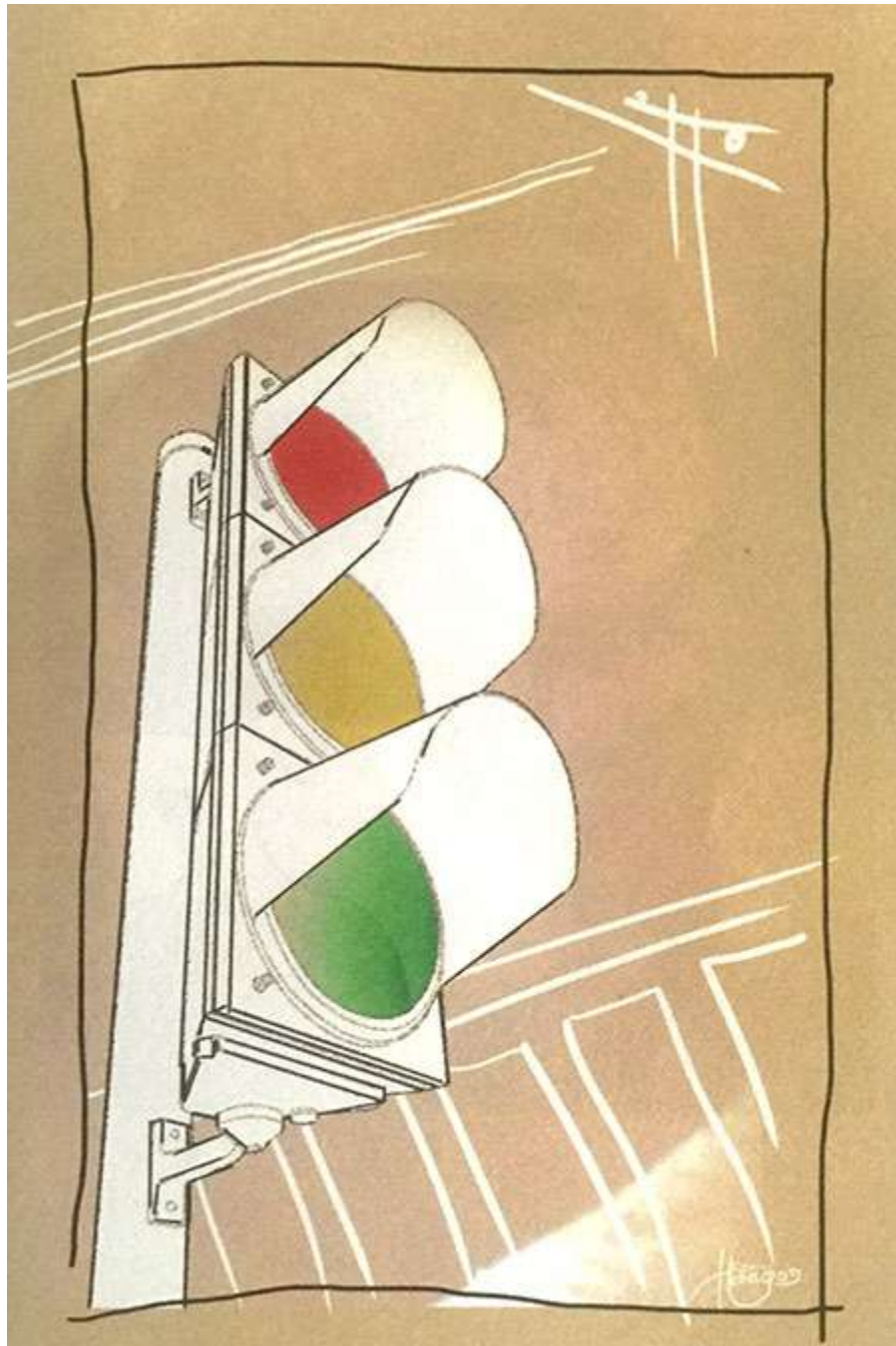
Qua năm đèn đỏ đầu tiên, con trai ngạc nhiên:

- Sao đỏ hoài vậy bố? Đi đường khác đi bố!

- Ủ, có ngày này ngày kia con à. Khi một cái đỏ, có khả năng đỏ suốt con đường. Nhiều khi đi gặp đèn xanh, con không để ý, đến khi gặp đèn đỏ, con thấy khó chịu. Cuộc sống cũng vậy, mọi người làm mười điều tốt cho mình, mình thường quên, nhưng ai làm một điều xấu cho mình, mình luôn nhớ. Biết thế để tự điều chỉnh, nhóc nhé.

- Sao lúc nào bố cũng nhìn sự việc như một ông đồ vậy?

- Vì đối với bố, các con mới thực sự là học trò. Trách nhiệm và niềm vui của bố là theo học trò này đến cuối đời.

Năm đèn đỏ kế tiếp, con trai bắt đầu có dấu hiệu bực dọc:

- Sao mình đổi đường rồi mà vẫn đỏ hoài vậy nè!

- Có lẽ con vẫn nhìn thấy tai nạn va quẹt xảy ra trước mặt mình, ở một góc phố nào đó, đúng không. Có lẽ vô tình con gặp một người bạn ở một ngã tư nào đó. Có lẽ vô tình con thấy một chiếc xe đắt tiền nào đó chạy vút qua, để rồi trầm trồ bảo mình may mắn đã nhìn thấy... Đèn đỏ ở ngã tư, đôi

khi lại là cơ hội, để mình đi chậm lại, để mình tận hưởng một khoảnh khắc kỳ diệu mà nếu tất cả đèn đều xanh, có lẽ mình không bao giờ có được.

- Bố ơi là bố ơi, bố nói chuyện giống như người sắp chết.

- Bố có thể chết bất cứ lúc nào, vì thế, mỗi giây phút bố sống, bố đều sống cho con, ấy là ví dụ thế.

- Bố tay với ông già này, nhưng mà cũng khoái ông già này.

(Nhóc đưa tay cú lên nón bảo hiểm của bố, giống cách bố thường làm với nhóc).

Gần đến nhà, còn ba ngã tư, cũng đỏ.

Ông bố bắt đầu nghĩ thầm: "Đỏ gì mà đỏ lắm thế!".

Cảm ơn con trai

Cảm ơn con trai vì con thay quần dài ống trong ống ngoài, thay quần lót vo tròn như dây quần cua. Mặc dù đã được hướng dẫn kèm la mắng, con vẫn thế. Nhưng nhờ đó bố biết được con không (chưa) bị wet dream. Trong túi con chỉ là vé xe bus, thế giới của con vẫn còn đơn giản, con vẫn còn là con của bố.

Cảm ơn con trai đã say sưa hót điện thoại, bố gọi về nhà không được, chờ mãi phát cáu. Nhưng nhờ đó bố biết con có bạn và mấy đứa con thân thiết với nhau thế nào. Bố vẫn thích con có nhiều bạn, những thằng nhóc đã học cùng con từ lớp vỡ lòng.

Cảm ơn con trai đã không phân biệt quần áo ra phố và quần áo mặc nhà, lúc nào cũng có thể xuề xòa hoặc ngồi xem tivi mà như đi mua đĩa CD. Nhưng nhờ đó bố biết con thích áo màu đỏ, con ghét quần màu đen.

Cảm ơn con trai vì con ở dơ, mồ hôi nhễ nhại, tay lấm lem vẫn bốc thức ăn, hôi rình, chua lòm mỗi khi chơi thể thao hoặc đi học về, mặc dù bố đã nhiều lần nhắc nhở. Nhưng nhờ đó bố biết được con không phải là thằng pê đê, con không phải là thằng đĩ đực tiềm ẩn, con không phải là một thằng nhóc tập tành ăn chơi.

Cảm ơn con trai vì phòng con bừa bãi lộn xộn, bố thường gọi là cái chuồng ngủ, không phải phòng ngủ. Con vớt đồ đạc mỗi cái một góc, con dán đầy hình ô-tô, tất vớ một nơi, giày vớ tennis một chỗ. Bố vừa dọn dẹp vừa lầu bầu, nhưng nhờ đó bố biết con không xem tạp chí Playboy, không giữ hình nhảm nhí, thần tượng của con không phải là các cô diễn viên Đài Loan.

Cảm ơn con trai có giày mới bỏ quên ngay giày cũ, mặc dù bố phải luôn sắp giày của con vào tủ. Nhưng nhờ đó bố biết được đôi nào con đã mang chật, đôi nào dễ mòn có thể làm trượt chân con.

Cảm ơn con trai vì chén bát con ăn xong vẫn để nguyên trên bàn. Sau con là nhóm thạch sùng hiếu chiến và bọn kiến lưu manh. Nhưng nhờ đó bố biết được con đã ăn cơm nhà, con ăn hết phần cơm để lại, con không để bụng đói đi học.

Cảm ơn con trai vì viết chữ xấu quá, câu thả, quàng xiên, ngả nghiêng, còi cọc, mặc dù bị la hoài và bắt tập viết mãi. Nhưng nhờ đó bố đã nhận được nét chữ của riêng con, không cầu kỳ, nắn nót như những khuôn mẫu đồng dạng học đường. Để sau này khi mắt già, trí nhớ kém, dù thiếu sáng, dù thoáng qua, bố vẫn có thể nhận ra nét chữ của con giữa muôn trùng cảm dỗ.

Cảm ơn con trai vì đã miễn cưỡng đi cắt tóc. Nhưng nhờ đó mà bố biết kiểu tóc con thích không phải là kiểu Hàn Quốc nhể nhại, lia thia. Con thích cúp ngắn cho giống phi công Mỹ.

Cảm ơn con trai vì đã giành tivi với em gái, cãi nhau chí chóe. Em con giận dữ, bố bực mình. Nhưng nhờ đó bố biết con đã xếp lịch để xem Nadal đấu với Federer, con biết Tom Hank xuất hiện lúc nào và Al Pacino đã già đi ra sao.

Cảm ơn con trai, vì một lễ đơn giản, con là con của bố.

Đam mê của con trai

Sinh nhật, con trai được tặng quyển sách chuyên về xe ô-tô. Con bảo: "Đây là quyển sách hiếm hoi con đọc mà sợ hết".

Con trai chăm chú, đắm đuối với quyển sách.

Đang mùa học thi, cấm con vào internet, cấm con vào máy tính, tập trung học bài.

Vô tình nhìn thấy tờ giấy này trên bàn học của con trai:

Những chiếc xe vĩ đại

By Tom Stewart

Bản dịch của Trần Đình Duy.

Những chiếc xe vĩ đại nhất thế giới là gì? Nó có thể là chiếc SSC Ultimate Aero, được sản xuất tại Mỹ, và là chiếc xe hơi mạnh mẽ nhất hành tinh. Hoặc có thể là chiếc xe nhanh nhất thế giới hiện nay Bugati Veyron với tốc độ 248 dặm/giờ...

... Trong trang sách này, bạn sẽ tìm được những siêu xe như Ferrari hay Bentley, chỉ những người siêu giàu mới có thể sở hữu. Cũng có những chiếc xe mà tiền không thể mua được...

... Năng lực và sắc đẹp là sự kết hợp đáng rung mình nhất trong mẫu xe đẹp mãnh liệt như thế này. Những chiếc xe đó, chẳng hạn như Vantage vào những năm 70, Virage vào thập niên 90 đều cơ bắp nhưng kỹ thuật thấp... Aston Martin Vanquish đã báo hiệu cho chiến thắng của công nghệ và kiểu dáng, thậm chí nó được điều khiển bởi James Bond trong *Die another day*...

... Hộp số 6 tốc độ chuyển số chỉ bằng một cái nhích đầu ngón tay. Bộ máy tính xử lý của chiếc xe này có thể nhận và xử lý 2 triệu thông tin trong một giây... Dù sao thì người lái cũng có thể lái trong cảm giác thoải mái của hộp số được đặt ở chế độ tự động, bỏ mặc chuyện chuyển số cho hệ thống điện tử...

Và đây là dòng chữ viết tay của ông bố, ngay trên tập tài liệu dang dở của con:

Con trai rất thương của bố,

Đọc bản dịch này của con, bố thực sự xúc động và cảm phục. Con đang làm một điều tuyệt diệu mà khi bằng tuổi con, bố đã không thể làm được.

Con trai của bố giỏi quá!

Bố ủng hộ và khuyến khích con tiếp tục với việc này, nuôi dưỡng đam mê và thực hiện giấc mơ của mình, con nhé!

Con thực sự đã chinh phục được bố.

Thương lắm!

Bố.

Nói với con trai

Con trai mình tuy chưa thực sự trưởng thành nhưng đã lớn, điều đó không thể chối cãi. Cao to như một thanh niên, thích tennis, thần tượng Federer, ham thích và hiểu biết nhiều về ô-tô, mơ được đi học lớp thiết kế xe ô-tô ở UK, hoặc thay Michael Schumacher (!?)

Nhìn nhóc, vừa vui, vừa lo, vừa hãnh diện, vừa bối rối... Chẳng biết khi nào nó hết là con mình, chẳng biết xã hội sẽ cuốn nó đi lúc nào...

Tối nay nói với con về chuyện "gần như người lớn", chuyện giữ vệ sinh cơ thể và những thay đổi tâm sinh lý tuổi teen, mình biết là nhóc đã có một vài thông tin "ngoài luồng" và mình đưa những thông tin đó vào "trong luồng".

- Thanh niên à, giữ vệ sinh nhé, lau chùi súng ống cẩn thận, nó mà hỏng thì không có cái gì thay thế được đâu... (nhóc cười nhe răng). Trong thời gian này con đang lớn, có nhiều thay đổi chưa biết trước được. Nếu súng bị cướp cò lúc ngủ thì đừng ngạc nhiên và đừng sợ nhé, chuyện đó bình thường, chỉ có nghịch súng để cướp cò thì bất thường...

(Nhóc gật gù ra vẻ hiểu và cười khoái trá).

Hy vọng những câu chuyện trao đổi bình thường như thế làm nhóc hiểu vấn đề.

Có lần biết nhóc vào trang web đen, xem hình mỹ nữ và chuyện thiếu thuần phong mỹ tục, mình không nói ngay lúc phát hiện, cũng chẳng la ầm ĩ lên như thật lòng muốn thế. Vài ngày sau, nhân chuyện gì đó, bắt vào chuyện này:

- Con trai, ai cũng cần thông tin, ai cũng cần tìm hiểu thế giới bên ngoài mình. Vì thế mới có NASA và Jean Jacques Cousteau ... Vì thế mới có National Geographic và Discovery hoặc Animal Planet... Nhưng cần phân biệt được thông tin để học hỏi và chuyện rẻ tiền để giải trí. Những trang web con xem chẳng giúp ích gì ngoài chuyện thỏa mãn tính tò mò con nít, khi nào hết con nít thì ngưng xem nhé".

(Khích tướng thế thôi chứ thật lòng chẳng biết nó có xem qua kênh khác không).

Có hàng loạt câu chuyện mình chia sẻ với con trai, chẳng biết có sớm quá không, có thừa quá không. Chịu... Chỉ biết thương mà không biết cách thương đôi khi cũng phản tác dụng.

Con trai à, dù con là ai, làm gì, như thế nào, bố vẫn thương con. Nếu chẳng may con học ít, trộm cắp, ghê lở hút chích, bố vẫn thương con, bố vẫn là gia đình của con. Nhưng nếu ai đó hỏi bố có hạnh phúc vì con hay

không thì chắc chắn là không. Bố luôn hy vọng được hạnh phúc nhờ con, nhưng dù cho việc gì xảy ra trong tương lai, bố vẫn luôn luôn thương con mà không cần đáp lại.

Con trai à, có thể sau này con rất giàu, nhưng chắc chắn sẽ có người giàu hơn con. Có thể sau này con rất tài giỏi, nhưng chắc chắn sẽ có người tài giỏi hơn con... Bất cứ điều gì con có, một ai đó sẽ vượt qua. Nhưng nếu con trung thực, chẳng bao giờ có ai trung thực hơn, vì bản chất sự trung thực là trung thực.

Con trai à, mười năm đầu đời, bố luôn dạy con nói từ **ĐẠ**, **VÂNG**, mười năm kế tiếp, bố luôn dạy con nói từ **ĐẠ**, **KHÔNG**. Mặc dù bố luôn luôn dạy con điều đúng điều phải, nhưng có lẽ bố sẽ lạc hậu với thời gian. Bố muốn con biết vâng lời khi còn bé, nhưng phải có lập trường riêng của mình khi bắt đầu lớn, không nhất thiết phải luôn nghe lời bố. Phải biết nói **KHÔNG**, phải dùng trí khôn và lý lẽ để bảo vệ chính kiến của mình. Khi con lớn lên, con sẽ tự động điều chỉnh khi nào cần nói **ĐẠ**, **VÂNG** và khi nào cần nói **ĐẠ**, **KHÔNG**. Vì con ạ, đối với cuộc sống, nói **ĐẠ**, **KHÔNG** khó hơn nói **ĐẠ**, **VÂNG** rất nhiều lần.

Con trai à, nếu con mắc lỗi lầm vì con không biết điều con làm, đó lỗi tại bố, vì bố đã thiếu chăm sóc và hướng dẫn con. Nếu con cố gắng làm tốt một điều gì đó mà lỡ bị mắc lỗi, điều đó tốt cho con, vì chúng ta ai cũng trưởng thành từ sai sót của mình. Nhưng nếu con biết đó là sai mà vẫn cố tình làm, điều đó quá tệ, chẳng ai giúp được con. Cũng không thể đổ lỗi cho hoàn cảnh hoặc số phận. Một người cố tình làm sai, dù là nhỏ nhất, đã là một sự bắt đầu trên con dốc trượt dài.

Con trai à, chúng ta, bố và con, đều có sự **LỰA CHỌN** để **QUYẾT ĐỊNH** cho mọi việc của cuộc sống. Thời của bố có thể không có sự lựa chọn hoặc ít sự chọn lựa. Nhưng thế hệ con đã khác rồi, kiến thức, thông tin, quan sát, đọc, nghe, nhìn... tất cả đều cho con sự **Lựa Chọn**. **Giá Trị Sống** sẽ cho con sự **Quyết Định** đúng, không phải **Mục Đích Sống**.

Con trai à, nhường nhịn và chơi tốt với bạn từ lúc này con nhé, giữ gìn những người bạn của con. Đưa bạn con về nhà mình chơi, ăn uống, cười đùa với nhau, bố luôn khuyến khích và ủng hộ... Sau này con lớn lên, có

bạn là điều tuyệt diệu vô cùng, đặc biệt là những người bạn đi cùng mình từ thời ấu thơ.

Bài học vỡ lòng

Các con yêu thương!

Con được học yêu Tổ quốc, yêu đồng bào. Con được nhồi quá nhiều ý niệm triết học trừu tượng của một chủ nghĩa được gọi là tuyệt đối đúng của nhân loại.

Và hôm nay, con hỏi bố: "Tổ quốc là gì? Quê hương là gì?".

Quê hương, Tổ quốc, mảnh đất con đang sống, chỉ đơn giản là mảnh đất có chủ quyền, có giá trị pháp lý và giá trị tài sản.

Tổ quốc không phải là cái nhà mình đang sống, vì mình có thể sửa xây, tô quét, mình có thể cải tạo và mình cùng có thể làm mới hoàn toàn. Nhưng mảnh đất, nơi mình đặt chân lên, nơi mình chôn mình xuống, nơi mình sinh ra và tan biến, đó được gọi là quê hương. Trên mảnh đất đó, có thể có túp lều tranh, có thể có tòa cao ốc chọc trời kính màu sáng lóa, có thể có nhiều đứa con như con, tuy khác biệt về cân nặng, cao thấp, học vấn, nghề nghiệp, nhưng cùng chung tiếng nói, cùng chung nguồn cội.

Khi một anh hàng xóm quét rác qua mảnh đất của mình, mình lảng lảng quét dọn, thông báo ngay cho tất cả mọi thành viên trong gia đình. Mình sẽ phải nói cho người ấy biết cách cư xử của thế giới văn minh và cảnh cáo hàng xóm đừng làm lại điều ấy. Nếu người hàng xóm lấn chiếm ranh giới đất của mình, ta hãy dùng mọi nguồn lực và mối quan hệ để ngăn chặn, nếu cần thiết, ta sẽ dùng vũ lực để nói chuyện phải trái với người hàng xóm gian manh.

Nếu ai hỏi con, mảnh đất của con hình gì, hãy đồng dục trả lời bằng niềm tự hào nghìn năm: "Hình chữ s có dấu hai chấm". Đừng quên dấu hai chấm con nhé, đừng tự huyễn hoặc mình về tài nguyên rừng vàng biển bạc, cũng đừng tự ti về sự nghèo khó lam lũ. Khi mình biết giá trị của mình, đó sẽ là một tài sản và là vũ khí tối thượng.

Nếu ta giàu có, ta sẽ mua thêm đất, thuê thêm điền trang, điều đó gọi là mở mang bờ cõi, để phồn vinh. Ta không thể và không nên dùng vũ lực gian xảo để xâm chiếm hoặc khai thác tài nguyên trên đất người khác, vì đó gọi là xâm lăng, xâm lược.

Với mảnh đất này, ta xây nhà làm vườn, ta sống bình yên, điều đó gọi là thái bình an hòa. Xây kiểu nào thiết kế kiểu nào, điều đó tùy thuộc vào văn hóa nguồn cội, tùy thuộc vào năng lực tư duy và khả năng cảm thụ thẩm mỹ.

Có thể ví chính phủ như người cha trong gia đình. Chẳng người cha nào không sẵn lòng giúp đỡ con mình. Chẳng người cha nào hăn học bịt miệng kiểm soát từng hành vi của con mình. Là một người cha, bố luôn sống cho con, làm vì con, thật lòng, không đả đố không cần tôn vinh, không cần bằng cấp, giấy khen. Chẳng có người cha nào dạy con mình trở thành tội phạm. Chẳng người cha nào muốn chính mình trở thành kẻ tội đồ. Chẳng người cha nào muốn con mình xấu hổ cúi mặt vì cha mình là kẻ tham lam, đốn hèn, nhu nhược, ngu dốt. Bố muốn con hãnh diện vì bố và tự hào vì mảnh đất quê hương. Bố muốn con đi học thành tài trở về mảnh đất của mình, xây dựng nó, mở rộng nó, làm cho nó giàu đẹp hơn.

Khi con đi học ở nhà người khác, con sẽ học được nhiều điều hay điều lạ, mà không chắc mảnh đất này có thể dạy con đủ, đi cho mở mắt nhìn đời, đi cho hấp thụ túi khôn của thiên hạ. Con học ngành nghề gì cũng hay cũng được, nhưng nhớ quay về con nhé. Quay về để tu sửa nhà mình đẹp hơn trên mảnh đất văn hiến. Quay về để giúp những người nghèo như cô giúp việc nhà mình có đủ cơm ngon áo đẹp. Quay về để mảnh đất này có chủ, có hồn, có sinh, có toại.

Vì nếu con thành công ở xứ người, họ sẽ hân hoan gọi con bằng những mỹ từ con nuôi, con đỡ đầu, con tinh thần, con kết nghĩa. Nhưng nếu con thất bại hoặc không có giá trị sử dụng cho họ, họ sẽ gọi con là đồ con hoang, con vô thừa nhận, con rơi.

Ở nhà người ta, dù con là ai, con cũng chỉ là một đứa con ghẻ.

Chỉ trên mảnh đất này, con được gọi là con, là nùm ruột, là đồng bào.

Tương lai mảnh đất miếng vườn này thuộc về con và những thế hệ sau con. Nên nhớ, chẳng ai có quyền chiếm hữu và tư hữu mảnh đất này. Nó không thuộc về bố, càng không thuộc về những gã hàng xóm gian manh.

Hãy giữ gìn và trân quý nó! Hãy ra đi và quay về!

Con nhé!

Problems

Chú Kiệt qua Mỹ hai mươi năm, về Việt Nam đi ăn hàng, lang thang những món ngày xưa, bì cuốn chấm tương, gói đu đủ chua cay, bò bía ngọt ngọt, nước mía, rau má... Kết quả là chú vào bệnh viện vì tiêu chảy. Trong khi đó, bố con mình ăn không biết bao nhiêu là món, lang thang khắp hang cùng ngõ hẻm, mà có sao đâu?

Dì Thư từ Mỹ về sau nhiều năm theo chồng định cư, dì không thể qua đường, dì không thể tự lái xe ra phố, tự nhiên dì trở thành người tàn tật ngay tại quê hương. Còn bố con mình, tay lái lẹ, chạy không cần nghĩ, qua đường không cần tư duy, bao nhiêu năm rồi vẫn còn lành lặn.

Cúp điện, mấy bố con mình than nóng vang trời rên rĩ và đay nghiến ông nhà đèn. Trong khi đó, bà nội con ngồi chợ vài chục năm, không điện, không quạt, khỏe re.

Vì không có chỗ gửi xe, nên bố muốn mình cùng đi bộ một đoạn đường từ nhà thờ Đức Bà đến chợ Bến Thành, con bảo là xa, con muốn đi taxi, con nhắc bố khi bố thuyết phục con đi bộ cùng bố. Cùng trang lứa với bố con mình, những người nghèo đi bán vé số, gánh ve chai, bán báo dạo... mỗi ngày phải đi bộ hàng vài chục cây số để mưu sinh.

Trở ngại đối với người này lại là chuyện bình thường đối với người khác. Vấn đề đơn giản chỉ là sự thích ứng của từng cá nhân với hoàn cảnh sống.

Tất cả những điều đó, bố gọi là problems.

Mà problems thì xảy ra mọi lúc, mọi nơi, không cần điều kiện và không bao giờ thông báo trước. Con càng lớn problems càng nhiều. Problems tỉ lệ

thuận với những thay đổi trong cuộc sống, càng thay đổi nhiều, problems càng đến nhiều. Đổi nhà, đổi trường, đổi công việc, đổi sếp, đổi nhân viên, đổi thị trường, đổi sản phẩm... tất cả những thay đổi đều là nguyên nhân tạo ra problem. Mà sự thay đổi lại là điều-duy-nhất-không-bao-giờ-thay-đổi trong cuộc sống.

Bố gọi problems là cơ hội, là sự sống, là sự thanh tẩy, là sự gột rửa của tự nhiên. Sau cơn mưa, cây lá ven đường sẽ sạch hơn, sau bão tố, trời sẽ trong xanh hơn. Sau khi đánh đòn con, bố cảm thấy thương yêu con nhiều hơn, lạ vậy đó.

Sau này con lớn, con sẽ cảm nhận rằng khi yêu một người mà không bao giờ có cãi nhau, không bao giờ tranh luận, không bao giờ có problems, thì con ạ, chán chết. Nếu con sống trong một môi trường vô nhiễm thanh tịnh, bố đoán chắc là sức đề kháng của con sẽ giảm xuống tối thiểu.

Con còn nhớ lúc mình ở resort sang trọng, yên tĩnh sạch sẽ, thanh lịch, hai ngày sau mình sẽ cảm thấy chán. Chính vì sự yên tĩnh, thanh vắng đó, mình nhớ problems mình thường gặp trong ngày.

Problems là điều tự nhiên trong cuộc sống, không tránh khỏi, không lần tránh được...

Vấn đề là sức mạnh ý chí và khả năng đề kháng của mỗi người. Khi mình mạnh, problems sẽ yếu, và ngược lại. Cùng một sự việc, khi con còn nhỏ, con nghĩ rằng không thể giải quyết được, khi con lớn lên, con sẽ nhìn thấy đó là chuyện nhỏ.

Tất cả đều trong suy nghĩ của mình, tất cả đều trong cách mình nhìn cuộc sống và đối diện với cuộc sống.

Problems là màn lọc để chọn ra những người thích ứng nhanh nhạy với hoàn cảnh. Vì người giỏi là người có thể đương đầu với mọi tình huống, mọi điều kiện, bất kỳ ý muốn chủ quan là thích hay không thích.

Con của bố, hãy mạnh dạn đối diện với problems, đi xuyên qua nó, đừng lần tránh nó!

TRẦN TRỞ

*Bây giờ, bố dù sợ con hết thương
sợ con bỏ bố. Bố sợ mất con!*

Hãng

Chạy 374 km trong vòng 6 giờ 15 phút.

Vượt phải khi có thể, lách trái khi trống đường, bám đuôi xe tốc hành, núp bóng xe cấp cứu, lấn tuyến, chen cầu phà...

Tất cả những kỹ năng, kỹ xảo, kỹ thuật của một tay lái lụa được thi triển tối đa.

Từ Cà Mau về Sài Gòn, vượt trạm Bạc Liêu nổi tiếng bắn tốc độ rình, cảnh sát mặc thường phục núp gốc cây, bắn tốc độ rồi điện thoại cho trạm cách đó vài cây số đón lõng bắt nguội, chung chi vài triệu vẫn từ chối, giam xe 30 ngày.

Vĩnh Long, đoạn Bình Minh cũng thường có cảnh sát rình rập. Ở đây giá chung chi tùy theo độ mềm cứng, chào hỏi thưa gửi của người vi phạm.

Tiền Giang, từ Cái Bè về Trung Lương là nỗi ám ảnh của tài xế, tai họa từ sắc phục vàng có thể xuất hiện mọi lúc mọi nơi.

Tốc độ cao nhất cho phép là 80km/giờ, chạy được khoảng chục km là phải giảm xuống 50km/giờ, sau đó còn 30km/giờ, qua nội ô lại tăng tốc 80km/giờ.

Có những đoạn chạy 100km/ giờ.

Có những đoạn chạy 120km/giờ.

Phải có mặt ở Sài Gòn lúc bốn giờ ba mươi phút.

Bốn giờ ba mươi phút, giờ con tan trường, bố đã hứa sẽ đón con chiều nay.

Bốn giờ hai mươi bảy phút, xe dừng trước cổng trường.

Bố hân hoan với cảm giác chinh phục con đường dài, chiến thắng những cạm bẫy bấp bể thu bằng lái, giữ được lời hứa với con.

Vì bố biết mình thường quên, hay thất hứa.

Hân hoan đứng đón con, trong cảm giác chao chao của tiếng xe, tiếng gió, tiếng tốc độ.

Cổng trường mở, con ùa ra.

- Chào con!

- Chào bố!

Dang tay, muốn ôm con vào lòng, thật chặt, muốn hôn lên đôi má bầu bĩnh của con.

Con dừng lại, nhìn bố, thân ái và nghiêm lạnh, trong một quăng lạng, trong một khoảng cách.

Một khoảng cách vừa đủ để bố không ôm.

Một khoảng cách vừa đủ để bố nghe rõ:

- Bố, con lớn rồi. Đừng ôm con ngoài chỗ công cộng.

Hăng...

- Ủ, bố quên là con gái cứng của bố đang lớn.

Bố biết con đang tuổi lớn, sẽ có những thay đổi tâm thế lý.

Bố không thay đổi. Bố vẫn muốn cười đùa ôm ấp cấu véo nhí nhố, để con vui, để con biết rằng sự thay đổi tâm thế lý đó không ảnh hưởng đến tình thương yêu của bố dành cho con. Để con tin rằng sự lớn lên của con không phải là lý do, là cái tội, để bố phải giữ khoảng cách với con.

Con có quyền thay đổi, nhưng bố không được phép thay đổi.

Ba mươi phút lái xe về nhà, ba ki-lô-mét từ trường về nhà, cảm giác đảo chiều với ba trăm ki-lô-mét vừa qua.

Tự nhiên

Sáng nay tự nhiên trời se lạnh, đưa con gái đi học. Lúc này con cao rồi, chân dài rồi, không ngồi phía trước được nữa. Ngồi sau choàng tay ôm

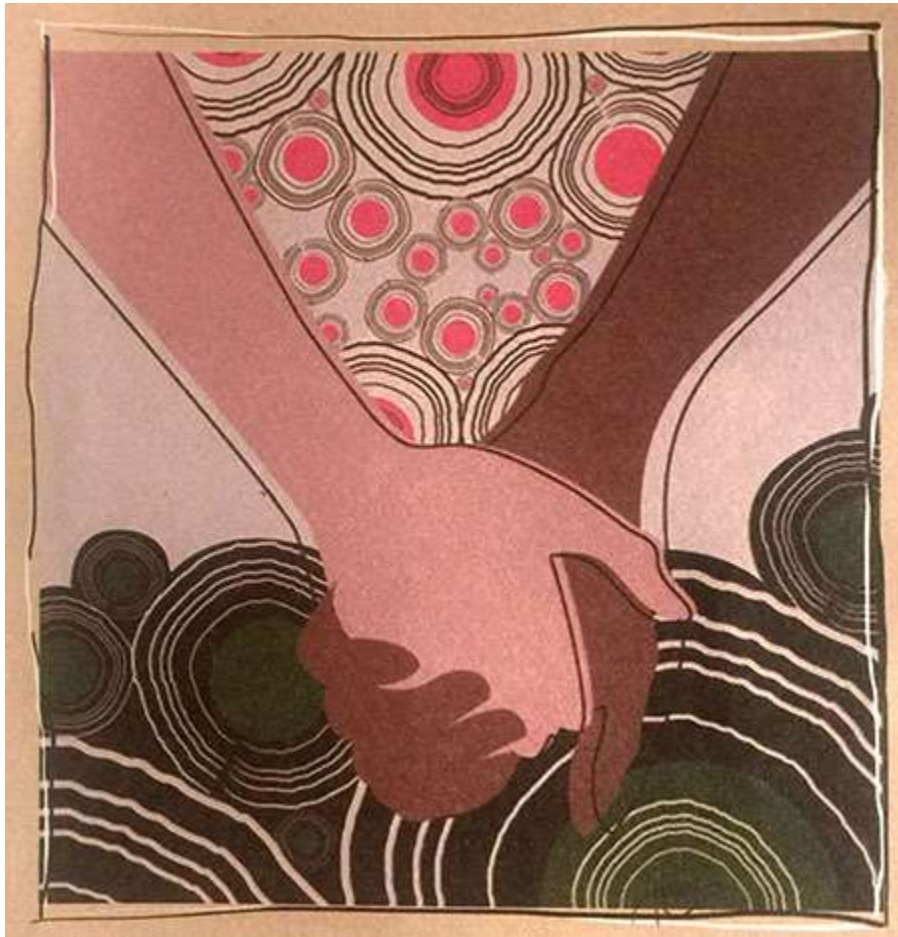
bụng bố, con bảo sao lúc này bố ốm thế, bụng bố teo ngắt rồi. Ủ, sút tám ký trong vòng một tháng mà không teo mới lạ.

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, tự nhiên lòng nhẹ bổng, thôi đành ru lòng mình vậy, vờ như mùa đông đã về. Không gồng mình được nữa rồi, không tránh né được nữa rồi, đành phải thả lòng mình thôi.

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, âm u, tự nhiên bàng lảng một sự lênh đênh phiêu bổng. Nửa muốn ngồi cà phê góc phố, nửa muốn chạy xe loanh quanh, nửa muốn khép mình hoang vắng, nửa muốn trải lòng mênh mang.

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, tự nhiên nhớ. Nhớ ngày đầu tháng, cầm tay con gái dẫn qua đường, đoạn đường nhiều xe, băng ngang từ Sun Wah vào nhà sách Nguyễn Huệ. Con gái lẳng lặng rút tay ra, ngược nhìn bố. Bố hiểu con bắt đầu lớn, bắt đầu muốn một mình, bắt đầu tự lập, bắt đầu xa bố rồi. Con nói nhẹ: "Để con tự đi!". Vâng, bố sẽ để con tự đi, bố chỉ theo con, lẻo đẻo, vô hình, mãi mãi.

Ngày đầu tháng 11, sắp sinh nhật con. Con đánh dấu sự "làm người lớn" của mình bằng động tác nhẹ nhàng, dứt khoát, rút tay ra khỏi bàn tay bố khi băng qua đường. Bố tin rằng bàn tay con sẽ tìm về bàn tay bố, có thể, sau một phần năm thế kỷ nữa, hai mươi năm sau, khi con trưởng thành, sau khi bị dày vò bởi cuộc sống, sau khi bị bầm dập bởi cuộc đời. Khi ấy, con sẽ quay lại tìm bàn tay cứng cáp thô ráp của bố, lại len lén chen tay con vào. Mong Trời Phật cho bố còn sống đến ngày ấy để được cầm tay con.

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, tự nhiên thêm một liều thuốc đắng miệng. Nhớ vài tháng trước bố con mình đi chơi xa, con đang ngồi một góc vắng, bỗng đứng lên đi vội về nơi khác. Bố bất chợt nhìn theo buột miệng hỏi vì sao. Con không trả lời, kin đáo chỉ về người đàn ông đi chung đoàn đang hút thuốc. Bố bỗng ngỡ người vì sao con không tránh bố, khi con không muốn mùi thuốc lá vương vào tóc xuân. Con nhẹ nhàng vuốt mũi bố cùng với câu trả lời nhẹ như hơi thở "Con không bao giờ tránh xa bố". Từ đó bố bỏ thuốc, chính xác là giảm hẳn, và chỉ hút khi thật sự cần, khi không có con bên cạnh, ví dụ như ngay lúc này.

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, tự nhiên nhớ da diết tiếng cười của hai con khi lục tung tủ áo để chọn những bộ đồ không dùng nữa, gửi cho trẻ em nghèo vùng Tây Bắc đang rét. Con trai khoe rằng con để lại tám cái chemise, mỗi năm học một cái, có cả bảng tên phù hiệu. Bố tròn tròn mắt bảo con trai mình bắt đầu già rồi ư, bắt đầu sống với kỷ niệm rồi sao, con

trao nheo nheo mắt, nghiêng nghiêng đầu, mắt kính phản chiếu ánh đèn, thì thầm: "Mai một khi con đi học, đi làm xa, rất xa, mấy cái áo này làm bạn với bố".

Se lạnh, gió lùa, mây thấp, tự nhiên lòng chùng lại, nhớ cuộc điện thoại di động đầu tiên Mẹ gọi cho con, trong lúc con đang họp với ông to bà lớn. Con ngưng cuộc họp, nghe ngay khi nhìn thấy chữ Mẹ hiện lên máy. vẫn nhẹ nhàng, lễ phép, tôn kính như bao giờ cũng thế: "Dạ con đây Mẹ, có việc gì không vậy Mẹ?". Đầu dây bên kia chỉ thoáng như tiếng thở dài: "Không có gì đâu, tự nhiên Mẹ nhớ con". Tự nhiên Mẹ nhớ con... Tự nhiên như vũ trụ, tự nhiên như mưa nắng, tự nhiên như trời se lạnh sáng nay... Sao con nở lòng nào hỏi: "Mẹ gọi có việc gì không?".

Se lạnh, gió lùa, mây thấp... tự nhiên muốn sống.

Cúp điện, thấy trăng sáng rực rỡ

0 giờ 37 phút đêm, cúp điện.

Bỗng nhiên cảm thấy ù tai, tiếng ong ong trỗi lên vì sự im lặng tuyệt đối của đêm.

Hụt hẫng một chút, vì đang nói chuyện. Không kịp chào, không kịp thông báo, không kịp nói lời xin lỗi. Vẫn chưa có thói quen đến đột ngột và ra đi bất ngờ.

Ngồi thêm một chút, hy vọng điện có lại ngay.

Chờ thêm một chút, có lẽ cúp suốt đêm rồi.

Với tay mở cánh cửa sổ, chợt hân hoan vì bên ngoài ngập tràn ánh trăng.

Trăng sáng bàng bạc, phủ kín từng khối nhà, dát lấp lánh trên đám lá bàng đầu ngõ.

May mắn vì có ánh trăng, vì bản chất mình ghét bóng tối, ghét nhìn ánh nến nhảy múa, ghét nhìn bóng mình in vào vách, ghét phải nhớ chuyện ngày xưa.

Nhồi một tẩu thuốc, pha một ấm trà, ngắm trăng và chờ điện.

Thi thoảng chạy vào phòng con gái, quạt mấy cái. Tóc con dài, nóng, rịn mồ hôi.

Trăng sáng, trăng sáng. Cả khu phố ngủ im. Ánh đèn đường tắt lịm nhường bóng tối cho trăng chiếm đoạt.

Ánh trăng soi ngõ vắng, cắt đôi con đường với hai khoảng sáng - tối bằng một đường kẻ chỉ thẳng tắp, theo mảng tường xám xịt.

Trời trong vắt. Những ngôi sao xa tí lung linh ánh sáng trắng tím như những hạt kim cương có độ trong tuyệt đối.

Một đốm sáng lập lờ di chuyển, cuốn theo tiếng ù ù đi sau. Một chuyến bay đêm đưa những con người ngủ chập chờn rời khỏi Việt Nam.

Khói thuốc quện vào ánh trăng, bồng bềnh như một làn mây ẻo lả. Ánh diêm bập lóa, đẩy dồn ánh trăng vào góc kia bức tường.

Con gái cựa mình, nói ú ở theo giấc mơ. Quạt cho con, mở cánh cửa sổ phòng con.

Nghe tiếng thở đều của con trai, kê lại cái gối đã chạy ra khỏi nệm.
Có điện lại rồi.
Mở máy lạnh.
Online, xin lỗi vì sự cố.
Nói chuyện, có người để nói chuyện.
Cả ngày, mang theo cái điện thoại, im lìm, không một tin nhắn, không một lần reo. Có ai đó để nói chuyện là một điều tuyệt diệu.

Ông bố nông cạn

Báo Sài Gòn Tiếp Thị đăng bài *Viết cho người sắp lớn*. Con gái lẳng lặng đọc báo, gấp lại, để qua một bên, không nói gì. Năm ngày sau, nhân lúc con đang đọc báo trên đầu cầu thang, ông bố hỏi chuyện con gái và phát hiện ra con gái mình sâu sắc, trầm tĩnh, chín chắn vô cùng. Ông bố đã muốn làm điều tốt đẹp đặc biệt cho con, vô tình làm con buồn. Nhưng con gái đủ sâu để im lặng và chỉ nói vào đúng thời điểm.

- Con nghĩ sao về bài viết trên báo Sài Gòn Tiếp Thị?
- Nếu con nói con không thích, bố có buồn không bố?
- Bố chỉ muốn con biết rằng bố thương con nhiều nhiều lắm, và bố cũng muốn chia sẻ tình cảm với nhiều người làm cha làm mẹ khác. Để họ biết cách nói chuyện và bày tỏ tình cảm của mình với con cái. Cũng giống như việc bố đi dạy học, bố truyền đạt những gì bố biết cho người chưa biết. Bố nghĩ là con thích bố viết về con.
- Con không muốn bố khoe con. Con biết bố thương con, nếu bố muốn viết, bố viết cho một mình con là đủ.
- Bố nghĩ rằng ai cũng thích được yêu thương và nhận được sự bày tỏ tình yêu thương của người khác. Bố nghĩ rằng con sẽ vui và thích khi bố có bài viết về con trên báo.
- Vì sao bố nghĩ là con thích? Con không thích bố ạ, con không cảm thấy thoải mái khi con có nhiều người biết. Chuyện bố và con là chuyện riêng tư mà.

Con gái ngồi trên bậc cầu thang, nước mắt lưng tròng.

- Bố có thể viết cho con, cho riêng con, bố đọc cho con hoặc gửi vào e-mail con, nhưng con không muốn bố đăng báo.

- Bố định làm điều bất ngờ cho con vui. Tháng 11 này là sinh nhật con, bố và bạn bố sẽ đăng bài có hình của con trên báo, làm quà cho con nhé.

- Đừng bố, con sẽ không vui.

Tối, nằm ôm con vào lòng, con nhỏ nhẹ:

- Bố ơi, con xin lỗi vì làm bố buồn. Thôi bố cứ đăng những gì bố thích nhé.

- Không sao đâu con, bố không buồn, bố chỉ làm những gì con vui con thích.

- Bố viết gì cũng được, đừng viết chuyện người lớn như trên báo Sài Gòn Tiếp Thị. Con chưa làm người lớn mà, con muốn làm người nhỏ với bố hoài.

- Ủ, con mãi mãi là người nhỏ của bố.

- Bố ơi, sao thư bố viết cho riêng con mà bố lại cho đăng báo hả bố?

Bố chết lặng, nhận ra mình chỉ là một ông bố hời hợt và hay khoe khoang.

Sáng thứ Bảy

Con gái chạy xe đạp quanh quanh trong ngõ cụt, tóc dài đen nhánh che khuất nụ cười trắng xinh. Bố vừa bơm lại hai bánh xe và lau chùi bụi phủ trên xe đạp của con, ngồi bậc thềm nhìn con với nụ cười vô ưu.

Xe máy chạy ra, phanh gấp.

Con dừng không kịp, lao thẳng vào.

Ngã sóng xoài.

Trầy tay.

Khóc.

Người lớn chạy xe máy đứng chết lặng, không biết phản ứng gì, sợ ông bố đang ngồi im quan sát.

Ông bố vẫn ngồi im.

Không nguy hiểm, mấy thuở được một bài học trực quan cho con.

Người lớn vẫn chết cứng, không xuống xe đỡ con bé.

Con bé lồm cồm ngồi dậy, vẫn khóc, xuýt xoa đau. Kéo xe đạp bé tí vào góc, đứng khóc, nước mắt tràn đầy, mắt đỏ hoe, mũi đỏ hoe, khuỷu tay rướm máu, hết nhìn bố lại nhìn người lớn.

Ông bố vẫn lặng im.

Người lớn chạy xe, đến gần ông bố: "Con xin lỗi chú!".

"Cậu không phải xin lỗi tôi. Lỗi một phần nơi con tôi. Cậu nên xuống xe, tắt máy và xem con bé có làm sao không thay vì ngồi chết dí trên xe".

Hai mươi phút sau.

- Bố hết thương con rồi, bố bỏ rơi con. Con ngã chảy máu mà bố vẫn ngồi nhìn. Bố nói bố luôn luôn và mãi mãi chăm sóc con, thế mà bố đứng đưng nhìn con đau.

Con gái đưa cánh tay cho bố làm vệ sinh và bôi thuốc, tấm tức khóc.

Sau này khi con lớn, con sẽ hiểu yêu thương không chỉ là quan tâm chăm sóc, mà đôi khi còn phải biết lạnh, để con học cách tự quan tâm chăm sóc chính mình. Bố sẽ không luôn luôn và mãi mãi ở bên con, con cần phải học cách sống trong thế giới của con.

Có thể con sẽ quên ngày hôm nay, nhưng bố chẳng bao giờ quên, vết xước trên tay con sẽ lành lặn nhưng lời nói của con sẽ để lại vết trong lòng bố. Chẳng bao giờ bố hết thương con, nhưng cách bảo vệ con tốt nhất là dạy con tự bảo vệ mình, và ai cũng lớn lên với những lần vấp ngã.

Ti, bố thương con bằng tuổi thơ của bố, bằng cả hiện tại và tương lai của bố.

Ôm con gái thật chặt vào lòng. Im lặng.

Học cùng con

Mười giờ rưỡi tối, con còn ngồi học bài, ngáp dài ngáp ngắn. Cố gắng, cố gắng, phải làm cho xong số lượng bài nhà, bài trường.

Việc học của con bây giờ nặng nề quá. Con trai học thêm, con gái học thêm. Các lớp học thêm do chính hai con chọn và quyết định. Bố chỉ có việc đóng tiền, chở con đi và đón con về.

Khi hỏi vì sao con chọn những lớp như thế, cả hai con đều đưa ra lý do chính đáng, có suy nghĩ, có cân nhắc. Bố vui vì hai con ngoan, có ý thức học tập, có định hướng tương lai, có kế hoạch và có quyết tâm.

Bố vui lắm, nhưng cũng xót lắm. Bài nhiều, học nhiều, di chuyển nhiều, hai con xoay như chong chóng giữa các lớp học, lùa cơm vội vã, giờ chơi ít lại.

Bố chưa bao giờ yêu cầu hai con phải là người học giỏi nhất, phải đạt được điểm chín điểm mười. Bố chưa bao giờ bắt buộc hai con phải là nhân vật đỉnh cao trong cộng đồng học tập. Bố chỉ muốn con vui với điều con làm, vừa sức mình, dung hòa giữa học tập và vui chơi giải trí.

Bố muốn hai con phát triển về tư cách, nhân cách hơn là con một sách hoặc gà chọi. Bố muốn hai con học Lễ, Nghĩa, Nhân, Văn hơn là quá tự tin để trở thành tự mãn, tự kiêu.

Đôi lúc nhìn con mệt mỏi, tóc bết gáy, mắt thần thờ, xót lòng, bảo con dừng, học vừa sức mình, con có thể ngưng bất cứ lúc nào, con có thể nghỉ bất cứ khi nào. Nhưng chính con lại động viên bố. Cả hai đứa bảo bố hãy yên tâm, con không sao, con theo được, con còn cố được.

Bố chỉ còn sống một phần ba cuộc đời cho riêng mình, số còn lại đã là của các con.

Bàn về chuyện tắm gội

Cái sự đời của việc tắm có lắm chuyện phải bàn. Còn bé thì mẹ tắm cho, khi chết thì nhà đòn tắm cho, khoảng giữa cửa sinh ra và chết đi thì tự tắm lấy.

Ấy thế mà có một gã thích tắm cho người khác, đặc biệt là tắm cho con mình. Chả biết lão ấy còn bao nhiêu phần trăm là đàn ông, bao nhiêu phần trăm là Osin, thế có rách việc không cơ chứ.

Lão ấy tắm cho con trai đến khi thẳng nhóc được 9 tuổi, nhóc vùng vằng dỗi hờn bảo rằng con lớn rồi bố. Ủ thì lớn rồi, tự tắm lấy, thỉnh thoảng vẫn xem lại vành tai kẽ chân, bần quá ông ranh ạ, tắm lại đi. Nhóc lại khó chịu. Bố lại thuyết giáo: Thanh niên ạ, nếu không biết cách giữ vệ sinh cơ thể mình, làm sao giữ được vệ sinh cho gia đình mình. Nếu không làm được chuyện bé tí, chớ làm chuyện to như Thánh Gióng à?

Lão ấy tắm cho con gái đến khi con bé 8 tuổi. Con bé vẫn muốn bố tắm cho mình, còn bày chuyện nũng nịu để yêu cầu được đáp ứng. Lão lại lý luận: Thiếu nữ à, nhớn rồi, tự lo cho bản thân đi, tứ già rồi. Thôi thì bố gội đầu cho con. Ủ, thì gội... Đặc quyền của bố vẫn là chải tóc cho con trước khi đi học buổi sáng và sau khi học bài buổi tối.

Có hôm nghễnh ngãng thế nào lại bày trò nấu quả bồ kết gội đầu cho con gái. Nướng lên, nấu sôi nước vàng toe, lọc sạch cặn, gội cho con, bảo nhắm mắt lại, cay mắt đấy. Tự nhiên quên mất gội bồ kết rồi có phải xả nước lại không nhỉ. Thế đấy, cuộc sống hiện đại, cứ *sân-siu* và *cờ-lia* mãi rồi nhè bố nó cái ký ức mong manh. Thằng bố bảo con gái cúi đầu chờ nhé, alô ngay cho cô bạn: "Này, có phải xả tóc sau khi gội bồ kết không?" Qua đây gội cho tứ rồi tứ trả lời. Rách việc. Nhân đây tứ hỏi cái này... ". Mất mẹ nó mười lăm phút hót qua điện thoại, chợt nhớ con gái mình vẫn cúi đầu chờ bố. Thật tội nghiệp con tôi, chẳng biết khi nào thằng bố mới làm người lớn.

Tắm cho con, sau đó tắm cho mình, ngộ ra một điều rằng, tắm cho người mình yêu thương cũng là một điều thiêng liêng, thành kính (!). Với người mình yêu, các ý nghĩ đen tối trụy lạc của đời người chỉ sản sinh sau khi hoặc trong khi tắm, nhưng sự bắt đầu có lẽ là trong sáng của yêu thương. Sự tắm cho người như một nghi lễ rửa chân, như một lần sám hối, như một phép nhiệm màu của yêu và được yêu, chăm sóc và được chăm sóc. Nâng niu chăm sóc từng milimet cơ thể như một lòng tôn sùng, có thăng hoa, có đại khờ...

Mình chưa biết cảm giác tắm lần cuối cho người thân trước khi người đó mất đi vĩnh viễn nó thế nào. Có lẽ thương lắm, có lẽ sẽ khóc.

Đã có lúc tự nghĩ, phải chăng tứ khoái của một thằng đàn ông đã lạc hậu. Có nên chẳng thay đổi hoặc thêm vào chuyện tắm, tắm cho mình và tắm

cho người mình yêu? Sau một chuyến đi xa, sau một ngày làm việc, sau một cuộc kẹt xe, sau một lần khâu vác, sau một đợt hành quân, có gì sướng hơn tắm? Trước một ngày sáng tạo, trước một buổi hẹn hò, trước một đêm ân ái, trước một giờ đi xa... có gì hơn được tắm?

Tắm sông Hằng, tắm biển Chết, tắm hồ Tahoe. Thời sinh viên hứng từng ca nước. Thời hàn vi tắm nước giếng trũng đục. Thời ấu thơ chạy tắm trong mưa. Thời khánh kiệt tắm quanh phen nữa...

Các ông bố, hôm nay tắm cho con mình nhé (tất nhiên nếu cháu nó không quá lớn).

Các ông chồng, một hôm nào đó, không cần hoa hồng bạch lạp, không cần Moet Chandon, có thể kỳ lưng, lau chân cho vợ được không? Có thể bắt đầu tắm cho người sống trước khi quá muộn.

Gửi người yêu con tôi

Gửi người đàn ông sẽ làm chồng con tôi!

Tôi sẽ thương yêu người yêu thương con tôi. Tôi mong anh thương yêu con tôi và thay tôi chăm sóc con bé, từng ngày và mọi ngày.

Tôi mong anh quan tâm chăm sóc con tôi vì nó có thể giật mình thức giấc trong đêm, rất khó vỗ về giấc ngủ, vì nó sợ tiếng gió lùa khe cửa sổ, vì nó nhạy cảm với cả tiếng muỗi vo ve...

Tôi mong anh thông cảm và để một khoảng không riêng tư cho con tôi, một chút thời gian, một chút khoảnh khắc. Con bé cần cảm nhận thế giới theo cách riêng của nó. Con bé cần hít thở mùi đêm của riêng mình.

Tôi mong anh dịu dàng trong lời nói, hành vi, đối với con bé và đối với thế giới xung quanh con bé. Trong thế giới đó, có cả những đứa con, gia đình, bạn bè, người quen và người chưa quen... Đừng để con bé thất vọng và tủi thân, nếu nhìn thấy thế giới người vợ khác xa thế giới người yêu.

Tôi mong anh nhẹ nhàng với con tôi, vì sự mảnh mai tinh tế trong tâm hồn và thể xác con bé. Hãy nói cho con tôi biết điều nó chưa đúng, hãy chỉ bảo thêm cho nó để nó trưởng thành. Mong anh cởi mở chân thành và học cách đọc bằng mắt, nhìn bằng tay, để cảm nhận được sự ửng thuận hoặc phản đối của con bé đừng để con bé cô đơn và khóc tủi.

Tôi mong anh đừng quá dẫn đo với tài chính. Đồng tiền làm ra là tiền của gia đình anh, bao gồm anh và con bé. Đừng để hai tài khoản, đừng để phải xin - cho, đừng để câu chuyện tiền bạc xâm chiếm nội dung trao đổi trong gia đình.

Với thời gian, con tôi sẽ già, sẽ xấu, sẽ có vết chân chim, sẽ khô tay, ít tóc... Tôi mong anh vẫn yêu thương, quý trọng con tôi như ngày anh ngỏ lời đầu tiên.

Ngay cả khi giận dữ, nóng nảy, tôi cũng mong anh chọn lời, mong anh đừng làm tổn thương tâm hồn con bé.

Nếu con tôi không may mắn, anh có thể ra đi. Mong anh trao đổi, nói chuyện thẳng thắn với con bé, đừng giấu giếm dối lừa. Mong anh xem con bé là một người bạn, một người thân. Con bé có thể chịu được nỗi đau mất mát, nhưng sẽ khó chấp nhận sự gian xảo, lọc lừa.

Và điều cuối cùng tôi mong anh, dù sai trái đến đâu, dù mất bình tĩnh đến đâu, xin đừng bao giờ đánh con tôi. Tôi xin anh!

Hai con

Con gái

Con gái đang thay đổi mỗi ngày, mỗi ngày. Con gái đang chuyển mình thành thiếu nữ.

Con gái vẫn gần gũi bố, nói chuyện, cười đùa, nũng nịu, ôm ấp. Vẫn ngồi vắt chân qua vai bố để bố cắt móng chân cho, vẫn thò tay xuyên nách bố để bố cắt móng tay cho, vẫn vén áo cụng rốn với bố khi tắm xong.

Mỗi sáng đưa con gái đi học, cho con ngồi phía trước xe máy, bắt đầu thoáng thoáng mùi thiếu nữ len nhẹ trong tóc con. Mắt con gái long lanh hơn, môi con gái hồng hơn, chân tay bắt đầu dài ra...

Bố quan sát sự thay đổi của con gái mỗi ngày, dù là bé xíu, dù là thoáng qua, dù là cảm nhận, để rưng rưng buồn chia tay tuổi thơ của con, để lâng lâng vui chào mừng tuổi lớn của con.

Khoảnh khắc đầy nhiệm màu của sự sống, thay đổi, vươn lên, chuyển mình... Thương lắm, yêu lắm con gái của mình.

Thực lòng, có một chút buồn, có một chút cảm giác con gái mình như dòng nước mát, tràn qua kẽ tay.

Con trai

Chủ nhật vừa rồi con trai làm bố buồn lắm, con xin đi chơi tennis đến 4 giờ chiều, mãi 7 giờ tối con mới về đến nhà. Sao thế hả con? Sao không gọi cho bố một cuộc điện thoại?

Con có biết là cả một ngày bố không nhận được cú điện thoại nào, nhưng vẫn khư khư mang điện thoại theo bên mình, vì bố biết rằng bất cứ lúc nào con cũng có thể gọi cho bố. Bố chưa cho con sử dụng điện thoại di động để tránh sự đua đòi với chúng bạn. Nhưng con luôn có thể điện thoại, có thể gọi cho bố từ bất cứ quây điện thoại công cộng nào, bố luôn luôn nghe máy mà!

Khi con không có trong nhà, là lúc điện thoại bố luôn bên mình. Con biết điều đó và con biết lý do, vì con luôn có thể gọi bố bất cứ lúc nào với bất cứ lý do gì. Bố luôn luôn có mặt khi con cần đến bố. Khi con đi chơi về muộn, bố không nguôi lo lắng, sợ hãi. Đường nhiều xe, phố ngập nước, du đặng vườn, giang hồ xóm, con trai to xác tộc tuệch có thể bị hiểu lầm, bị đánh nhầm.

Gọi cho bố con nhé, chỉ cần xin phép, hoặc ít nhất là thông báo, để bố đừng lo nghĩ, để bố không bồn chồn mong ngóng, nhìn hoài ra đầu ngõ.

Sự vô tình của con là một cách tra tấn bố.

Chiều

16 giờ 30 phút, đón con gái, dừng lại trên vỉa hè, nhìn băng quơ dòng người trôi vội vã.

Con hỏi:

- Đây là trường đại học hả bố?

- Không con, đây là Viện Đại học Sài Gòn, giống như văn phòng làm việc của các giáo sư và những người quản lý. Còn trường dạy học ở nơi khác.

Xe bus trờ đến, đổ xuống lũ lượt tinh hoa đất nước, xộc xệch và tuềnh toàng.

- Công nhân hả bố?

- Không con, đây là sinh viên, học ở Thủ Đức, gần Suối Tiên.

Xe Springer 16 chỗ chạy thẳng vào khuôn viên.

- Giám đốc hả bố?

- Không con, đó là thầy cô giáo dạy đại học.

- Bố ơi, sau này con có được đi du học không?

- Bố nghĩ là được, tùy theo sức học và sự cố gắng của con. Nhưng con có thích không?

- Dạ có. Nhưng con chưa biết khi nào nên đi.

- Sao vậy con?

- Nếu đi học xa, lúc mười bốn tuổi giống anh Hai bây giờ, con sẽ học được nhiều. Nếu con đi trễ hơn, con sẽ học được ít.

- Con định thế nào?

- Con thích được học nhiều, nhưng con cũng không muốn xa bố sớm.

- Phải chịu thôi, nghỉ hè về thăm bố.

- Bố biết con sẽ làm gì khi đi học xa không? Con sẽ mua thật nhiều thẻ điện thoại, để gọi cho bố.

Con gái choàng tay, ôm bố thật chặt:

- Con thương bố nhiều lắm lắm!

Rơi

Có những nỗi nhớ, đủ nhiều, để trở thành nỗi buồn lãng đãng.

Có những nỗi buồn, đủ lớn, để trở thành cơn say bất tận.

Có những cơn say, đủ lịm, để trở thành tâm trạng rã rời.

Có những lúc rã rời, đủ nát, để trở thành người mới

Rơi

...

Kẻ độc hành, tưởng như nương tựa bầy đàn lại ẩn chứa sự tách mình trong đồng loại. Im lặng ẩn kín vì biết bản chất nỗi buồn của một người là đề tài đàm tiếu cho nhiều người khác, như một loại bệnh dịch gây cười lan truyền trong cộng đồng.

Cuộc sống của một người không còn là của riêng người đó, từ ngày được sinh ra cho đến phút giây cộng hưởng với nhiều cuộc sống khác. Đó là cuộc sống đan thoa, giữ cho mình, giữ cho người.

Rơi

...

Năng trốn đâu rồi, sao không vàng ươm trong vắt, sao không xuyên kẽ tường loang lỗ in vết dài trên nền gạch ẩm ướt vắng vẻ, sao không soi dòng rọi bụi li ti lơ lửng như chực bay lên, như bỗng chìm xuống, năng có còn tươi như tuổi xuân thì.

Sao lại là đêm là tối, sao lại là mịt mù âm u, sao lại là lặng thinh im ắng, sao lại là quăng vẳng mênh mông.

Rơi

...

Đánh đàn, người đàn ông trẻ không chớp mắt, không che tay, không né tránh, không chống đỡ, ánh mắt hần học nhìn thẳng vào người đàn ông lớn hơn. Hai con đực đờng đầu, sự phản kháng của giống đực trưởng thành trong cùng một lãnh địa. Người đàn ông lớn buông tay rơi tay thước, bất lực chia tay tuổi thơ của người đàn ông trẻ trong một kỷ niệm buồn.

Thân xác người là của ta, máu thịt người là của ta. Ta đau với nỗi đau của người. Ta lo sợ với những gì người chưa biết lo sợ. Ta bất lực nhìn người vụt lớn. Ta chia sẻ, quan tâm, lo nghĩ, truyền đạt, răn đe, hướng dẫn, dạy dỗ. Ta vui với bước chân bên phải đi đúng đường của người, ta buồn với bước chân bên trái chệch hướng của người, vì người là một phần cuộc đời ta.

Vệt roi vô tình rơi xuống ngón tay, sưng vù, bầm tím. Thế thôi, đành phải chia tay một thời gian với dòng âm thanh chiều về tối đến. Những Turkish march, Polonaise... những giọt nhạc ngập tràn niềm vui nhường chỗ cho sự im lặng xa cách.

Không gian nén chặt, tiếng cười tiếng nói tạm thời lẫn trốn, vạn vật bị ngự trị bởi cơn thịnh nộ nặng nề, u tối. Lỗi tại tôi, lỗi tại tôi mọi đàn ông.

Rơi

...

Tiếng dương cầm lại khe khẽ vang lên, từng nốt từng nốt, từng hợp âm chạy tràn cung thứ trưởng. Người đàn ông trẻ vô tư lự không nặng lòng, tập tành, học hành, vui chơi, đùa cợt. Người đàn ông lớn trầm ngâm tận hưởng sự vị tha, cảm giác siêu thoát nhẹ nhõm, tâm trạng cởi mở bị động. Một bài học về sự lãng quên điều cần lãng quên, để tiếp tục sống với điều cần sống.

Bài học đến tự nhiên, từ người đàn ông trẻ.

Chơi với.

Không buồn

Con trai chơi game, có nhiều từ khó nhờ bố giúp tiếng Anh, địa danh, khí tài, quân trang, quân dụng... Ngồi bên cạnh hướng dẫn con, nói chuyện với nhóc, làm bạn với nhóc, như bao lần... Nhưng lần này buồn, rất buồn.

Nhóc chơi game *Battle Field Vietnam*

Một trò chơi chiến đấu lấy bối cảnh cuộc chiến tranh Việt Nam. Những xe bọc thép, trực thăng, áo quần rằn ri, máy bộ đàm, tìm và diệt nón lá, áo bà ba, khăn rằn. Những địa danh, âm thanh cuộc chiến, tiếng la hét tiếng than khóc... Càng giống thật càng lôi cuốn người chơi, càng hiện thực càng tạo sự sống động.

Và càng đau.

Con trai hồn nhiên vì đây chỉ là một trò chơi như bao nhiêu trò chơi khác. Bố công bằng với con, không áp đặt suy nghĩ của mình vào để bảo nhóc đừng chơi.

Nỗi buồn một cuộc chiến lại tràn ngập, bao nhiêu gia đình ly tán, bao nhiêu người mẹ mất con, bao nhiêu người đã ngã xuống ở hai bên chiến tuyến.

Tiếng pháo cối ùng ục, tiếng phành phạch của cánh quạt trực thăng, ánh xanh chói sáng của hỏa châu, tiếng Mỹ, tiếng Việt, tiếng bộ đàm khi khọt, tiếng trẻ em khóc... Chỉ còn thiếu âm nhạc của Phương Dung, Giao Linh, Duy Khánh.

Đấy là một phần tuổi thơ, những bản tin chiến sự, những lần chạy giặc, những bài hát ni non trong khu gia binh...

Đấy là một phần ký ức tuổi mới lớn, làm quen với những gì thuộc về miền Bắc, họ hàng anh chị em cô chú chen lấn tàu Thống Nhất để vào Nam thăm, đóng thùng tất cả những gì có thể...

Những câu chuyện giao thoa giữa hai miền, sự khác biệt, niềm hân hoan của một bên và sự nín lặng cam chịu của bên còn lại...

Câu chuyện về đoàn người vượt biên...

Câu chuyện về những đứa con lai...

Câu chuyện về những thùng đồ sức nước mùi Mỹ...

Câu chuyện về nạn đói...

Câu chuyện về chất độc da cam...

Câu chuyện của cuộc chiến kéo dài 50 năm, đến giờ vẫn chưa kết thúc, trong tâm khảm của những người ra đi, trong tâm tình của những người ở lại, trong nỗi đau thể xác của thế hệ thứ ba.

Câu chuyện về ngày xưa, của riêng mình, và ngày hôm nay, làm bạn với con trai.

Bố sẽ cố gắng

Bố sẽ cố gắng không chen vào cuộc đời con để nhắc con ngủ sớm, giữ ấm khi trời vào đông, cẩn thận mỗi khi ra đường.

Bố sẽ cố gắng không lo lắng về con, như một bà mẹ dõi mắt theo khi con về nhà chồng.

Bố sẽ cố gắng không nghĩ về con, như một ông bố cầu toàn luôn muốn điều tốt đẹp nhất cho con mình.

Bố sẽ cố gắng không đi phía sau con, để bảo vệ con trước những điều xa lạ, như một con chó trung thành, tận tụy.

Bố sẽ cố gắng không nghĩ về những con đường ngập nước sau mưa, để tự hỏi con đi về có bình an, xe không chết máy.

Bố sẽ cố gắng không buồn mỗi khi con khóc, nhưng luôn vui với niềm vui của con.

Bố sẽ cố gắng không đắn đo đóng mở điện thoại để đừng gọi điện hoặc nhắn tin cho con.

Bố sẽ cố gắng không mong điện thoại của con, không hy vọng tin nhắn vô tình đến, một trong số đó là của con.

Bố sẽ cố gắng không gửi offline cho con, dù cho chuyện vui hay buồn, dù cho trời nắng hay mưa.

Bố sẽ cố gắng không nhìn dấu tay con in lại, không xem sợi tóc con làm rơi, không lưu giữ dấu son con để lại trên vành ly vô tình.

Bố sẽ cố gắng không đi lại con đường cũ, không vào lại quán xưa, không nghe lại bài hát đã trở thành kỷ niệm.

Bố sẽ cố gắng không đứng ngay phía sau con, để khi lạc lõng cô độc, con có một người lắng nghe mình.

Bố sẽ cố gắng không trả lời khi con hỏi, không làm nguồn tham vấn khi con cần quyết định.

Bố sẽ cố gắng không làm một bóng mát ven đường con đi.

Bố sẽ cố gắng không nói ra điều phải nói.

Bố sẽ cố gắng không gọi tên con.

Nghĩ từ bệnh viện

Bà bệnh, nằm viện đã gần một tháng nay, mấy bố con mình vào ra thăm nom chăm sóc bà, hai con đã nhìn thấy gì và học được gì?

Bệnh viện, như một ngôi trường xã hội, tổng hợp tất cả trạng thái cảm xúc của con người, nơi hy hữu tập trung nhiều kiểu nghèo ở mọi vùng quê nước Việt và là một chỗ để mình có thể cảm nhận với trải nghiệm của nhiều thái cực tâm hồn.

Ngoài giờ thăm bà, bố thường đưa con đi lang thang qua những hành lang tăm tối, để nhìn thấy nhiều cảnh đời đáng buồn đáng thương, để biết rằng ta vẫn còn rất nhiều may mắn được sống trong sự trọn vẹn và đủ đầy.

Con đã thấy những hình hài không trọn vẹn, băng bông bịt kín, nằm la liệt vất vưởng không ai để tựa vào. Những cái trán đóng đinh kéo căng ngược trên giường sắt để cố định và gắn kết xương cốt. Con đã biết sợ, một thoáng rùng mình để biết cẩn thận với từng bước chân.

Con đã nhìn thấy những gia đình nghèo khó có người mẹ còm cõi nhịn ăn để dành số tiền ít ỏi mua thuốc cho con mình. Cũng người mẹ ấy, đã băng qua đường mua cháo cho con mình, bị tai nạn xe, qua đời, đứa con không nhắc được cơ thể lên để khóc thương người mẹ.

Con đã thấy người cha cõng con mình vượt qua hàng nghìn cây số chỉ để mong chờ một niềm hy vọng vào phép lạ. Đứa bé nằm im dán mình vào tấp drap mỏng, mở đôi mắt thật to như sợ ai đó tước mất quyền-được-nằm-trên-giường bệnh của mình.

Con đã nhìn thấy những chai nước biển nhỏ từng giọt từng giọt, người nhà phải ngồi canh chừng, và khi hết nước biển, gọi cô y tá trong tâm trạng hồi hộp lo sợ, vì biết thế nào cũng nghe lời trách móc đay nghiến, đặc biệt là nếu nước biển hết vào giờ khuya. Đã có người nhà khóa van vì không dám làm phiền y sĩ trực đêm đang ngủ.

Con đã thấy có những thân thể bẹp dí trên giường bệnh, đau nhức không dám lên tiếng rên khê, vì sợ sự khó tính cau có của những kẻ khoác áo blue

trắng. Một người đàn ông vừa thở nhẹ: "Đau quá cô ơi, khi nào có thể mổ được?" và lập tức bị trấn áp bằng chất giọng cường độ cao: "Năm đó đi, mới có một tháng mà la lối cái gì. Người ta nằm mấy tháng, có nói gì đâu!".

Con đã nhìn thấy những gia cảnh đáng thương. Hai người nằm trên một giường bệnh trở đầu nhau. Có người nằm trên băng ca ngoài hàng hiên nắng gió, không một tiếng rên la, nhẫn nhịn chờ đợi, cắn răng chịu đựng. Họ nghèo, họ biết thân phận của mình và họ sợ tiếng la lối mắng của những y công mang trên mình bệ vệ đầy y đức.

Con đã nhìn thấy những bộ đồ xác xơ sũng nước vắt vẻo tay vịn cầu thang, của những người phụ nữ nuôi chồng, những người mẹ nuôi con. Họ ngồi lỳ lất những nơi có thể ngồi, nằm vạ vật những nơi có thể nằm. Họ có thể nhồm dậ thu dọn chiếu mền trong một cái chớp mắt, để các cô hộ lý điều dưỡng ung dung bước đi không vướng bận gót hồng.

Con đã nhìn thấy các cô thu ngân gọi tên người đóng tiền với chất giọng hách dịch, cau có, dằn dỗi, bực dọc. Nhưng cũng những con người ấy, lại niềm nở, ân cần, chu đáo, lịch thiệp khi tiếp người khách với trang phục nhìn có-vẻ-có-tiền.

Con đã nhìn thấy trang thờ tượng Phật trên lầu bốn, nơi bố và nhiều người khác vẫn thường mua hương hoa khấn vái mong bình an cho bà nội. Khi không hoàn toàn tin vào hệ thống y tế và những người được gọi là y sĩ, ta đành phải cố tin vào mảng bê tông mang dáng dấp một con người.

Con đã nhìn thấy và con sẽ tiếp tục nhìn thấy. Bố mong con biết đau với nỗi đau đồng loại, biết thương thân phận người nghèo, biết xót xa với những điều tủi nhục, biết căm phẫn với những sự bất công, biết buồn phiền với những điều cay đắng.

Buồn

Nhìn bảng điểm cuối học kỳ của con, buồn nẫu ruột.

Chả biết nói gì, không trách mắng, không khiển trách, không cáu giận, không cay nghiệt, không la lối.

Những gì cần nói, cần dạy bảo, bố đã làm.

Chỉ còn lại sự im lặng.

Con thi lại hai môn. Với tinh thần chạy đua lập thành tích, nhiều khả năng trường sẽ loại con ra khỏi danh sách để luôn duy trì tiếng thơm. Con sẽ bị chuyển sang một trường khác, kém tiếng tốt nhiều tiếng xấu. Nếu đúng như thế, cuộc đời con sang một ngã rẽ mới, môi trường học tập mới, bạn bè mới, suy nghĩ mới, lời nói mới, trò chơi mới...

Nỗ lực để nắn lại một cung đường khó gấp nhiều lần hơn xây dựng mới một cung đường.

Con thông minh nhưng lười biếng, con nhạy bén nhưng cầu thả, con láu lỉnh nhưng hời hợt. Con lại chìm bố vào một nỗi buồn mới.

Chiều qua, con gọi điện nhờ bố đến trường. Một bọn đồng trang lứa bên trường Ngô Thời Nhiệm sang Lê Quý Đôn đập con vỡ kính, chảy máu mũi. Con có biết cảm giác của bố khi đến trường nhìn mặt con dính máu, áo con đỏ lè, mặt con thất thần? Bố đã nổi điên, bố căm giận, bố buồn, bố lo, bố sợ. Bố nghĩ rằng bố có thể giết một ai đó vì đã chạm vào con của bố. Bố nghĩ rằng bố đã dành quá ít thời gian cho con. Bố nghĩ rằng đây là lỗi tại bố. Bố cảm thấy bất lực vì không bảo vệ được con.

Không biết lý do, đang truy tìm từng thành viên thủ phạm, có thể lỗi từ con, có thể giang hồ năn gân. Bố đi cùng con đi điểm mặt từng cậu học trò còn đứng lại ngoài cổng trường. Hôm nay qua Ngô Thời Nhiệm nói chuyện phải trái ở bên đó, cảm giác nặng lòng và mệt mỏi. Con càng lớn càng nhiều nỗi lo. Suốt buổi cơm tối trệu trạo giữ hòa khí, chỉ chực nổ tung.

Bố sẽ mời từng chú học trò tấn công con lên công an phường làm kiểm điểm, mời phụ huynh lên nhận mấy đứa đó về, mời đại diện trung tâm giáo dục thanh thiếu niên phạm pháp ngồi đó cho bọn nhóc con sợ. Các giải pháp đối ngoại đã xong, giải pháp đối nội chưa tìm thấy. Vẫn loay hoay chưa tìm ra giải pháp đúng cho con trai. Nói chuyện, chia sẻ, tâm sự, làm bạn, răn đe, đưa cho xem ví dụ sống, hù dọa, kỷ luật... tất cả đều thử nghiệm. Sao con vẫn không nghe lời hả con ời!

Cuộc sống luôn cần một linh mục để rao giảng điều tốt đẹp của đạo đức. Và cuộc sống cũng cần một cảnh sát để trừng phạt những vi phạm đạo đức.

Bố là ai, sao bố lại nhận được sự trừng phạt này?

Nha sĩ

Sáu tháng một lần, định kỳ, đưa hai con đi khám răng, cạo vôi, vệ sinh tổng quát.

Từ khi mới có vài cái răng sữa, mình đã tập cho chúng làm quen với việc đi phòng nha, khám, chẩn đoán, nghe tiếng loảng xoảng của kềm kéo, cảm giác lạnh lạnh của dụng cụ, nhận được cái chói mắt của đèn, hít hà mùi ê-te ngai ngái.

Với hai nhóc, đến phòng nha là một điều bình thường như đi shopping, coi film, đi bơi, chơi tennis... Đến ngày đến giờ là lên đường, không bình luận, miễn suy nghĩ, không sợ hãi, miễn âu lo.

Thế hệ bố không được như thế, chỉ đến gặp nha sĩ để điều trị, không phải để phòng ngừa. Ấn tượng của những cơn đau răng, đi đến phòng nha, nhổ/trám, càng đau hơn, ê hơn. Tất cả những cảm giác logic đó làm cho việc đến gặp nha sĩ là một cực hình bằng với tra tấn.

Hàm răng con trai, không thể mong ước gì hơn, đẹp tự nhiên, trắng lóa, khỏe mạnh, đều tăm tắp, không một tí vết. Kim cương hạng siêu rồi con ơi, giữ gìn nhé!

Con gái cần phải chỉnh nha, hàm kẹp, bắt đầu làm từ năm nay, chịu khó xấu xí vài năm con ạ. Men răng không bằng anh Hai, phải chăm sóc kỹ hơn, nhiều hơn.

Phòng nha hôm nay quá tẻ, khác hoàn toàn với sự hoành tráng quy mô như những gì quảng cáo trên báo và trên website. Đội ngũ kỹ thuật viên tay nghề cao, học sâu, hiểu kỹ... nhưng có lẽ được thực tập nhiều trên xác chết hoặc thao tác qua nhiều trên răng lợn, răng bò.

Dù sao, các anh các chị về vùng sâu vùng xa sẽ tạo nên sự khác biệt, với kỹ thuật cạo vôi đánh bóng theo phong cách chùi bồn cầu bằng Vim đậm đặc như thế này.

Mồm miệng con người mà các bác học từ Tây về, hơn 20 năm kinh nghiệm, chọc - ngoáy - nhấn - bẩy - nẩy - cạy như thu hoạch vụ hè thu thế này thì uống công bác mẹ sinh thành ra ta quá chùng chùng.

Tội nghiệp hai đứa con tôi, làm răng xong, mắt trợn ngược. Con trai bảo: "Chú tưởng con là thú". Con gái che miệng: "Con lỡ dại nghe quảng cáo".

Các anh, các chú có tài.

Tất nhiên có nhiều tiền.

Chỉ thiếu cái tâm.

Và chẳng có cái tình.

Việt vị

Con trai xin phép đi offline với bạn, lại còn nói rõ là lịch off vào chiều hôm trước, nhưng con chưa rảnh nên các bạn lại hôm sau.

Ông bố cười khinh: "Lại tinh tướng!".

Ba giờ chiều, hai thằng sinh viên năm cuối Bách Khoa qua nhà đón nhóc đi off. Ông bố ngỡ ngàng, nhóc mình 14 tuổi, chơi với sinh viên năm cuối, có điều gì không ổn trong logic của ông bố.

Lại dặn dò con: "Coi chừng bị lừa, đừng mang giúp bất cứ vật gì từ điểm A sang điểm B nhé, có thể là ma túy đấy. Đừng chơi với gay, chúng nó sờ mó lung tung đấy"...

Thằng nhóc im lặng nghe rồi phán: "Bố nghĩ con là loại người gì vậy bố?".

Ông bố bị việt vị lần thứ nhất.

Sau khi nhóc đi, điện thoại nhà reo: "Anh cho tôi nói chuyện với Duy", "Duy đi với hai người bạn bên Bách Khoa rồi anh ạ. Anh cho biết anh là ai để tôi nói lại", "Tôi là thành viên nhóm off chiều nay, còn anh?" "Tôi là bố cháu", "Vâng, chào anh. Tôi gọi anh là anh nhé, vì tôi 48 tuổi".

Giời ạ, bạn của con mình còn hơn tuổi mình.

Ông bố bị việt vị lần thứ hai.

Nhóc đi off với nhóm bạn già, trí thức có, buôn bán có, rồi việc có... Tự trung là những kẻ đam mê ô-tô, nhóc được tham quan bộ sưu tập ô-tô cổ độc nhất vô nhị của một đại gia giấu tên, nhóc chụp ảnh và post hình cho trang otosaigon.com. Ông bố đi từ ngạc nhiên này sang ngạc nhiên khác.

Chiều, đi chợ mua cho con một tá quần lót mới, bảo con bỏ những cái cũ xấu nhàu ố đi, còn dặn dò thêm: "Đồ lót cũng phải sạch sẽ tinh tươm, không thể chỉ lảng lẩy bên ngoài mà ố vàng bên trong được con ạ. Sau này lớn con sẽ biết, có lúc thẳng đàn ông tụt quần ra nhưng vẫn phải giữ phong cách".

Nhóc lặng lẽ ăn cơm, lừa thức ăn vào mồm, gắp gắp nhai nhai chả thèm trả lời. Rồi nhóc đột nhiên ngưng đũa: "Đã tụt quần ra rồi mà vẫn còn phong cách hả bố?".

Ông bố việt vị lần thứ ba.

Bố có lỗi với con

Con gái yêu thương của bố!

Bố có lỗi với con, vì vô tình, bố có thể cướp mất người đàn ông của riêng con.

Bố đã quá chăm sóc, thương yêu con. Tỉ mỉ như một người mẹ, quảng đại như một người bà, nghiêm khắc như một người cha, thân thiện như một người anh, dịu dàng như một người yêu. Có lẽ sau này, người yêu con cũng chỉ làm đến thế.

Mỗi khi chạy xe ngoài phố, bố thường lái xe một tay, tay kia vòng ra sau cầm bàn tay mềm mại của con, hoặc để bàn tay ấm của bố lên đầu gối con, để con biết bố và con luôn kết dính hữu cơ trong yêu thương vô thức. Có lẽ sau này, người con yêu cũng chỉ làm được đến thế.

Mỗi đêm con ngủ, bố đều vào phòng con đắp lại cho con cái chăn, chỉnh lại nhiệt độ máy lạnh, hôn lên trán, lên má, lên bàn tay bàn chân con. Có lẽ sau này, người yêu con cũng chỉ làm được đến thế.

Bố luôn cảm thấy thiếu con, chỉ một khoảnh khắc không nhìn thấy con là bố đã có cảm giác xa con lâu lắm rồi. Bố luôn tìm cách hôn trộm con. Bố

luôn luôn sung sướng được đưa đón con đi học và đi chơi. Bố thích choàng vai con khi đi phố, bố thích cầm tay con mọi lúc mọi nơi. Bố thích đi ăn hàng rong, đi xem phim, coi kịch cùng với con. Có lẽ sau này, người yêu con cũng chỉ làm đến thế.

Bố đặt cho con hàng chục cái tên ngộ nghĩnh, nhí nhố. Mỗi cái tên đều gắn với một kỷ niệm nho nhỏ của bố con mình. Nào là Sweety, Honey, Bé cưng, Bé yêu, Stitchie, Cục vàng, Cục cưng, Bí te, Bí tốp, cưng, Mimi, Miumiu, Tèo, Tùn, Ti ù, Ti tèo, Khóc nhè, Đít to, Con ông Tèo, Tí sún, Tí điệu, Con gái cưng, Em yêu, Bọt, Bệ phụng... Có lẽ sau này, người yêu con cũng chỉ làm đến thế.

Bố thường hỏi đố con: "Bí đao, bí đỏ, bí ngòi, bí nào ngon nhất?". Và con sẽ trả lời trong nụ cười híp mắt: "Đó là bí te", là Bé Ti, tên con.

Nếu bố hỏi bí nào làm bố nhột nhất, con sẽ cười cười, bí tốp, là bốp tí. Vừa nói con vừa thò tay vào véo tí bố một phát thật đau.

Bố thường ví con là nhân vật thứ hai sau đức vua, vì trên ngai vàng có bệ hạ, dưới gầm giường có "bệ phụng". Con hỏi "bệ phụng" là gì. Bố làm ra vẻ bí mật. Đó là tiếng Hán Việt rất cổ rất xưa, bây giờ ít người sử dụng. "Bệ phụng" là bụng phê, là cái bụng tròn xoe của con.

Những câu chuyện đùa nhí nhố linh tinh, có lẽ sau này người yêu con cũng chỉ làm được đến thế.

Bố có lỗi với con, vì vô tình, bố có thể cướp mất người đàn ông của riêng con.

Sợ

Bố sợ, sợ đủ thứ, sợ tất cả, vì thế, bố không dám làm những gì bố muốn. Bố không dám gàn dở, ương bướng.

Bố không nói dối, vì bố sợ.

Bố đã qua cái thời sợ mất số gạo, sợ mất hộ khẩu, sợ đi nghĩa vụ quân sự, sợ mất việc làm, sợ mất cơ hội, sợ nghèo, sợ đói, sợ bị coi rẻ, khinh thường...

Ngạc nhiên là bố cũng không sợ bà nội chết, vì điều đó là tất nhiên của tuổi già. Ngày xưa, đã có lúc bố chịu không nổi khi nghĩ đến việc bà nội ra đi vĩnh viễn, bố nghĩ rằng có thể bố chết theo bà nội. Nhưng, hình như bố đã lớn.

Bây giờ, bố chỉ sợ con hết thương yêu bố, sợ con bỏ bố. Bố sợ mất con.

Thư gửi bố Dũng

Sau khi đọc một mạch hết bản thảo Tạp bút Quà của bố... tôi thấy cần viết một lá thư, không phải cho hai con của bố Dũng, mà cho bố Trần Đình Dũng.

Bố Dũng thân mến, vì sao tôi đọc liền một mạch? Bởi vì các lẽ sau đây:

1. Qua cuốn tạp bút này, giọng văn bố Dũng như nói chuyện, không hề "lên gân". Khi thì buồn buồn, khi thì dí dỏm, khi thì nghiêm nghị, khi thì tưng tưng... bố Dũng đã dành cho cuốn tạp bút này những bài tự sự, những bài kể chuyện, những bài giáo dục và có cả những bài vu vơ để làm quà tặng cho con mình.

2. Tưởng không thể tặng cho con một món quà nào bày tỏ tình cha với con nồng nàn hơn thế. Từng chuyện lớn "cả bầu trời" như nói về lòng yêu nước, về chuyện "Trong cái sống đã mang mầm cái chết. Trong cái được đã hàm chứa cái không. Trong cái có đã ẩn mình cái mất. Con sẽ học cách đương đầu với sự thay đổi đột ngột để ít đau, để đừng sụp ngã" (*Amateur pianist*), đến chuyện tỉ mỉ như chuyện đắp chăn, chuyện tắm táp, gấp áo quần cho con... và "Bố yêu con, vừa đủ để bố rồi khi con ngấn nước mắt. Vừa đủ để bõn chồn mỗi khi con buồn buồn ít nói. Vừa đủ để lo lắng mỗi khi con nóng sốt. Vừa đủ để sợ hãi mỗi khi con đi chơi về muộn!" (*Bố yêu con vừa đủ*).

3. Tôi thấy thấp thoáng bóng hình người cha là tôi trong đó. Chắc hẳn có nhiều người khác cũng cảm thấy như tôi. Và như thế, cuốn tạp bút này sẽ không chỉ là "Quà của bố..." riêng của bố Dũng mà còn là quà cho con của nhiều ông bố khác. Có điều là các ông bố thường làm nghiêm phụ vì như thế có vẻ dễ dàng hơn chứ không là từ phụ như bố Dũng. Bố Dũng thì nồng nàn quá, chu đáo quá và tế nhị quá. Và cũng có khi... lẫn thẩn như nỗi lo "vì vô tình, bố có thể cướp mất người đàn ông của riêng con" (*Bố có lỗi với con*). Tôi nói lẫn thẩn vì nghĩ rằng, sự chăm sóc, âu yếm, chiều chuộng, đùa nghịch... của bố thì cũng chỉ là của bố thôi. Nó hoàn toàn không thay

thể được những chăm sóc, âu yếm, chiều chuộng, đùa nghịch... của "người đàn ông của riêng con" và ngược lại. Cùng một cách thể hiện tình cảm của bố và của "người đàn ông của riêng con" như nhau, cô gái sẽ tiếp nhận với thái độ, cảm xúc không hề giống nhau! Hay đây chỉ là cách bố Dũng muốn thể hiện ước ao con mình được "người đàn ông của riêng con" yêu thương và trân trọng như chính mình?

4. Bàn bạc qua nhiều trang, tôi học ở bố Dũng cách dạy con: Bố không áp đặt điều bố muốn nơi con. Bố chỉ là người hướng dẫn, gợi ý để con tự lựa chọn cách suy nghĩ, chọn một thái độ và để con chịu trách nhiệm về điều đó cho cuộc đời mình. Thú vị nữa là bố để cho con gái trách "Con ngã chảy máu mà bố vẫn ngồi nhìn", "Thế mà bố đứng đứng nhìn con đau" và bố giải thích: "Chẳng bao giờ bố hết thương con, nhưng cách bảo vệ con tốt nhất là dạy con tự bảo vệ mình, và ai cũng lớn lên với những lần vấp ngã". (*Sáng thứ Bảy*).

Có lẽ bố Dũng và nhiều ông bố khác sẽ đồng ý với tôi, với tình cảm vô bờ của người làm cha, làm mẹ, chúng ta cần con cái được ấp ủ trong chiếc nôi tình yêu của cha mẹ, tất nhiên cũng cần các con hiểu biết và trân trọng tình cảm này. Nhưng điều mong mỏi lớn nhất là con hãy hiến dâng lại tình cảm thiêng liêng này cho các con của con.

Mong rằng sau niềm vui được trải lòng theo từng chữ, từng dòng trong tạp bút này, bố Dũng còn gặt được thật nhiều những gì mà mình đã gieo, không phải "gieo bốn gặt một" (*Nguyên tắc Bốn - Một*) mà gieo một lần gặt bốn!

Thân thiết!

Mùa Noel 2009

Phan Bá Chức